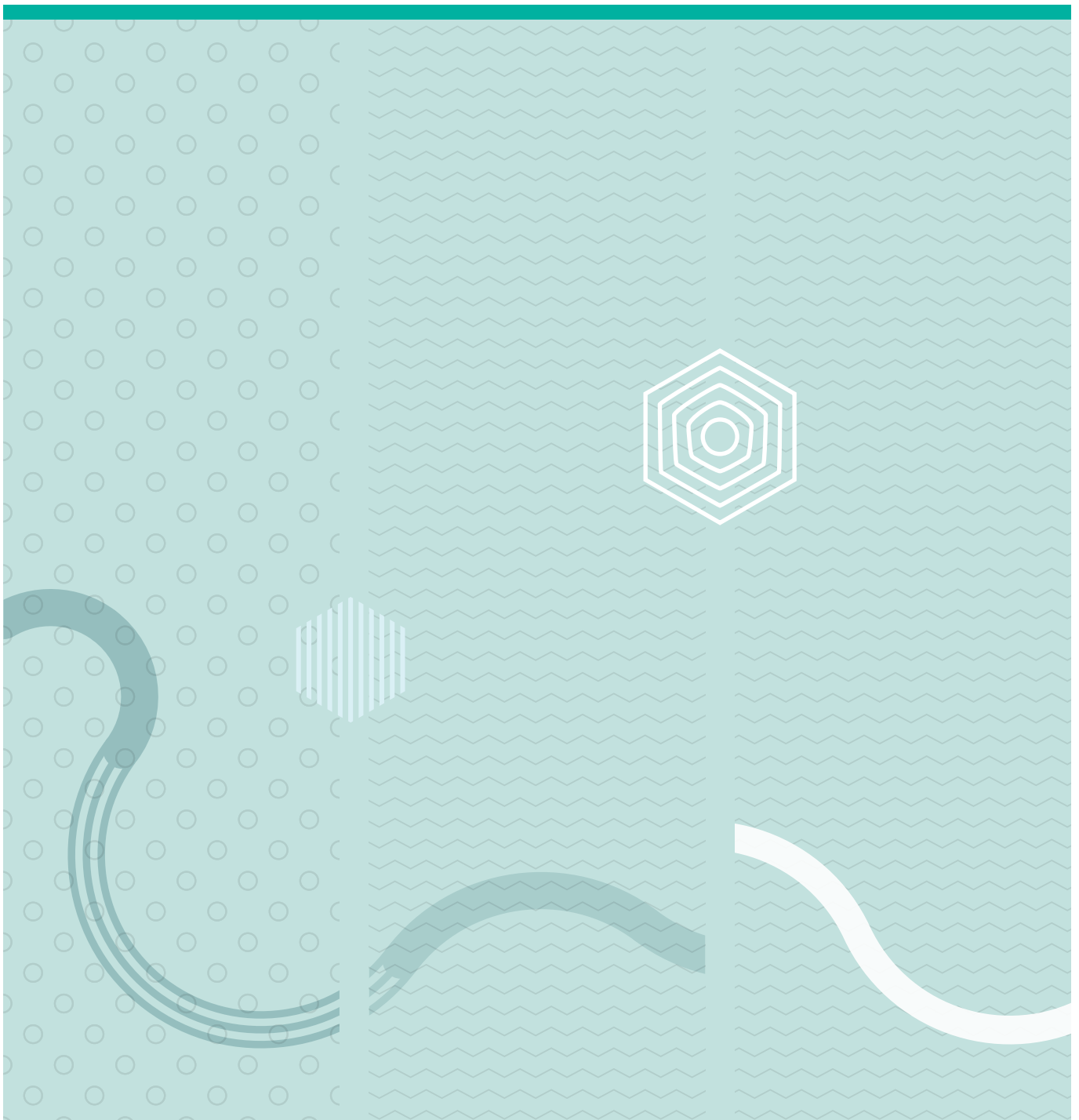

Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk – En oppsummering av hovedtrekkene i forskningslitteraturen

Flyttinger i regi av barnevernet. Delrapport 1

Tina Gerds-Andresen
Ketil Eide
Vibeke Krane
Øyvind Kvello

Tina Gerds-Andresen, Ketil Eide, Vibeke Krane og Øyvind Kvello

Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk – En oppsummering av hovedtrekkene i forskningslitteraturen

Flyttinger i regi av barnevernet. Delrapport 1

© 2022 Forfatterne

Universitetet i Sørøst-Norge

Porsgrunn, 2022

Skriftserien fra Universitetet i Sørøst-Norge nr. 99

ISSN: 2535-5325 (online)

ISBN: 978-82-7206-692-4 (online)

Utgivelser i publiseres som Creative Commons* og kan kopieres fritt og videreformidles til andre interesserte uten avgift. Navn på utgiver og forfatter(e) angis korrekt. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.no>

Sammendrag

Bakgrunn: Det følger av barnevernloven at barnevernet alltid skal vurdere om det er noen i barnets familie eller nært nettverk som kan velges som fosterhjem, når barn skal plasseres i offentlig omsorg. Likevel er fosterhjem utenfor familie og nettverk den vanligste formen for fosterhjem. De siste fem årene har imidlertid antallet barn som bor i fosterhjem i familie eller nært nettverk økt jevnt, og hvor det ved utgangen av 2020 opplyses at det er i overkant av 3500 barn som bor i fosterhjem hos familie eller personer de kjente før plassering. I forbindelse med at det er innført en nasjonal målsetting om at to tredjedeler av alle fosterhjem skal være familie eller nært nettverk, er det behov for oppdatert kunnskap om hvordan slike plasseringer virker og fungerer for de involverte.

Formål: Å utforme en oppdatert kunnskapsoppsummering med hovedtrekkene for hva forskningslitteraturen sier om hvordan fosterhjems plassering i familie og nære nettverk fungerer og virker for de involverte.

Metode: Kunnskapsoversikten er utarbeidet innenfor rammene av en modifisert scoping review. I utviklingen av søkestreng ble det vektlagt å gjøre søket bredt nok til å fange opp litteratur som belyser ulike sider ved hvordan fosterhjems plassering i familie og nettverk fungerer og virker for de involverte. Inkluderte studier skulle både bidra til å skape en oversikt over hvem som inngår i denne typen av plasseringer, samt hva som ligger i begrepene *virker* og *fungerer*. Det innledende søket identifiserte 1736 potensielt aktuelle studier. Etter fjerning av duplikater og screening ble det inkludert 85 studier for videre tematisk analyse som utledet åtte analytiske hovedkategorier for hvordan fosterhjem i familie og nære nettverk virker og fungerer for de involverte: (1) Hvem er fosterhjem i familie og nære nettverk; (2) Barnets opplevelse, behov, utvikling, og oppfølging; (3) Biologiske foreldrenes opplevelse, behov og oppfølging; (4) Fosterforeldrenes opplevelse, behov og oppfølging; (5) Fosterhjemmets egne barns' opplevelse, behov og oppfølging; (6) Betydningen av saksbehandlers holdninger; (7) Familiekontakt under plasseringen; og (8) Sammenligning av «kinship» fosterhjem og andre omsorgsordninger.

Resultat: Basert på de inkluderte studiene i denne kunnskapsoppsummeringen er det ikke mulig å utlede særlig økt innsikt i eller kunnskap om årsakssammenhenger for hvordan plasseringen fungerer og virker for de involverte, når barn fosterhjems plasseres i familie eller nært nettverk. Manglende karakteristika i flertallet av de inkluderte studiene, for hvem som representerer fosterhjem i barnets familie eller nære nettverk gjør det utfordrende å identifisere hvem som er involverte i fosterhjemsrollen. Svakheter i forskningsdesignet i flertallet av de inkluderte studiene gjør at man heller ikke får særlig økt innsikt i eller kunnskap om årsakssammenhenger for hvordan plassering av fosterbarn i familie eller nettverk fungerer og virker for de involverte, versus andre plasseringsformer, eller hvilken påvirkningsstyrke det har for barnets psykososiale utvikling å bo i det ene hjemmet fremfor det andre, årsaker til tilfredshet, kvaliteten og varigheten på samværene, samt årsakene til økt sannsynlighet for tilbakeføring til biologiske foreldre. Det synes imidlertid å være en konsensus at «kinship» fosterhjem og fosterbarn mottar mindre oppfølging og støtte generelt, sammenlignet med ordinære fosterhjem. Selv om studiene ikke bidrar til informasjon om hvordan vi kan forstå årsaken til den varierende tiltaksoppfølgingen gir studiene en klar indikasjon på at det er behov for

tettere oppfølging fra barnevernet for å avklare både «kinship» fosterforeldre og barnets faktiske oppfølgingsbehov under plasseringen, og gjennom dette bidra til utviklingsfremmende oppvekstvilkår.

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning.....	1
1.1.	Hva er fosterhjem?.....	1
1.1.1.	Ordinære fosterhjem.....	2
1.1.2.	Fosterhjem i barnets familie.....	2
1.1.3.	Nære nettverksfosterhjem.....	3
1.1.4.	«Kinship care».....	4
2.	Behovet for en kunnskapsoppsummering.....	5
2.1.	Fosterhjemsmeldingen.....	5
2.1.1.	Regjeringens fosterhjemsstrategi – <i>Et trygt hjem for alle</i>	5
2.2.	Tidligere oppsummeringer av forskningskunnskap.....	5
3.	Prosjektets overordnede fokus og formål.....	8
4.	Forskningsdesign og forskningsmetode.....	9
4.1.	Søkestrategi.....	9
4.2.	Inklusjonskriterier og prosedyre for utvelgelse av publikasjoner.....	10
4.3.	Utvelgelsesprosedyre.....	11
4.4.	Koding av publikasjoner.....	13
4.5.	Analytisk tilnærming til de utvalgte publikasjoner.....	14
5.	Presentasjon av resultater.....	15
5.1.	Hvem er fosterhjem i familie og nære nettverk.....	30
5.1.1.	Familiefosterhjem.....	31
5.1.2.	Nettverksfosterhjem.....	31
5.2.	Barnets opplevelse, behov, utvikling, og oppfølging.....	32
5.2.1.	Opplevelse av tilhørighet.....	33
5.2.2.	Opplevelse av stigma.....	34
5.2.3.	Fysisk og psykisk helse hos barnet.....	34
5.2.4.	Atferdsmessig fungering.....	36
5.2.5.	Sosial fungering.....	37
5.2.6.	Skolegang.....	38
5.2.7.	Plasseringsstabilitet og -varighet.....	38
5.2.8.	Samarbeid mellom fosterhjemmet og biologiske foreldre.....	40
5.2.9.	Overgangen til voksenlivet.....	40
5.3.	Biologiske foreldres opplevelse, behov, og oppfølging.....	41
5.3.1.	Oppfølging under plasseringen.....	42
5.3.2.	Forelderens psykiske helse.....	42
5.3.3.	Forelderens opplevelse av samarbeid.....	43
5.3.4.	Familiens involvering ved kontakt mellom barn og biologiske foreldre.....	43
5.3.5.	Med mål om tilbakeføring.....	44
5.4.	Fosterforeldrenes opplevelse, behov, og oppfølging.....	44
5.4.1.	Begrunnelse for å bli «kinship» fosterhjem.....	46
5.4.2.	Trivsel og velvære («well-being»).....	46

5.4.3.	Plasseringens påvirkning på parforholdet	47
5.4.4.	Oppfølgingsbehov	48
5.4.5.	Fysisk og psykisk helse.....	50
5.4.6.	Økonomisk belastning	51
5.4.7.	Samarbeid med barnevernet.....	51
5.4.8.	Samarbeid med biologiske foreldre	51
5.5.	Fosterhjemmets egne barns' opplevelse, behov, og oppfølging.....	52
5.6.	Betydningen av saksbehandlers holdninger	53
5.6.1.	Saksbehandlers holdninger	53
5.6.2.	Bruk av familier med en følelsesmessig tilknytning til barnet	54
5.7.	Familiekontakt under plasseringen	54
5.7.1.	Kontakt mellom barnet og biologiske foreldre.....	55
5.7.2.	Tilsyn under samvær mellom barn og forelder	58
5.7.3.	Kontakt mellom barnet og biologiske søsken.....	59
5.7.4.	Kontakt mellom barnet og andre nære relasjoner.....	59
5.7.5.	«Kinship» fosterforeldrenes vurdering av verdien av samvær.....	59
5.8.	Sammenligning av «kinship» fosterhjem og andre omsorgsordninger	60
5.8.1.	Stabilitet og varighet	62
5.8.2.	Fosterbarnets utvikling.....	63
5.8.3.	Fosterbarnets relasjonelle tilhørighet	66
5.8.4.	Fosterforeldrenes trivsel og velvære («well-being»).....	66
5.8.5.	Barnets opplevelse av tilhørighet	66
5.8.6.	Valg av plasseringssted.....	67
5.8.7.	Fosterhjemmets oppfølgingsbehov.....	67
5.8.8.	Kontakt mellom barnet og biologisk forelder.....	67
5.8.9.	Tilbakeføring.....	68
6.	Diskusjon av hovedfunn	69
6.1.	Metodiske begrensninger	69
6.2.	Forskning på og forståelse av plasseringsstabilitet	70
6.3.	Påvirkningsforholdet mellom plasseringsstedet og barnets utvikling	72
6.4.	Forståelse av oppfølgingsbehov og kompleksitet	73
7.	Konklusjoner og implikasjoner for forskning og praksis.....	76
8.	Litteratur	77
8.1.	Appendiks 1: Oversikt over de systematiske søkene, fordelt per database	83

1. Innledning

Denne litteraturgjennomgangen er skrevet på oppdrag av Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet (Bufdir), og inngår i forskningsprosjektet «Flyttinger i regi av barnevernet». Litteraturgjennomgangen skal være en del av kunnskapsgrunnlaget for resten av forskningsprosjektet. Prosjektets overordnede mål er å bidra til økt kunnskap om effekten av ulike omsorgsløsninger når barn plasseres i offentlig omsorg, og hvordan flyttinger i regi av barnevernet foregår i barneverntjenestens og Bufetats praksis. Prosjektet skal sees som oppfølging av tidligere forskningsfunn, samt både Fosterhjemsmeldingen og Fosterhjemsstrategien.

Prosjektet har to overordnede fokusområder: «Fosterhjemsplasseringer i familie og nære nettverk»; og «tilbakeføring til foreldrehjemmet etter en plassering i fosterhjem eller institusjon». En viktig og innledende del av prosjektet handler her om å skaffe en oppdatert kunnskapsoversikt over forskning på familie-, og nære nettverksfosterhjem. Oppsummering av hovedtrekkene i forskningslitteraturen presenteres her som en egen delrapport 1 i prosjektet.

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at alle barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid slik at de får trygge oppvekstvilkår. For barn og unge med oppvekstvilkår som ikke kan bo sammen med sine foreldre, er fosterhjem det mest brukte tiltaket. Av alle barn som ved utgangen av 2020 bodde utenfor hjemmet, bodde 9 av 10 barn i fosterhjem (86). Fosterhjem utenfor familie og nettverk er den vanligste formen for fosterhjem. I løpet av de siste fem årene har imidlertid antallet barn som bor i fosterhjem i familie eller nære nettverk økt jevnt, med nesten 30 prosent. Ved utgangen av 2020 bodde det i overkant av 3500 barn hos familier eller personer de kjenner fra før (86). Det foreligger imidlertid ikke oversikt over hvem som er fosterhjem i familie eller nære nettverk. Statistikken skiller heller ikke mellom fosterhjem i familie og fosterhjem i nært nettverk.

1.1. Hva er fosterhjem?

Det finnes flere kategorier av fosterhjem. Barnevernloven § 4-22 første ledd, gir en overordnet definisjon av hva fosterhjem er: Fosterhjem er *private hjem som ivaretar omsorgen for barn på grunnlag av vedtak etter barnevernloven*. Fosterhjem omfatter ifølge barnevernloven både hjem der barnet er plassert av barneverntjenesten, men også hjem der barn er plassert av foreldrene selv, og skiller seg fra andre barnevernstiltak ved at barnevernet er avhengig av at privatpersoner påtar seg oppdrag og tar imot barn som trenger et nytt hjem. Fosterhjem varierer både i type og funksjon, og kan både være en frivillig ordning og ved omsorgsovertakelse. Målsettingen med fosterhjem varierer, og ut fra dette har det også etter hvert utviklet seg ulike kategorier fosterhjem. Denne fremstillingen vil berøre følgende fosterhjemkategorier: Ordinære fosterhjem, fosterhjem i barnets familie, nære nettverksfosterhjem, og «kinship care».

1.1.1. Ordinære fosterhjem

Ordinære fosterhjem er en terminologi som brukes for omtale av to ulike forhold i Norsk fosterhjems litteratur. Mens fosterhjemshåndboken (87) bruker terminologien med henvisning til det som omtales som *nøytrale fosterhjem*, blir *ordinære fosterhjem* presentert i Fosterhjems meldingen (88)¹ som fosterhjem som ikke har behov for ekstra tiltak for å ivareta omsorgen for barnet. Her benyttes terminologien som en samlebetegnelse som både kan inkludere fosterforeldre i slekt og nære nettverk, men også øvrige fosterhjemsordninger hvor det er en oppdragskontrakt direkte med kommunen. Oppdragskontrakt direkte med kommunen må forstås i lys av oppgave og ansvarsfordelingen mellom kommuner og statlig barnevernmyndighet (Q-08/2007), som blant annet omhandler forsterkningstiltak, slik som økt økonomisk godtgjøring, avlastning, eller andre særlige tiltak inn i fosterhjemmet. Etter at Barnevernreformen trådte i kraft 1. januar 2022, har ansvarsfordelingen mellom kommuner og statlig barnevernmyndighet endret seg. Bufdir har fagansvar på barn-, familie-, og oppvekstområdet, og har som ledd i dette ansvaret utarbeidet tjenestekataloger for å tydeliggjøre forventninger til og ansvarsforhold mellom kommuner og statlig barnevernsmyndighet etter 1. januar 2022. På barnevernsområdet finnes det tre tjenestekataloger, hvor én av dem er *tjenestekatalog fosterhjem*. I *tjenestekatalog fosterhjem* skilles det mellom kommunale fosterhjem og statlige fosterhjem. Et eksempel på et kommunalt fosterhjem beskrives her som et fosterhjem som er rekruttert på generelt grunnlag, såkalt *ordinært fosterhjem* (90). Hjemmet har oppdragsavtale med kommunen, og avtalen kan være både med og uten forsterkningstiltak. Til forskjell, er statlig fosterhjem beskrevet som spesialiserte tiltak som beredskapshjem og spesialiserte fosterhjem.

Denne kunnskapsoppsummeringen skiller ikke mellom fosterhjem med og uten forsterkningstiltak. Det er imidlertid nødvendig å skille fosterhjem som rekrutteres på utsiden av familie-, og nære nettverk, fra fosterhjem i familie eller nære nettverk. Denne kunnskapsoppsummeringen vil derfor henvise til *ordinære fosterhjem* i tråd med fosterhjemshåndbokens definisjon (87)², samt Tjenestekatalogen (90), hvor terminologien henviser til såkalte nøytrale fosterhjem.

1.1.2. Fosterhjem i barnets familie

Familiefosterhjem omtaler to ulike fosterhjemsordninger i Norge. Familiefosterhjem, eller familiehjem, slik det presenteres i Fosterhjems meldingen (88)³, omhandler fosterhjem med sterk kompetanse til å ta imot barn og unge som har behov for særlig oppfølging. Familiehjem er i en slik kontekst, ofte et alternativ til institusjonsopphold. Terminologien *familiefosterhjem* er imidlertid forholdsvis nylig tatt i bruk for å også omtale fosterhjem i familie. Dette er fosterhjem som ikke må forveksles med *fosterhjem i barnets familie*, da fosterhjem i familie som utgangspunkt er likestilt et «ordinært fosterhjem», men hvor det er noen relasjonelle bånd som knytter barnet til dets omsorgspersoner.

---

¹ Meld. St. 17 (2015–2016), pkt. 231

² Se s.65

³ Meld. St. 17 (2015–2016), pkt. 2.3.2

I nasjonal forskningskunnskap og litteratur omtales oftest fosterhjem i barnets familie som *slektsfosterhjem*. Med *slekt* forstås blodsband mellom fosterforeldrene og barnet som skal bo i fosterhjem, eller mellom fosterforeldrene og minst én av barnets biologiske foreldre. Når vi nå tar i bruk begrepet *fosterhjem i barnets familie*, er dette et begrep som ligger tett opp til barnevernlovens ordlyd, hvor det fremheves at barneverntjenesten alltid skal vurdere om noen i barnets familie kan velges som fosterhjem. Terminologien *fosterhjem i barnets familie* er imidlertid ikke tatt i bruk i loven. For å skape en nærmere forståelse av innholdet, er det definisjonen av begrepet *familie* som her blir avgjørende.

Familiebegrepet bygget i utgangspunktet på en europeisk forståelse av kjernefamilien, med gifte foreldre og deres barn. Den senere samfunnsutviklingen, med blant annet nye samlivsformer, flere samlivsbrudd og nye medisinske muligheter for å få barn, har medført at stadig nye relasjoner blir ansett å inngå i familiebegrepet (91). Å fastslå en gang for alle hva familiebegrepet omfatter vil derav ikke være mulig, da dette avhenger både av subjektive forhold i det enkelte tilfelle, i tillegg til nasjonal og internasjonal retts fortolkning av begrepet i samsvar med samfunnet og den til enhver tid samfunnsutvikling (92).

Lagoutte (93) har med utgangspunkt i Den europeiske menneskerettsdomstol sin anvendelse av familiebegrepets innhold, utledet tre elementer eller kriterier for å kunne avgjøre om mellommenneskelige forhold inngår i familiebegrepet: Det biologiske, det rettslige, og det sosiale/følelsesmessige. Dersom familiefosterhjemmet baseres på det biologiske, innebærer dette at barnet har et biologisk slektskap med en av de kommende omsorgspersonene. Et familiefosterhjem basert på det rettslige, vil eksempelvis være relasjoner hvor det er adopsjon som knytter mennesker sammen, og hvor kontakt ellers fremstår som ved det biologiske. Familiefosterhjem som tar utgangspunkt i det sosiale/følelsesmessige avhenger til forskjell fra de to andre formene, av den sosiale relasjonen. Her vil ulike samfunn regne slektskap på forskjellige måter. Grenseoppgangen mellom hva som er et familiefosterhjem basert på det sosiale/følelsesmessige, og hva som defineres som nettverksfosterhjem, eller nært nettverksfosterhjem, vil på denne måten potensielt være overlappende i enkelte situasjoner.

1.1.3. Nære nettverksfosterhjem

Nære nettverksfosterhjem er en terminologi som Bufdir har tatt i bruk i sin oppdragsbeskrivelse for dette prosjektet. Det fremkommer imidlertid ikke hva som menes med *nære nettverksfosterhjem*. Terminologien kan imidlertid utledes av barnevernloven, hvor det fremkommer at barneverntjenesten alltid skal vurdere om noen i barnets *nære nettverk* kan velges som fosterhjem. Nærhet kan her defineres på ulike måter. Det vil være mulig å definere nærhet relatert til relasjonen nettverksfosterhjemmet har til biologiske foreldre. Tilsvarende gjelder for relasjonen nettverksfosterhjemmet har til barnet. Med utgangspunkt i at dette er en litteraturgjennomgang kan det imidlertid ikke utelukkes at relasjonen ikke er definert ut over definisjonen av nettverksrolle. Vi

vil derfor i den følgende fremstillingen benytte terminologien *nettverksfosterhjem* i omtale av fosterhjem som beskrives å være i barnet eller biologiske foreldres sosiale nettverk.

1.1.4. «Kinship care»

I dette prosjektet ber Bufdir om en oversikt over nasjonal og internasjonal forskningsbasert kunnskap om plasseringer i familie-, og nære nettverksfosterhjem. «Kin» eller «Kinship care» er den engelske terminologien som tradisjonelt er benyttet i den internasjonale forskningslitteratur. «Kin» eller «Kinship care» er engelske begreper som både brukes ved omtale av blodsslektninger, nære familievenner, men også hvor omsorgsansvaret for barn overlates til andre voksne hvor det er et nært forhold til én eller begge av barnets foreldre. Begrepet benyttes imidlertid også i situasjoner hvor barnet overlates til voksne som tidligere har kjennskap til barnet før plasseringen, uten at det stilles krav til nærhet i relasjon⁴. Tilsvarende innholdsforståelse er presentert i studien til Sacur og Diogo (96), hvor «kinship care» er et omsorgsalternativ i barnets utvidede familie, eller annen omsorgsperson som står familien nær og som er kjent for barnet. Begrepet forstås som en samlebetegnelse for både familie- og nære nettverksfosterhjem. I internasjonal forskning eksisterer denne ordningen i to former: «public kinship care» og «private kinship care». Mens førstnevnte form er likestilt med en fosterhjemsordning i regi av den kommunale barneverntjeneste i Norge, innebærer «private kinship care» en privat ordning uten involvering fra det offentlige.

I internasjonal forskning identifiseres også begrepene «formal» og «informal kinship care», altså en formell og en uformell omsorgsordning. Mens den formelle ordningen innebærer at fosterhjemmet er offentlig godkjent og engasjert som fosterhjem, fremkommer det gjennom litteraturen en variasjon i bruk av «informal kinship care». På den ene siden kan en uformell omsorgsordning fremstå sammenfallende med «private kinship care». Det vil innebære en privat omsorgsordning hvor det som hovedregel forventes at de nye omsorgspersonene ivaretar barnet uten involvering fra det offentlige. På den annen side kan bruk av «informal» være brukt for å differensiere mellom fosterhjem som er offentlig godkjente og fosterhjem som er benyttet, men som ikke er offentlig godkjent forut for plasseringen. I et slikt tilfelle vil hjemmet ha oppfølging fra det offentlige, og være likestilt fosterhjemsordninger i regi av den kommunale barneverntjeneste i Norge. Ifølge barnevernloven vil det kreves godkjenningsvurdering i etterkant av plasseringen. Ved litteraturgjennomgangen vil det derfor ikke være terminologien i seg selv som avgjør om en studie inkluderes eller ekskluderes fra denne kunnskapsoppsummeringen.

---

⁴ Se referanse 94 og 95

2. Behovet for en kunnskapsoppsummering

I 2004 kom nye forskrifter om fosterhjem. Den slo fast at barnevernet alltid skal vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fosterhjem, når barn flyttes ut av foreldrehjemmet. Denne føringen ble ytterligere styrket i 2018, ved at barneverntjenestens plikt til å søke etter fosterhjem i slekt og nettverk ble lovfestet.

2.1. Fosterhjems meldingen

Hovedmålet med fosterhjems meldingen (88), *Trygghet og omsorg – Fosterhjem til barns beste*, er todelt: Å sikre god fosterhjems omsorg, slik at barn og unge får den omsorgen og støtte som de trenger for å utvikle seg i tråd med sitt potensiale og bli selvstendige, velfungerende voksne. For å få til dette er det ifølge meldingen behov for en videreutvikling og kvalitetsheving av fosterhjems omsorgen. Fosterhjems meldingen fremhever at slektsfosterhjem (fosterhjem i barnets familie [vår anmerkning]) er en god løsning for mange barn, men ikke for alle. Det er derfor viktig å finne gode metoder for å utrede slekt og sosialt nettverk, for å avklare hvilke omsorgsløsninger som er til beste for hvert barn. Fosterhjems meldingen trekker frem litteraturstudien til Winokur, Holtan og Batchelder (78), når de oppsummerer hvilken effekt det kan ha for barn å vokse opp i et slektsfosterhjem. Studien blir nærmere omtalt i denne fremstillingens pkt. 2.2.

2.1.1. Regjeringens fosterhjemsstrategi – *Et trygt hjem for alle*

I Norge lanserte regjeringen sin fosterhjemstrategi 10 mai 2021, og som gjelder frem til 2025. Regjeringens overordnede mål for fosterhjems omsorgen er å øke stabiliteten i og tilgangen på gode fosterhjem, slik at alle barn får et trygt hjem. Strategien omhandler blant annet styrking av opplæring og oppfølging av fosterhjem, anbefalinger om rammevilkår, og bedre ettervernet for barn i fosterhjem. Regjeringen har også som mål at flere søsken skal vokse opp i samme fosterhjem, når det er mulig og til barnets beste.

Strategien viser hvordan regjeringen følger opp forslag fra fosterhjemsutvalget i NOU 2018:18 *Trygge rammer for fosterhjem*. Strategien må også forstås i sammenheng med barnevernsreformen, som blant annet innebærer at kommunene fra 2022 har et større ansvar for fosterhjems omsorgen.

2.2. Tidligere oppsummeringer av forskningskunnskap

Det er utarbeidet flere systematiske kunnskapsoversikter hvor forskningskunnskap om barn som bor i «kinship» fosterhjem utforskes. Av totalt 15 identifiserte kunnskapsoversikter som strekker seg fra perioden 2013–2021, handler fire av de identifiserte kunnskapsoversiktene om hvordan å være plassert i «kinship» fosterhjem fungerer og/eller virker for de involverte.

Xu og Bright (80) har utarbeidet en systematisk litteraturstudie hvor de sammenligner bruk av «kinship» fosterhjem og andre fosterhjem med barnets psykiske helse, og søker å identifisere faktorer ved de ulike fosterhjems løsningene som påvirker barnets psykiske helse. Litteraturstudien inkluderer åtte studier⁵. Seks av de åtte studiene baserer seg på forskning fra tidsrommet 1999–2012. De to siste studiene⁶ oppgir ikke tidsrom for når datainnsamlingen finner sted. Xu og Bright (80) konkluderer med at barn i «kinship» fosterhjem viste å ha en bedre psykisk helse sammenlignet med barn i andre fosterhjem. Studien identifiserte flere andre faktorer som kan bidra til å forklare barnets helseutvikling. Faktorer som trekkes frem er omsorgssvikten barnet var utsatt for før flytting, forhold ved plasseringsstedet, forhold ved barnet, forhold ved fosterforeldrene, forhold ved de nye omsorgsomgivelsene, og forhold ved nabolaget.

To andre litteraturstudier, som også har fokusert på den psykiske helsen til barn i «kinship» fosterhjem, er Winokur, Holtan og Batchelder⁷. På oppdrag fra Campell, har de utarbeidet en systematisk litteraturstudie som inkluderer 102 primærstudier, publisert i perioden fra mars 2007 til mars 2011. Intensjonen med litteraturstudien var å evaluere hvilken effekt «kinship» fosterhjem har for barnets opplevelse av trygghet, plasseringens stabilitet og barnets utvikling, sammenlignet med ordinære fosterhjem. Alle de inkluderte studiene var kontrollerte eksperimentelle eller kvasiekperimentelle studier: 89 av dem ble gjennomført i USA, og resten ble gjennomført i Australia, Irland, Israel, Nederland, Norge, Spania, Storbritannia og Sverige. Studien konkluderer med at barn i «kinship» fosterhjem har bedre atferdsmessig og mental helse enn barn i ordinære fosterhjem. Det innebærer mindre internaliserende og eksternaliserende atferd og bedre tilpasning. Ifølge studien opplever barn i «kinship» fosterhjem også mer stabilitet i plasseringen og er sjeldnere utsatt for mishandling enn barn i ordinære fosterhjem. Dette er også barn som har lavere sannsynlighet for å bli adoptert, sammenlignet med barn i ordinære fosterhjem, og de bruker tjenester i psykisk helsevern i mindre grad enn barn i andre fosterhjemsordninger. Studien har imidlertid ikke funnet noen forskjeller mellom barn i «kinship» fosterhjem og barn i ordinære fosterhjem når det gjelder bruken av andre offentlig tjenester, eller når det gjelder skoleprestasjoner, om de blir tilbakeført til sine biologiske foreldre, eller styrken på familierelasjonene og familietilknytningene. Denne studien har ikke gode premål, det vil si at man ikke har kontroll på om barna som plasseres i «kinship» fosterhjem fungerte bedre i forkant av plasseringene enn barn i øvrige fosterhjemsformer.

Familietilknytning i relasjon til bruk av «kinship» fosterhjem er også utforsket i litteraturstudien utarbeidet av Hassal, Rensburg, Trew, Hawes og Pasalich (100). Litteraturstudien utforsker hva forskningslitteraturen sier om «kinship» fosterhjem bedre ivaretar barnets tilknytning til sine biologiske foreldre, kultur og familiefellesskapet. Litteraturstudien inkluderer 31 studier, med utgangspunkt i søk utført desember 2020. Studien finner at barn som bor i «kinship» fosterhjem føler seg mer knyttet til familien. Det var imidlertid ikke forskjeller på type fosterhjem, og opplevelse av

---

⁵ Se artikkel 27,70,73,74,97,98, og 108

⁶ Gjelder artikkel 23 og 98

⁷ Se artikkel 78 og 99

kultur og fellesskapstilknytningen. Til forskjell fra Winokur og kollegaer⁸, oppsummerer Hassal og kollegaer (100) at ingen av studiene behandlet om barnets tilknytning til sine nye omsorgspersoner påvirker barnets trivsel eller utfallet av plasseringen.

Washington og kollegaer (77) har sett nærmere på forholdet mellom bruk av «kinship» fosterhjem og barns atferdsutvikling. Litteraturstudien inkluderer 40 studier, men hvor tolv av de inkluderte studiene er i forhold til intervensjoner, og den utforsker ikke påvirkningsforholdet mellom valgt fosterhjemsform og barns atferdsutvikling. Søket ble utført i april 2016, og de øvrige 28 inkluderte studiene er publisert i perioden 2010–2015. Av de inkluderte studiene, er det imidlertid kun fire studier som tydelig utforsker effekten ved å være plassert i «kinship» fosterhjem. Øvrige studier opplyser at «barn i fosterhjem» er presentert som en fellesgruppe uavhengig av fosterhjemsordning, eller hvor det opplyses at studien inkluderer både barn i «kinship» fosterhjem og barn i andre fosterhjemsordninger, men uten å skille de ulike plasseringsformene fra hverandre ved presentasjon av forskningsfunn.

En begrensning ved samtlige av de fire litteraturstudier, er at de ikke definerer begrepet «kinship». Oversiktene gir heller ingen demografisk fremstilling av type «kinship»-relasjoner som inngår i studiene. Det er følgelig uklart om studiene som er inkludert omhandler fosterhjem hvor det er en allerede etablert, nær relasjon mellom barnet og dens nye omsorgspersoner, om det er et slektsfosterhjem uten en nær relasjon forut for plasseringen, eller om det er fosterhjem som best kan forstås som nære nettverkshjem. Med unntak av forskningskunnskap som relaterer seg til forholdet mellom familierelasjon og barn i «kinship» fosterhjem (100), er forskningskunnskapen som studien baseres på 10 år gammel eller eldre.

---

⁸ Se artikkel 78 og 99

3. Prosjektets overordnede fokus og formål

Med utgangspunkt i fosterhjems meldingen og fosterhjemsstrategien for 2021–2025, er det behov for både systematisering av allerede eksisterende forskningskunnskap nasjonalt og internasjonalt, men også for ny og oppdatert forskning om hva som karakteriserer familie- og nære nettverksfosterhjem i dag. Et viktig og innledende bidrag inn i forskningsarbeidet er å systematisere eksisterende forskningskunnskap på området, gjennom å skape en oversikt over hvordan familie- og nettverks plasseringer fungerer og virker, slik som barn, biologiske foreldre, slekts-, eller nettverksfamilien med både voksne og barn som får nye roller i forhold til barnet, samt saksbehandlers rolle og fungering.

Denne kunnskapsoppsummeringen er ment gi en oppdatert oversikt i forhold til følgende problemstillinger:

- Hva karakteriserer fosterhjem i barnets egen familie?
- Hva karakteriserer fosterhjem i barnets nære nettverk?
- Hvordan fungerer og virker plassering i familie eller nært nettverk for de involverte?

Spesifisert som:

- Barnet
- Biologiske foreldre
- De nye omsorgspersonene (fosterforeldrene)
- De nye omsorgspersonene (fosterforeldrene) sine biologiske barn
- Saksbehandler (kontaktpersonen) i barnevernet

4. Forskningsdesign og forskningsmetode

Denne kunnskapsoversikten er utarbeidet innenfor rammene av en modifisert scoping review, og følger metoden slik den er skissert av Peters med kollegaer (101). Ifølge Arksey og O'Malley (102), er en av de primære forskjellene mellom en systematisk litteraturstudie og en scoping review, at sistnevnte tillater et mindre avgrenset forskningsspørsmål enn en systematisk litteraturstudie. Når intensjonen med kunnskapsoversikten er å gi en oversikt over et forskningsfelt eller gi en deskriptiv presentasjon av nøkkelinformasjon fra de inkluderte artiklene, er scoping review en godt anvendelig metode (103). Kunnskapsoversikten vil derfor ikke omfatte en summering eller syntese av evidens eller gi en kvalitetsvurdering av evidensnivå⁹.

Betegnelsen modifisert scoping review innebærer at man i noe større grad enn ved en ordinær scoping review, benytter et systematisk søk i databasene for å identifisere aktuell forskningskunnskap. Vi har deretter benyttet en systematisk fremgangsmåte i både utvelgelsesprosessen og den analytiske tilnærmingen til artiklene. Valget av scoping review som metode begrunnes med behovet for å kunne inkludere alle relevante studier som innfrir inklusjonskriteriene for å skape en bred oversikt over forskningsfeltet.

4.1. Søkestrategi

Innledende databasesøk ble utført i september 2021 ved bruk av søkerordene «kinship» og «kinship care», i følgende fem databaser: PubMed, PsycINFO (OVID), Cinahl (EBSCOhost), ERIC, og Social Science Premium Collection (ProQuest). Innledende søk i de utvalgte databaser viste et stort antall publikasjoner tilhørende eldreomsorg. Inspirert av Papaioannou med kollegaers (104) anbefalinger, valgte vi derfor å gjennomføre søkeprosessen på nytt, i en fire-steps prosess. Nytt søk ble utført i oktober 2021. Med utgangspunkt i det innledende søket, kartla vi relevante begreper som var tatt i bruk i tittel eller abstrakt til de ti første artiklene som møtte inklusjonskriteriene våre. Deretter gjennomførte vi et nytt søk i samtlige fem databaser, ved bruk av følgende søkestreng: «kinship» AND («Kinship care» OR «foster care» OR «out-of-home care») OR («child welfare» OR «social service*» OR «child protection»). Søket ble avgrenset til å omhandle søk i tittel og abstrakt, og inkluderte publikasjoner i perioden 01.01.2011 til 17.10.2021. Det ble også satt en begrensning i språk: publikasjoner på engelsk, norsk, svensk og dansk ble inkludert. En nærmere oversikt over de systematiske søkene, fordelt per database, er presentert i Appendiks 1.

Etter gjennomført utvelgelsesprosedyre ble det gjennomført et manuelt søk i alle inkluderte studiers referanselister, for ytterligere publikasjoner. Avslutningsvis ble det utført et sitatsøk.

---

⁹ Se artikkel 101 og 102

4.2. Inklusjonskriterier og prosedyre for utvelgelse av publikasjoner

Forskningsstudier med beskrivelse av hvordan familie- eller nettverksplassing virker og fungerer ble inkludert. Inklusjonskriteriet ble gitt en vid ramme: barn under 18 år, foreldre, de nye omsorgspersonene, familiemedlemmer av de nye omsorgspersonene, samt saksbehandlere i barneverntjenesten. I litteratursøket søkte vi å få en oversikt over hvem som inngår i denne typen av plassing, samt hva som ligger i begrepene *virker* og *fungerer*, og inkluderte alle studier på ulike aspekter ved barnets utvikling, plassingens varighet, organisatoriske betingelser, familiær kontakt under plassing (inkludert ulike former for samvær, form, innhold, varighet og kvalitet), samt ulike former for oppfølging av både biologiske foreldre, nye omsorgspersoner, og barnet, under og etter plassing.

Det er en stor variasjon i hvordan omsorgsplassing organiseres. For å sikre kunnskap om ulike aspekt som bidrar til hvordan plassing fungerer, valgte vi å inkludere forskningsstudier med fokus på effekt av ulike tiltaksoppfølginger i familie- eller nettverksfosterhjem. Tematikken ble avgrenset til plassing i regi av det offentlige, såkalt «formal kinship».

Sammenligningsstudier ble inkludert, hvor erfaringer fra familie-, og nettverksplassing sammenlignes med erfaringer fra andre fosterhjemsordninger.

For å sikre overføringsverdi fra inkluderte forskningsartikler for norske forhold, ble søket avgrenset til å inkludere studier relatert til forhold i Canada, Oseania, vestlige Europa og USA.

Studier med fokus på pandemiperioden og Covid-19 ble ekskludert. Tilsvarende gjaldt forskningsartikler som omhandlet utvikling eller evaluering av bruk av spesifikke intervensjoner, hvor fokuset var selve intervensjonen. Valideringsartikler ble også ekskludert, med mindre valideringsprosessen var slått sammen med en større forskningsstudie hvor instrumentet ble brukt til å rapportere om hvordan fosterhjemsordningen fungerte for de involverte. Fullstendig oversikt over inklusjons-, og eksklusjonskriterier presenteres i Tabell 1.

Tabell 1: Inklusjons- og eksklusjonskriterier i litteratursøket.

	Inklusjonskriterier	Eksklusjonskriterier
Populasjon	Forskningsstudier som beskriver <ul style="list-style-type: none"> a) hvordan familie- eller nettverksplasinger fungerer for de ulike parter som blir berørt; Barn under 18 år, foreldre, de nye omsorgsutøverne, familiemedlemmer av plasingstedet. b) Hva som representerer familie-, eller nettverksfosterhjem c) Ulike tiltaksoppfølginger når barn (under 18 år) bor hos familie- eller nettverk etter plasing fra barnevernet (formal kinship) d) Oppfølgingsbehov familie- eller nettverksfosterhjem opplever å være i behov av e) Kontakt (form, innhold, varighet, kvalitet) mellom foreldre og barnet (under 18 år) når barnet bor i familie- eller nettverksfosterhjem 	Forskningsstudier som beskriver <ul style="list-style-type: none"> a) utvikling eller bruk av spesifikke intervensjoner, hvor fokuset er intervensjonen. b) Valideringsartikler c) Studier med fokus på Covid-19 situasjonen / perioden
Intervention	<ul style="list-style-type: none"> - Barnets opplevelse - Foreldrenes opplevelse - Fosterforeldrenes opplevelse - Barnevernets opplevelse 	
Comparators	Ordinære fosterhjem (utenfor slekt-, og nettverk)	
Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> - Atferdsutvikling - Mental (psykisk helse) - Fysisk helse - Plasingens stabilitet - Plasingens varighet - Gjentatt overgrep - Organisatoriske rammebetingelser 	
Study design	Peer-reviewed <ul style="list-style-type: none"> - Systematiske litteraturstudier - Scoping review - Primærstudier Skriftspråk: Engelsk, norsk, svensk, eller dansk Land som inngår i studien: Vestlige Europa, Oseania, USA og Canada	Øvrige

4.3. Utvelgelsesprosedyre

Utvelgelsesprosedyren ble gjennomført i to omganger. Først sjekket to av prosjektmedlemmene alle de identifiserte studienes relevans for prosjektet basert på lesing av «abstract»/sammendrag og titler ved bruk av screening verktøyet Rayyan¹⁰. I etterkant av at begge forskerne er ferdige med gjennomgangene, slås blinding av, og de gjennomgår og løser eventuelle uenigheter ved diskusjon. Det var en enighet på 76 prosent, og uenighet ble løst ved gjennomgang av full tekst.

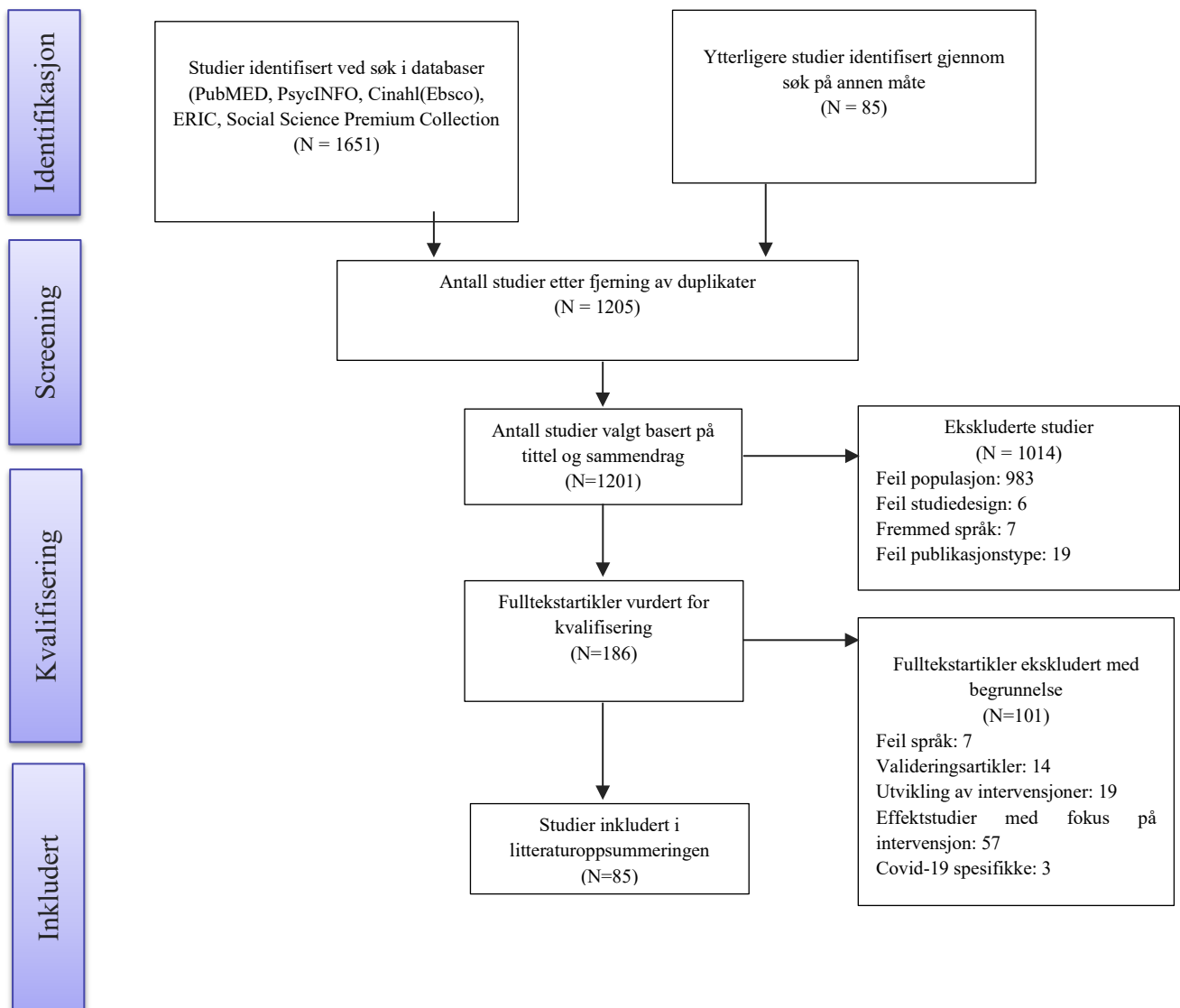
Med utgangspunkt i artiklene som ble vurdert relevant for prosjektet, basert på artikkeltitler eller sammendragene, deltok deretter to av prosjektets medlemmer i gjennomgang av de utvalgte

¹⁰ Rayyan er et nettbasert verktøy for å gjennomgå, eller screene, referanser til eksempelvis systematiske oversikter. Programmet tillater at to (eller flere) personer kan gjennomgå de samme referansenes uavhengig av hverandre (blindet).

artiklene som helhet. To av prosjektets medlemmer leste igjennom samtlige av de utvalgte artiklene i form av fulltekst. Det ble i tillegg tatt i bruk en interrater reliabilitetsutregning (IRR; 105) for å identifisere både hvor mange artikler det tredje prosjektmedlemmet skulle gjennomlese for å øke objektiviteten i utvelgelsesprosessen, samtidig som beregningen av overensstemmelser viste at man var innenfor det som regnes som akseptabel i utvelgelsesprosessen. Fordelingen ble deretter generert ved bruk av Excel og tilfeldig utvalgsfunksjonen i programmet. Ved uenighet om inklusjon, diskuterte forskerne seg frem til konsensus.

Det innledende systematiske søket ga et treff på 1651 studier. Ytterligere 85 studier ble identifisert gjennom manuelle søk ved bruk av databasenes søkefunksjoner for søk etter lignende studier, samt håndøk. Etter å ha tatt ut duplikater, ble antallet redusert til 1201 studier. Gjennomgang av studienes tittel og sammendrag reduserte utvalget til å bestå av 187 studier. Disse ble lest i fulltekst. Dette førte til ytterligere reduksjon av 101 studier. Se tabell 2 for nærmere presentasjon av søk og utvelgelsesprosessen.

Tabell 2: Presentasjon av søk og utvelgelsesprosess.

4.4. Koding av publikasjoner

Publikasjonene som ble inkludert for nærmere analyse og fremstilling i denne kunnskapsoppsummeringen ble kodet i henhold til flere tema: Type av forskning, forskningsmetode som ble benyttet i studiene, type av omsorgsbasis som ble identifisert i studiene, hvem som var kilden til datagrunnlaget i studien, og hva studien undersøker. Kodeskjemaet er presentert i Tabell 3.

Tabell 3: Oversikt over koder som er anvendt i den alfabetiske oversikt over inkluderte studier.

	Kode	Beskrivelse
1. Forfatter	Tekst streng	Etternavn og initial på fornavn, på alle forfattere
2. Årstall		
3. Tittel	Tekst streng	
4. Land	Tekst streng	Land som empirien er hentet fra, eller første forfatters arbeidssted hvis det ikke er en empirisk studie
5. Type kunnskap	1	Forskingskunnskap (empiriske primærstudier)
	2	Erfaringskunnskap (drøftinger uten egen empiri)
	3	Brukerkunnskap (erfaringer med et brukerperspektiv)
6. Type forskningsmetode	1	Kvantitativ empirisk
	2	Kvalitativ empirisk
	3	Vignettstudie
	4	Systematisk review, teoretisk drøfting, scoping review
7. Type omsorgsbasis	1	Besteforeldre
	2	Oldeforeldre
	3	Tante / onkel
	4	Søsken
	5	Søskenbarn
	6	Grandtante/grandonkel
	7	Andre biologiske
	8	Familievenn
	9	Nabo
	10	Forelder til venn
	11	Stebesteforeldre
	12	Kollega
	13	Ikke-familiær relasjon
	14	Fremkommer ikke
8. Datakilde	1	Profesjonelle / Hjelpeapparatet
	2	Barn
	3	Foreldre
	4	Fosterforeldre / omsorgsgiveren
	5	Arkiv / dokument
9. Utvalgsstørrelse(N)		Antall deltakere i studien
10. Variabler inkludert i studien	1	Økonomiske forhold
	2	Fysisk helse
	3	Psykisk helse
	4	Sosial fungering
	5	Grensesetting
	7	Gjentatt plassering
	8	Vold (fysisk, psykisk, materiell, latent, seksuell)
	9	Kontakt mellom barnet og biologiske foreldre
	10	Samarbeid biologiske foreldre og fosterhjemmet
	11	Forhold ved barnet
	12	Forhold knyttet til familien
	13	Forhold knyttet til den profesjonelle / hjelpeapparatet
	11.	Tekst streng

4.5. Analytisk tilnærming til de utvalgte publikasjoner

De inkluderte studiene ble analysert ved bruk av en tematisk analytisk tilnærming, inspirert av Braun og Clarke (106) og Dahler-Larsen (107). Braun og Clarke (106) beskriver den tematiske analyseprosessen gjennom seks faser, hvor de fem første fasene omhandler bearbeidelse av datamaterialet; Innholdsanalysen ble ved første gjennomlesning styrt av forhåndsdefinerte kategorier basert på kunnskapsoppsummeringens problemstillinger. Dette ledet over til andre fase, hvor de innledende kodene ble generert. Deretter ble alt det kodede materialet samlet og sortert basert på potensielle tematiske tilhørigheter, påfølgende av en re-evaluering av materialets tematiske tilhørighet.

Med utgangspunkt i det kodede materialet, ble det utledet åtte analytiske hovedkategorier for hvordan fosterhjem i familie og nære nettverk virker og fungerer for de involverte: (1) Hvem er fosterhjem i familie og nære nettverk (N=30); (2) Barnets opplevelse, behov, utvikling, og oppfølging (N=23); (3) Biologiske foreldrenes opplevelse, behov og oppfølging (N=4); (4) Fosterforeldrenes opplevelse, behov og oppfølging (N=26); (5) Fosterhjemmets egne barns' opplevelse, behov og oppfølging (N=1); (6) Betydningen av saksbehandlers holdninger (N=5); (7) Familiekontakt under plasseringen (N=13); og (8) Sammenligning av «kinship» fosterhjem og andre omsorgsordninger (N=28). Innholdsanalysen er presentert i sin helhet i det følgende.

5. Presentasjon av resultater

Totalt er 85 studier inkludert i denne kunnskapssammenstillingen. For å identifisere og beskrive bredden i forskningslitteraturen innenfor temaet familie- og nære nettverksfosterhjem, ble utvelgelsen av publikasjoner ikke basert på strenge krav til metodisk kvalitet. De inkluderte studiene er både kvalitative studier (N=25), kvantitative studier (N=57), samt studier med metodetriangulering (N=3). Informantene i de kvalitative studiene er saksbehandlere (N=7), foreldre (N=2), barn (N=12), fosterforeldre (N=33), og informasjon hentet fra saksarkiv (N=28). De øvrige studiene inkluderte en variasjon i informantgruppen, slik det fremkommer av Tabell 4. I tillegg er det inkludert en vignettstudie som anvender informasjon om hypotetiske saker. I presentasjonsdelen av disse studiene i resultatdelen, er hovedvekt lagt på å sammenstille og gi en oversikt over hovedfunn og konklusjoner i de inkluderte publikasjonene. En samlet, alfabetisert oversikt over de 85 inkluderte studiene er vist i Tabell 4. Her presenteres også en kortfattet oppsummering av de enkelte studiers konklusjoner.

Tabell 4: Alfabetisk oversikt over inkluderte studier.

Nr.	Forfatter	År	Tittel	Land	Type kunnskap	Type metode	Type omsorgsbasis	Data kilde	N (utvalgsstørrelse)	Variabler som inngår i studien	Studiens hovedfunn
01	Andersen, S.H. & Fallesen, P.	2015	Family matters? The effect of kinship care on foster care disruption rates.	Danmark	1	1	14	4	13157	7	«Kinship»-plasseringer er like stabile som andre plasseringsalternativer, men om omsorgsgiver(ne) er utpreget empatiske og pliktoppfyllende, så blir denne typen av plasseringer trolig mer stabil enn øvrige plasseringsalternativer. Generelt er det ikke spesielt nyttig med tanke på stabilitet at barn plasseres hos «kin».
02	Bell, T. & Romano, E.	2017	Permanency and safety among children in foster family and kinship care: A scoping review.	USA	1	4	14	5	-	7	På tvers av studiene var det større stabilitet hos barn plassert i «kinship» sammenlignet med barn plassert i fosterhjem generelt. Det var færre barn som ble adoptert når de bodde i «kinship» enn i andre typer av fosterhjem. Det var færre barn som ble tilbakeført til biologiske foreldre sammenlignet med barn i andre typer av fosterhjem, men at denne forskjellen minket med tiden.
03	Blakey, J.M.	2012	The best of both worlds: How kinship care impacts reunification.	USA	1	2	14	1,3	46	2,5	Tre former for «kinship»-plasseringer syntes å påvirke om det ble tilbakeføring til biologiske foreldre eller langvarige plasseringer utenfor hjemmet: (1) god familiær støtte, (2) begrenset familiestøtte og (3) etablere/aktivere familiær støtte. Barnevernet bør jobbe for rikelig familiestøtte for å sikre vellykkede plassering, spesielt der biologiske foreldre har rusmiddelmissbruk.
04	Bramlett, M.D., Radel, L.F., & Chow, K.	2017	Health and Well-Being of Children in Kinship Care: Findings from the National Survey of Children in Nonparental Care.	USA	1	1	14	5	1122	2,3, 13	Barn som plasseres av foreldre i familiens sosiale nettverk har i gjennomsnitt bedre fysisk og psykisk helse samt bedre skolefungering, enn barn som plasseres i fosterhjem av barnevernet.
05	Brisebois, K.	2013	Caseworker attitudes on kinship care in Ontario.	USA	1	2	14	1	27	13	Ansatte er positive til «kinship»-plassering av barn. Ressursmangler og interessekonflikter er to svakheter som trekkes frem, i tillegg til at det er et press om plassering i «kinship» som fører til at man tar lettere på kvaliteten ved fosterhjemmet.
06	Brisebois, K.	2013	The Relationship Between Caseworker Attitudes About Kinship Care and Removal Decisions.	USA	1	2	14	1	27	13	Profesjonelle som er positivt innstilt til «kinship»-plasseringer flytter sjelden ut barn fra slike plasseringer på grunn av økonomi. Profesjonelle gir en del sosialt ønskede svar hvor de uttrykker støtte til «kinship»-plasseringer fordi de føler et press mot å skulle ha positive holdninger til denne typen av plasseringer. Studien viser betydningen av profesjonelles holdninger til familie-, eller nettverksplassing.
07	Brown, L. & Sen, R.	2014	Improving outcomes for looked after children: A critical analysis of kinship care.	UK	1	1	14	4	5	13, 12, 11	Det er større stabilitet i plasseringer når barn bor i «kinship» enn når de bor i andre former for fosterhjem. Stabilitet i plassering vurderes som en beskyttelsesfaktor som til en viss grad kan veie opp der omsorgskvalitet i «kinship»-plasseringer vurderes som noe svak. «Kinship»-plasseringer kan innebære økt og problematisk kontakt med biologiske foreldre. Barn som er plassert i «kinship»-ordninger har fra like god til bedre emosjonell og atferdsmessig fungering.

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

08	Cavanaugh, D.L., Sutherby, C.G., Sharda, E., Hughes, A.K., & Woodward, A.T.	2020	The relationship between well-being and meaning-making in kinship caregivers.	USA	1	1	1,3,4,5,13	4	152	13	«Kinship»-omsorgspersoner som finner mening i plasseringen og i omsorgsoppgavene, har bedre fungering og uttrykker større tilfredshet.
09	Cheng, T.C. & Li, A.X.	2012	Maltreatment and families' receipt of services: Their associations with reunification, kinship care, and adoption.	USA	1	1	14	5	1760	13	Barnets historie av omsorgssvikt og mishandling slår ikke like sterkt ut på stabilitet i plasseringer utenfor hjemmet. Sannsynligheten for tilbakeføring til biologiske foreldre reduseres hvis barnet mottar hjelp for psykisk helse eller rusmiddelmissbruk. Disse faktorene reduserer også sannsynligheten for adopsjon av barnet.
10	Cheng, T.C. & Lo, C.C.	2021	With their children placed in kinship care, did parents get the services they needed?	USA	1	1	14	5	731	13,1 2,11	Det er en positiv sammenheng mellom nytten av plassering utenfor hjemmet om foreldrene får tett oppfølging i form av spesialiserte tjenester. Tilsvarende uttrykker foreldre tydelig misnøye når de opplever lite engasjement fra de profesjonelle, når det ikke gis spissede tjenester, eller når det ikke er utarbeidet spesifikk planer for målrettet arbeid med utfordringer, eller at disse planene ikke følges. Denne studien avdekker sammenhenger og ikke årsak-virknings-forhold.
11	Chinnery, S.A. & Worrall, J.	2017	Rocking the cradle or the boat? Assessing grandparent partner relationships.	New Zealand	1	1	14	5	-	13,1 2	Ut fra tilknytningsteori og andres forskning så argumenteres det for viktigheten av å vurdere plassering av barn hos besteforeldre. I artikkelen gis det forslag på instrumenter som kan benyttes for å kartlegge blant annet tilknytningskvalitet.
12	Coleman, K.L. & Wu, Q.	2016	Kinship care and service utilization: A review of predisposing, enabling, and need factors.	USA	1	4	14	5	13	13	Bruken av spissede tjenester benyttes sjeldnere når barn er plassert i familie/nettverk enn i andre typer av fosterhjem – selv om barna og/eller fosterforeldrene har behov for slik støtte/hjelp.
13	Cooper, C.	2012	Kinship Families: Grandparents and Other Relatives as Primary Caregivers for Children.	USA	1	1	14	5	-	13	En del «kinship»-fosterforeldre uttrykker usikkerhet/bekymringer knyttet til om deres egen helse gjør det mulig å påta seg denne omsorgsoppgaven, likeså om de finner frem i systemene slik at de kan sikre fosterbarnet nødvendig bistand innen helsevesenet og skolesystemet. Konklusjonen i artikkelen er viktigheten av at profesjonelle er bevisst dette og bidrar til å sikre slik støtte/hjelp.
14	Cooper, K.	2017	Displaying the 'professional self': The impact of social workers' performance and practice on kinship carers' own children.	UK	1	2	14	1	29	13	Artikkelen tar utgangspunkt i at plassering i «kinship»-plasseringer er holdt så høyt fra mange hold, at det legger et press på profesjonelle som skal ta stilling til plasseringssted utenfor familien. Hovedpoenget er viktigheten av at biologiske barn av potensielle fosterforeldre fra familie/nettverk høres godt om hvordan de stiller seg til å bli en fosterfamilie., altså stemmene til barna i familien som kanskje skal bli en fosterfamilie.
15	Del Valle, J.F., Lazaro-Visa, S., Lopez, M., & Bravo, A.	2011	Leaving family care: Transitions to adulthood from kinship care.	Spania	1	1,2	1,3,4	2	143	13	I Spania utgjør «kinship care» 46 prosent av samtlige plasseringer, og utgjør 80 prosent av fosterhjemsplassingene. Studien var på hvordan barna klarer seg etter plassering i familie/nettverk – der besteforeldre er en av de vanligste formene for fosterhjem. 9 prosent av de unge voksne var sosialt ekskludert. 70 prosent var enten i høyere utdanning eller i arbeid – men majoriteten var innenfor yrker som krevde lite formell utdanning. Artikkelen drøfter også det som mange av de unge voksne hadde opplevd, at besteforeldrene døde mens de var plassert eller like i etterkant av plasseringen.

Gerdt-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

16	Denby, R.W.	2011	Kinship liaisons: A peer-to-peer approach to supporting kinship caregivers.	USA	1	2	1,3 ,4	4	46 / 472	13	Studien analyserte hvilke hjelpebehov som «kinship» fosterforeldre har. 27 behov ble identifisert, for eksempel informasjon om rettigheter, å tilføres kunnskap om oppdraget, hjelp til konflikthåndtering og problemløsning, få delta i støttesamtalegrupper, råd og veiledning, osv.
17	Denby, R.W.	2012	Parental incarceration and kinship care: caregiver experiences, child well-being, and permanency intentions.	USA	1	1	1- 7	4	72	11,1 2,13	En kartlegging av behovene til «kinship care» fosterforeldre omfattet: helseforsikring, økonomisk støtte, bistand til tannlegehjelp, større bolig, støtte til fritidsaktiviteter for barnet, kostholds-bidrag, hjelp for å få ekstra oppfølging a barnet i skolen, osv.
18	Denby, R.W., Brinson, J.A., Cross, C.L., & Bowmer, A.	2014	Male kinship caregivers: Do they differ from their female counterparts?	USA	1	1	14	4	70 / 646	12,1 3	Mannlige omsorgspersoner opplever lite stress knyttet til å være «kinship caregiver». Det var systematiske forskjeller mellom respondentene i hvor bra de oppfattet at fosterbarnet hadde det og eget stressnivå i forhold til variabler som utdanning, parforholdstype (gift, samboer, singel), antall barn i husholdet, etnisitet og inntømme i husholdet.
19	Denby, R.W., Brinson, J.A., Cross, C.L., & Bowmer, A.	2015	Culture and coping: Kinship caregivers' experiences with stress and strain and the relationship to child well-being.	USA	1	1	14	4	656	11,1 2,13	Resultatene er i hovedsak lik de i artikkel fra 2014, men i denne studien er det ikke fokus på menn som omsorgspersoner.
20	Denby, R.W., Testa, M.F., Alford, K.A., Cross, C.L., & Brinson, J.A.	2017	Protective Factors as Mediators and Moderators of Risk Effects on Perceptions of Child Well-Being in Kinship Care.	USA	1	1	14	4	747	11,1 2,13	Risikofaktorer for dårlig utvikling for fosterbarn er knyttet til: lav inntekt i husstanden, høy grad av stress hos fosterforeldrene, omsorg for mange barn og/eller barn med særlige behov. Beskyttelsesfaktorer ved plassering er: plassering hos familie/slekt kan føre til motivasjon for oppdraget og mye støtte i familie/nettverk og dermed stabilitet i plasseringen.
21	Dorval, A., Lamothe, J., Helie, S., & Poirier, M-A.	2020	Different profiles, different needs: An exploration and analysis of characteristics of children in kinship care and their parents.	Canada	1	1	1,3 ,7, 8	1	172	11,1 2,13	Studien drøfter vansker knyttet generasjonsoverføringer av svak og/eller skadelig omsorg, samt økt risiko for utilsiktede brudd i fosterhjem når barn fosterbarna er traumatiserte eller har alvorlige tilknytningsvansker.
22	Farmer, E., Selwyn, J., & Meakings, S.	2013	«Other children say you're not normal because you don't live with your parents». Children's views of living with informal kinship carers: Social networks, stigma and attachment to carers.	UK	1	2	4,7	2	80	11,1 2,13	For 3/5 av barna plassert i «informal kinship» så er de biologiske foreldrene fortsatt av stor betydning for dem. De plasserte barna som rapporterte om å ha få voksne i sitt liv levde ofte sammen med eldre «kin carers», og barna rapporterte ofte om angst- og depresjonsplager samt at de sjelden snakket med andre om sin livssituasjon. Mange av denne barnegruppen fortalte at de hadde stor bekymring for sine eldre omsorgspersoners helse og at de tenkte mye på hva som kunne skje om de eldre omsorgspersonene døde før de nådde myndig alder. Denne studien sier ikke særlig om årsak – virkningsforhold, selv om det er grunn til å anta at å plasseres hos eldre personer leder til at noen av barna blir bekymret for hva som skjer dersom helsen til omsorgspersonene svikter eller de faller fra.

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

23	Font, S.A.	2015	Is higher placement stability in kinship foster care by virtue or design?	USA	1	1	14	5	41000	13	Konklusjonen fra studien er at plasseringsform ikke er avgjørende for stabiliteten i plasseringen, men mest karakteristika ved barnet og ikke at familie/nettverksplassing inneberer mer utholdenhet ved vanskeligheter på grunn av en sterk forpliktelse.
24	Fuentes-Pelaez, N., Amoros, P., Mateos, A., Balsells, M.A., & Violant, V.	2013	The biological family from the perspective of kinship fostered adolescents.	Spania	1	2	1,3 ,7	2	57	9	Intervju av 57 ungdommer i form av fokusgrupper viste at å være plassert i «kinship»-ordninger ga dem bedre innsikt i deres familiehistorie, kontaktfrekvens og kontakttinnhold med biologiske foreldre, samt kontakten mellom biologiske foreldre og fosterhjemmet.
25	Fuentes-Palaez, N., Balsells, M.A., Fernandez, J., Vaquero, E., & Amoros, P.	2016	The social support in kinship foster care: A way to enhance resilience.	Spania	1	2	1,3 ,4, 7	4	62	13	Studien måler effekten av et intervensjonsprogram som ga effekt i form av å styrke fosterfamiliens ferdigheter i å finne løsninger når de møter på utfordringer, styrking av den sosiale støtten i det sosiale nettverket, bidra med sosial støtte til andre fosterfamilier og føle seg komfortable med omsorgsoppgavet som de har påtatt seg.
26	Fusco, R.A. & Cahalane, H.	2015	Socioemotional Problems Among Young Children in Out-of-Home Care: A Comparison of Kinship and Foster Care Placement.	USA	1	1	14	5	4019	11	1/3 av barna i fosterhjem hadde sosio-emosjonelle vansker. Det var ikke forskjell mellom «kinship»-plassing versus andre typer av fosterhjem.
27	Garcia, A., O'Reilly, A., Matone, M., Kim, M., Long, J., & Rubin, D.M.	2015	The influence of caregiver depression on children in non-relative foster care versus kinship care placements	USA	1	1	14	2	199	12	Det er en høyere forekomst av depresjoner hos «kinship caregivers» enn blant omsorgspersonene i andre typer av fosterhjem. Hvis «kinship»-fosterforeldre reduserer depresjonen over tid eller ikke er deprimerede, synes fosterbarna å ha bedre utvikling enn i andre typer av fosterhjem.
28	Gentles-Gibbs, N. & Zema, J.	2020	It's not about them without them: Kinship grandparents' perspectives on family empowerment in public child welfare.	USA	1	2	1	4	8	12,1 3	«Kinship» bestod i denne studien av besteforeldre. De verdsatte hjelp de fikk fra helsevesenet i forhold til fosterbarnet og hadde nytte av økonomisk støtte til økte kles- og kostholdsutgifter etter plasseringen.
29	Gibson, S.M., Cryer-Coupet, Q.R., Knox, J.L., & Field, K.	2020	Father involvement in kinship care: A risk and resilience perspective.	USA	1	2	14	3	25		Studien retter fokus mot fedres involvering i barn som bor i <i>kinship</i> fosterhjem. Studien utforsker både fedres erfaringer fra involvering med barna, men også hvilke barrierer de har erfart, som skaper hinder for ønsket involvering.
30	Gleeson, J.P., Hsieh, C-M., & Cryer-Coupet, Q.	2016	Social support, family competence, and informal kinship caregiver parenting stress: The mediating and moderating effects of family resources.	USA	1	1	1- 7	4	207	13	Studien er blant besteforeldre. Tilgangen til sosial støtte og kompetansenivået i familien påvirker grad av opplevd omsorgsstress hos fosterforeldrene.

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

31	Gomez, A.	2021	Associations between family resilience and health outcomes among kinship caregivers and their children.	USA	1	1	1,3 ,7, 13	5	2635	11,1 2,13	Fosterfamiliers resiliens er knyttet til omsorgspersonenes og fosterbarnets helsestatus. Tydelig resiliens i fosterfamilier er knyttet til lav grad av stress, og gode konflikthåndteringsstrategier, og minket sannsynlighet for at fosterbarnet har/utvikler sosioemosjonelle vansker.
32	Green, R., Savaglio, M., Tate, R., Morris, H., Breman, R., Vicary, D., & Skouteris, H.	2021	Barriers to nutrition and physical activity participation for Australian children in foster and kinship care.	Australia	1	2	14	4	21	13	På tvers av typer av fosterhjem så opplever fosterfamilier emosjonelle, finansielle og systemiske barrierer mot å fremme sunne livsstilsvaner hos fosterbarna. Fosterforeldrene har tro på traumesensitiv omsorg, kunnskap om og støtte til å skape sunne livsstilsvaner for fosterbarna. Fosterbarnas historie og deres livsstilsvaner, utfordringer knyttet til å være omsorgsgiver, samt ulike former for støtte for å etablere og opprettholde sunn livstil hos fosterbarna, var ønsket fra fosterforeldrene.
33	Harding, L., Murray, K., Shakespeare-Finch, J., & Frey, R.	2020	The wellbeing of foster and kin carers: A comparative study.	Australia	1	1	14	4	326	12,1 3	I Australia utgjør besteforeldre 48 prosent av «kin carers». «Kin carers» har et høyere aldersgjennomsnitt enn andre typer av fosterforeldre, og førstnevnte gruppe rapporterer også om svakere helse enn sistnevnte gruppe. «Kin carers» har omsorg for fosterbarn i kortere tid enn andre typer av fosterhjemsplassing, og fortsetter i de opprinnelige rollene etter tilbakeføring til biologiske foreldre, slik som besteforelder, onkel/tante, osv. «Kin carers» og andre typer av fosterhjem rapporterer om like store sosio-emosjonelle utfordringer hos fosterbarna. «Kin carers» rapporterer høyere grad av stress knyttet til omsorgsutøvelsen, har hatt mindre opplæring i rollen, benytter seg i mindre grad av hjelpetiltak enn andre fosterforeldre.
34	Harnett, P.H., Dawe, S., & Russell, M.	2014	An investigation of the needs of grandparents who are raising grandchildren.	Australia	1	1	1	4	114	11,1 2,13	Fosterbarn plassert hos besteforeldrene fungerte på flere variabler bedre enn fosterbarn i andre former for fosterhjem. Besteforeldrene rapporterte om betydelig grad av stress knyttet til barneomsorgen. Både besteforeldrene og andre typer av fosterforeldre mente at bedre spesialiserte tjenester ville bidra til enda bedre utvikling hos fosterbarna.
35	Hedin, L.	2014	A sense of belonging in a changeable everyday life-A follow-up study of young people in kinship, network, and traditional foster families.	Sverige	1	2	14	2	15	11	Ungdommer som bor i fosterhjem, forteller at de føler tilhørighet til både biologiske foreldre og fosterforeldre – spesielt hvis disse to familier samarbeider. Dette gjelder særlig i «kinship families». Ungdom som bor i fosterhjem utvikler med tiden også sterkere tilhørighet til fosterforeldrene, slik at forskjellen mellom disse to gruppene av ungdom blir mindre tydelig med antall plasseringsår.
36	Hedin, L., Höjer, I., & Brunberg, E.	2011	Settling into a new home as a teenager: About establishing social bonds in different types of foster families in Sweden.	Sverige	1	2	14	2	15	9-13	Ungdom i «kinship foster families» rapporterte om sterkere følelsesmessige bånd til fosterfamilien enn ungdommer plassert i andre typer av fosterhjem. Ungdom plassert i «network foster families» som ikke hadde sterke følelsesmessige bånd til fosterfamilien før plasseringen, rapporterer om at de har utviklet sterke bånd til fosterfamilien i løpet av tiden som de har bodd sammen med dem. Flere av ungdommene som inngikk i studien hadde selv vært med på å bestemme hvem de ville bo hos. På tvers av typer fosterhjem så fremmes sterkest bånd mellom fosterbarn og fosterfamilie når fosterbarnet opplever at samtlige i fosterfamilien behandler dem rettferdig, deltagelse på linje med de andre barn i aktiviteter,

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

											det benyttes prososiale konfliktløsningsstrategier i fosterfamilien, og fosterfamilieatmosfære preges av spøkefullhet og god humor og mye latter.
37	Fergeus, J., Humphreys, C., Harvey, C., & Herrman, H.	2019	The needs of carers: applying a hierarchy of needs to a foster and kinship care context.	Australia	1	1,2	14	4	68	13	Studien løfter frem betydningen av at fosterforeldre får ivaretatt sine grunnleggende behov for at de skal kunne yte god omsorg for fosterbarna. En helhetlig innsats av behovene hos personene i fosterfamilien kan redusere risikoen for at fosterbarnets problemer oppleves som for krevende av fosterforeldrene, og at deres omsorg da forringes i kvalitet, som igjen øker risikoen for at fosterbarnets fungering reduseres.
38	Inchaurredo, A.M., Bailon, M.A.B., Vicente, C.P., Tio, E.V., & Bolos, A.M.	2015	Risk and protective factors associated with kinship care.	Spania	1	2	14	4	89	11, 12, 13	Studien handler om kartlegging av risiko- og beskyttelsesfaktorer knyttet til barn plassert i «kinship foster care families». De mest betydningsfulle risikofaktorer knyttet til fosterbarna var psykisk uhelse, atferdsvansker og funksjonshemninger. De største risikofaktorer knyttet til fosterforeldrene er tendenser mot overbeskyttelse av eller negative oppfatninger av fosterbarnet, samt dårlig samarbeid mellom fosterfamilien og biologiske foreldre, og at sistnevnte har uregelmessig kontakt med fosterbarnet. De viktigste beskyttelsesfaktorer knyttet til fosterbarna er selvstendighet/modenhet og tilpasningsevne, mens de viktigste beskyttelsesfaktorer er god relasjon til fosterbarnet, et godt samarbeid med formelle og frivillige hjelpere. Viktige beskyttelsesfaktorer for å opprettholde fosterhjemsplassing knyttet til biologisk familie er god relasjon til og god kontakt med sitt biologiske barn.
39	Kelly, C., Thornton, A., Anthony, E.K., & Krysik, J.	2021	«Love. Stability. Boundaries.» Kinship perspectives of social-emotional well-being of youth residing in out-of-home care.	USA	1	2	14	1	20	11, 12, 13	Ungdom som er i «congregate care» og som opplever omsorgen som trygg, støttende og stabil har også gjerne vellykket skoletilpasning, har god følelsesregulering og har fremtidsoptimisme.
40	Kiraly, M.	2019	Nonfamilial kinship carers- who are they and what support do they need to nurture children?	Australia	1	2	1,3, 4,7, 8, 10, 12, 13	1	21	13	Studiens konklusjon er at det er behov for å vite mer om familienettverksplassing der fosterfamilien ikke er slektninger med fosterbarnet, og se dette i forhold til karakteristika ved nettverksplassing hos slektninger.
41	Kiraly, M., Hoadley, D., & Humphreys, C.	2021	The nature and prevalence of kinship care: Focus on young kinship carers.	Australia	1	1	3,4, 5, 8, 11	4	56793	11, 12, 13	Studien tar utgangspunkt i at få unge potensielle fosterforeldre vurderes for oppdraget. Studien av 16- til 30-åringer. Denne gruppen ble sammenlignet med unge omsorgspersoner for biologiske barn. Man fant at denne gruppen av fosterforeldre hadde en del utfordringer med høyere utdanning, tilknytning til arbeidsmarkedet samt inntekt.
42	Kiraly, M. & Humphreys, C.	2013	Family contact for children in kinship care: A literature review.	Australia	1	1	14	4	-	9	Studien baseres på 8 kvalitative, 2 kvantitative og 4 forskningsbidrag basert på flere forskningsmetoder om «kinship carers». Hva som inngår i «kinship carer» defineres ikke i studien, bortsett fra for én, der det opplyses at informantene er 20 barnebarn. I flere av studiene så opplyses det at samarbeidet mellom fosterforeldre og biologiske foreldre kan være utfordrende, så bidrar slike plassing til at fosterbarnet får en bred kontakt med familie og sosialt nettverk (slektninger, søsken, onkler/tanter, besteforeldre, osv.), stabil kontakt med biologiske foreldre, samt barnets innsikt i kultur og identitetsutvikling.
43	Kiraly, M. & Humphreys, C.	2013	Perspectives from young people about family contact in kinship care: «Don't push us-Listen more».	Australia	1	2	14	2	21	9	Ungdom og voksne med erfaring fra «kinship care» forteller i forskningsintervjuene at de skulle ønske at de hadde mer kontroll på samvær med familiemedlemmer – utvidet familie inkludert i dette.

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjems plassering i familie og nære nettverk

44	Kiraly, M. & Humphreys, C.	2015	A tangled web: Parental contact with children in kinship care.	Australia	1	2	1,7	3	20	9	Foreldre som hadde barn i «kinship care» uttrykte at de følte seg handlingslammet overfor både «kinship family» og barneverntjenesten. Uansett om foreldrene tenkte det som sannsynlig eller ikke med at barnet ble tilbakeført til dem, fortalte de alle at de opplevde at samværene med barna deres ikke ble så meningsfulle som de hadde ønske om, blant annet på grunn av rammene for kontakt/samvær med barna. Foreldrene opplevde seg nedvurderte av de profesjonelle, og at de savnet den respektfullheten som de forventet at relasjoner skal baseres på.
45	Kiraly, M. & Humphreys, C.	2016	«It's about the whole family»: Family contact for children in kinship care.	Australia	1	1	1,7 ,13	4	430	9	En stor andel av kontakten fra biologisk foreldre til barna deres som bor i fosterhjem viser en samforekomst med grad barnas trivsel («well-being»), uten at forskningsdesignet gjør det mulig å påpeke årsak-virknings-forhold. En del av kontakten mellom barn og deres biologiske foreldre ble vurdert til ikke være trygge. Flere av fosterbarna viste å ha glede av å møte søsken og utvidede familie. Fosterforeldre av «kinship carers» forteller at de har behov for en del bistand for å sikre positiv kontakt mellom fosterbarna og biologiske foreldre.
46	Kiraly, M., Humphreys, C., & Kertesz, M.	2021	Unrecognized: Kinship care by young aunts, siblings and other young people.	Australia	1	2	3,4 ,5, 8, 11	4	41	13	Studien har utelukket besteforeldre som «kinship carers», men her er personer i alderen 16 – 30 år studert, i hovedsak søstre og tanter. De unge fosterforeldrene forteller om hva det har kostet dem personlig å påta seg denne omsorgsoppgaven, slik som brå overgang til å inngå i omsorgsoppgaven, endring av studieprogresjon og endring i jobbkarriere-planer, hvordan de påvirkes av familiekonflikter, at deres behov for spissede tjenester ikke blir forstått eller møtt, i tillegg til økonomiske utfordringer. Denne gruppen av fosterforeldre har behov for spissede tjenester som de ikke mottar.
47	Kiraly, M. & Kertesz, M.	2021	«It's good because my sister is young, and she knows what's going on»: Children's views about their young kinship carers.	Australia	1	2	14	2	16	12	Ungdommene fortalte om tilfredshet med fosterhjems plasseringen, og at de derfor over tid hadde opplevd bedring psykisk helse, generell tilfredshet og skolefungering. De fremhevet fosterforeldrenes interesse for dem. Ungdommene uttrykte mange utfordringer knyttet til fungering og tilpasning. De uttrykte behov for mer profesjonell støtte for å håndtere traumene som de hadde opplevd før plassering enn det som de hadde fått tilbud om.
48	Koh, E. & Testa, M.F.	2011	Children discharged from kin and non-kin foster homes: Do the risks of foster care re-entry differ?	USA	1	1	14	5	12088	11, 12	Det er mindre sannsynlighet for re-plassering for barn plassert i «kinship homes» fremfor øvrige former for fosterhjem. Forklaringene er karakteristika ved fosterbarna, og at «kinship home»-plasseringer er mer stabile.
49	Lee, E., Clarkson-Hendrix, M., & Lee, Y.	2016	Parenting stress of grandparents and other kin as informal kinship caregivers: A mixed methods study.	USA	1	2	1,7	4	24	11, 12, 13	Behovene hos fosterforeldre «kinship family» sammen med deres helse og emosjonell fungering («well-being») påvirker deres opplevde stress som omsorgspersoner. Besteforeldre opplevde ofte mer stress sammenlignet med andre relasjonstyper som inngår i «kin caregivers». Økonomiske utfordringer, fosterbarnas atferd, samarbeid med biologiske foreldre og «manøvrering» i tjenester som skal gi ulike former for bistand/støtte, var de største stressfaktorene. Besteforeldre som fosterforeldre rapporterte om stor generasjonsavstand til fosterbarna samt skyldfølelse og bekymring knyttet til deres biologiske barn (altså biologiske foreldre) til deres fosterbarn.
50	Lee, E., Kramer, C., Choi, M.J., Prestine-Stevens, A., & Huang, Y.	2020	The cumulative effect of prior maltreatment on emotional and physical health of children in informal kinship care.	USA	1	1	1,7	4	365 / 74	13, 3	En stor andel av fosterbarna hadde emosjonelle vansker. Jo høyere grad av stress hos fosterforeldrene knyttet til omsorgsrollen, desto økt sannsynlighet for at fosterbarna har fysiske eller emosjonelle helseutfordringer. Studien avklarer samforekomst, og har ikke et forskningsdesign som tilsier at det kan pekes på årsak-virkningsforhold. Fosterbarn har ofte behov for hjelp til å bearbeide sine traumatiske erfaringer.

Gerdts-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplussing i familie og nære nettverk

51	Leon, E., Jimenez-Morango, J.M., & Munoz-Silva, A.	2017	Contact between birth parents and children in kinship care in a sample from Spain.	Spania	1	1,2	1,3	4	189	9	En betydelig andel av fosterbarna hadde ikke kontakt med én eller begge biologiske foreldre etter plassering. Barn som hadde kontakt med sine biologiske foreldre, hadde mindre alvorlige atferds- eller emosjonelle vansker enn barn som ikke hadde kontakt med biologiske foreldre. Jo mindre problemer som fosterbarn har, desto økt sannsynlighet for tilbakeføring til biologiske foreldre. Fosterbarnas reaksjoner når de har kontakt med biologisk foreldre i høy grad forutsier forholdet mellom fosterforeldrene i forhold til de biologiske foreldrene.
52	Liao, M. & White, K.R.	2014	Post-permanency service needs, service utilization, and placement discontinuity for kinship versus non-kinship families.	USA	1	1	14	4	527	13	Det er systematiske sosio-økonomiske forskjeller mellom «kinship» fosterforeldre sammenlignet med andre fosterforeldre. «Kinship caregivers» rapporterer om færre oppfølgingsbehov og benytter seg mindre av bistand enn øvrige fosterforeldre. Brudd i «kinship»-plasseringer begrunnes i at fosterbarnet har atferdsvansker, singel omsorgsperson, og om det var adopsjon eller «guardianship placements».
53	Llosada-Gistau, J., Casas, F., & Montserrat, C.	2019	The subjective well-being of children in kinship care.	Spania	1	1	14	2	598	2,3, 13	Barn som er plassert i «kinship»-ordninger rapporterer om bedre trivsel og livskvalitet enn de som er plassert i institusjoner. Skårene til de i «kinship» ligger nær skårene til de i populasjonen av ungdom f�r�vrig.
54	Mateos, A., Balsells, M.A., Molina, M.C., & Fuentes-Pelaez, N.	2012	The perception adolescents in kinship foster care have of their own needs.	Spania	1	2	14	2	57	9,10, 11,1 2,13	I en studie av ungdom som bor i «kinship»-ordninger, så ble følgende tema de mest sentrale etter samtaler med disse familiene: � beholde følelsesmessig stabilitet i familien; å mestre betydelige aldersforskjeller; åpenhet om familiehistorien; å sette grenser og etablere normer og sikre prososial livsstil; � øke samv�rsvolum og utvikle samv�rsinnhold med biologiske foreldre; å skape god kontakt mellom fosterfamilien og biologiske foreldre. Det er viktig at disse temaene inkluderes i opplæring av fosterforeldre.
55	McSherry, D., Malet, M.F., & Weatherall, K.	2016	Comparing long-term placements for young children in care: Does placement type really matter?	Irland	1	1	14	4	374	12	Studien er av fem oppvekstbaser: adopsjon, fosterhjem, «kinship foster care», «residence order» og å leve sammen med sine biologiske foreldre. Kartlegging i forhold til barna fokuserte på selvbilde og tilknytning. Omsorgspersonene ble intervjuet om barnets atferd, psykiske helse og stress knyttet til omsorgsrollen. Intervjuene med barna viste ingen tydelig forskjell mellom grad av tilfredshet, men de voksne. Biologiske foreldre der barna var blitt tilbakeført var den gruppen som rapporterte om størst stress i omsorgsrollen og at de var bekymret for barnets atferd. Studien konkluderes med at adopsjon ikke fremstår som spesielt gunstig plasseringsform.
56	Monahan, D.J. & Smith, C.J.	2013	Kinship Caregivers: Health and Burden.	USA	1	1	14	4	102	2,3, 13	Flere «kinships» omsorgspersoner forteller at de opplever det som et krevende/tyngende ansvar å skulle ha daglig omsorg for et nytt barn. Det konkluderes med at sosialarbeidere må drøfte med denne gruppen av fosterforeldre at det kan være stressende � være fosterforeldre.
57	O'Leary, M. & Butler, S.	2015	Caring for Grandchildren in Kinship Care: What Difficulties Face Irish Grandparents with Drug-Dependent Children.	Irland	1	2	14	4	10	12, 13	Denne studien er på besteforeldre som fosterforeldre. Fosterforeldrene rapporterer om stor misnøye med oppfølgingen som de har fått fra sosialtjeneste og helsevesen. De opplevde at profesjonelle har hatt holdninger preget av at de som besteforeldre ikke skal ha behov for eller fortjener å få spissede tjenester.
58	Osborne, J., Hindt, L.A., Lutz, N., Hodgkinson, N., & Leon, S.C.	2021	Placement stability among children in kinship and non-kinship foster placements across multiple placements.	USA	1	1	14	5	447	11, 12, 13	Oppvekstbase ble skåret i form av: «emergency shelter», «home of kin», fosterhjem, å bo hos biologiske foreldre samt «congregate care». I den videre datainnsamlingen ble bare to grupper inkludert: «kin» fosterhjem og fosterhjem. «Kinship» fosterhjem var mer stabile i betydningen lengre plasseringer enn fosterhjem som ikke var i familie/slekt/nettverk med barnet. Også der det ble utilsiktede brudd i «kin» fosterhjem, anbefales det at man leter etter nytt fosterhjem i biologisk families familie/slekt/nettverk.

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

59	Parolini, A., Shlonsky, A., Magruder, J., Eastman, A.L., Wulczyn, F., & Webster, D.	2018	Age and other risk factors related to reentry to care from kin guardian homes.	USA	1	1	14	5	18831	2,3, 11, 13	Brudd i fosterhjemsplassing er lavest fr barn under seks år, og høyest for de i alderen 13–15 år og enda høyere for aldersgruppen 16–17 år. Re-plassing skjer dobbelt så ofte for de med psykiske vansker i forhold til de med god psykisk helse. Re-plassing handler om barn som har vært plassert i fosterhjem, deretter tilbakeført til biologiske foreldre og som igjen flytter til et fosterhjem.
60	Perry, G., Daly, M., & Kotler, J.	2012	Placement stability in kinship and non-kin foster care: A Canadian study.	Canada	1	1	14	5	852	11, 13	Det er fire ganger økt sannsynlighet for at plassering i ordinære fosterhjem endte med brudd i løpet av første måned, og deretter var plassering i «kinship» tydelig mer stabil enn andre fosterhjemsordninger. Flytting fra «kinship» fosterhjem var som oftest til biologiske foreldre, mens flyttinger fra andre typer av fosterhjem oftest innebar å flytte til andre fosterhjem. For barn som hadde opplevd fysisk mishandling eller seksuelle overgrep før plassering, synes «kinship» plasseringer som ikke innebar nær familie/slektskap å være mer stabile enn fosterhjem der det var tette koblinger mellom fosterforeldre og biologiske foreldre i form av «genealogical», «marital» eller «adoptive links of kinship».
61	Ponnert, L.	2017	Emotional kinship care and neutral non-kinship care – The struggle between discourses.	Sverige	1	3	14	1	14	3,11, 13	Tre former for «kinship care» ble studert: (1) «emotional kinship care», «neutral non-kinship care» and «a real family». For gruppe 1 ble to konkurrerende undergrupper identifisert: «emotions as glue that binds» and «emotions as obscuring a child perspective». Sosialarbeidere hadde ulike oppfatninger og var usikre på styrker og svakheter ved de ulike formene for «kinship care».
62	Richardson, R.C. & Gleeson, J.P.	2012	Family functioning, parenting style, and child behavior in kin foster care.	USA	1	1	1,3, 5, 13	4	120	11, 12, 13	Omsorgspersoner som rapporterer om god familiefungering, tenderer også mot å rapportere om lav grad av atferdsvansker hos sine fosterbarn. Omsorgspersoners beskrivelse av sin omsorgsutøvelse var nært knyttet til familiefungeringen, men ikke fosterbarnets atferd.
63	Rosenthal, J.A. & Hegar, R.L.	2016	Kinship guardianship, adoption, and foster care: Outcomes from a U.S. national sample.	USA	1	1	14	5	4202	11, 12, 13	Artikkelen starter med en litteraturgjennomgang, deretter en del med bruk av registerdata. Fosterforeldre rapporterer om større problemer hos fosterbarnet enn fosterforeldre i «kinship placements». Også fosterbarna som er plassert i familie/slekt/nettverk rapporterer selv om færre problemer enn de øvrige som bor i fosterhjem, likeså er det med trivsel på og prestasjoner i skolen. Til tross for at det ikke er pre-mål i denne studien, slik at man ikke kan si noe om fosterbarns fungering før plassering, altså om det er systematiske forskjeller slik at det blir en seleksjon. Derimot er utvalget stort og dermed grunn til å feste lit til (sammen med de måleinstrumentene som er benyttet) at fosterbarn plassert i familie/slekt/nettverk fungerer bedre på flere mål for fungering, men at man ikke vet om plasseringen har innvirkning på disse målene.
64	Rudder, D., Riebschleger, J. & Anderson, G.R.	2014	Kinship care for children of a parent with a mental illness.	USA	1	1	1	4	56	3	Studien tar for seg «kinship»-plasseringer der biologiske foreldre har meget alvorlige psykiske lidelser, slik som schizofreni, dyp depresjon, bipolar lidelse, osv. Fosterforeldrene rapporterer om at flere av barna hadde flere kriser etter plassering på grunn av sin historie, men at dette også har ført til at fosterforeldrene (flere av dem besteforeldre) fikk dårligere helse.
65	Sakai, C., Lin, H., & Flores, G.	2011	Health outcomes and family services in kinship care: Analysis of a national sample of children in the child welfare system.	USA	1	1	14	5	1308	2,3	Barn i «kinship» fosterhjem kommer bedre ut på en rekke variable enn de som er plassert i andre fosterhjem, slik som atferdsvansker og sosial kompetanse. Derimot er det en økt risiko for at fosterbarn i «kinship» fosterhjem blir gravide i ung alder og utvikler rusmiddelmissbruk. I tillegg mottar «kinship» fosterforeldre mindre bistand enn øvrige fosterforeldre.

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

66	Sharda, E.A., Sutherby, C.G., Cavanaugh, D.L., Huges, A.K., & Woodward, A.T.	2019	Parenting stress, well-being, and social support among kinship caregivers.	USA	1	1	1,3,4,5,13	4	152	2,3	I dette utvalget utgjør besteforeldre bare en del av gruppen fosterforeldre. «Kinship» fosterforeldre som rapporterer om betydelig omsorgsstress skårer seg også lavt på livskvalitet. De fosterforeldre som rapporterer om å motta mye sosial støtte, skårer seg høyere på tilfredshet og livskvalitet.
67	Skoglund, J., Thørnblad, R., & Holtan, A.	2019	Children's relationships with birth parents in childhood and adulthood: A qualitative longitudinal study of kinship care.	Norge	1	2	1,3	2	3	9	Studien er av tre barn som for lang tid bor i fosterhjem og hvordan deres relasjon til biologiske foreldre utvikles over tid. Studien gir innsikt i hvordan barns forhold til og oppfatning av biologiske foreldre er dynamisk og dermed utvikles med tiden.
68	Smithgall, C., Yang, D-H., & Weiner, D.	2013	Unmet mental health service needs in kinship care: The importance of assessing and supporting caregivers.	USA	1	1	14	5	1285	2,3	Studien viser at barn plassert i «kinship care» ikke får tilstrekkelig med hjelp for psykiske utfordringer. Fosterforeldrene synes å bidra til at dette behovet hos fosterbarna blir for dårlig dekket. Konklusjonen i studien er at de som godkjenner plassering i «kinship care» vurderer de potensielle fosterforeldrenes kapasitet til å fange opp og ivareta barnas behov for helsehjelp.
69	Stacks, A.M. & Partridge, T.	2011	Infants placed in foster care prior to their first birthday: Differences in kin and non-kin placements.	USA	1	1	14	5	457	12	Spedbarn som plasseres hos «kin» utviklet seg bedre 2–6 måneder etter barnevernets undersøkelse mens barnet bodde hos biologiske foreldre. I artikkelen gis det ikke oversikt over om det var systematiske forskjeller i spedbarnas utvikling om de ble plassert i «kinship» eller i andre fosterhjemstyper. Spedbarn som var plassert hos «kin» hadde færre vansker enn barn plassert i andre fosterhjem, og barna bodde kortere tid i førstnevnte sammenlignet med sistnevnte type av fosterhjem. «Kinship placements» var oftere i utrygge nabolag enn de øvrige fosterhjemmene. For begge typer av fosterhjem bodde fortsatt 1/3 av barna i fosterhjem.
70	Stein, R.E.K., Hurlburt, M.S., Heneghan, A.M., Zhang, J., Rolls-Reutz, J., Landsverk, J., & Horwitz, S.M.	2014	Health status and type of out-of-home placement: Informal kinship care in an investigated sample.	USA	1	1	14	5	5872	2,3	Forekomsten av helseproblem er omtrent lik om barn bor i «kinship» eller andre typer av fosterhjem, men at førstnevnte hjem har dårligere økonomi og mindre formell utdanning enn det som karakteriserer øvrige fosterhjemstyper.
71	Strozier, A.L.	2012	The effectiveness of support groups in increasing social support for kinship caregivers.	USA	1	1	1	4	61	13	Fosterforeldre som delta i støttesamtalegrupper økte tilgangen til sosial støtte. «Kinship» fosterforeldre økte via støttegruppesamtaler broken av formell sosial støtte (for eksempel bli med i menigheter, programmer/intervensjoner for barn, dagtilbud for barn), og uformell sosial støtte (slik som venner, slekt og familie).
72	Swanke, J.R., Yampolskaya, S., Strozier, A., & Armstrong, M.I.	2016	Mental health service utilization and time to care: A comparison of children in traditional foster care and children in kinship care.	USA	1	1	14	5	36543	2,3	Barn som bor i «kinship care» har 14 prosent mindre sannsynlighet for å motta psykisk helsehjelp sammenlignet med barn som bor i «non-kinship» fosterhjem.

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

73	Vanschoonlandt, F., Vanderfaellie, J., Holen, F.V., De Maeyer, S., & Andries, C.	2012	Kinship and non-kinship foster care: Differences in contact with parents and foster child's mental health problems.	Belgia	1	1	14	4	186	9,2,3	Barn som bor i «kinship» fosterhjem hadde svakere kontakt med biologiske foreldre, og denne typen av fosterhjem hadde mer negative holdninger til biologis foreldre enn øvrige typer av fosterhjem. Barn som bor i «kinship» fosterhjem hadde jevnt over mindre atferdsvansker enn barn plassert i andre fosterhjem.
74	Vis, S.A., Handegård, B.H., Holtan, A., Fossum, S., & Thørnblad, R.	2016	Social functioning and mental health among children who have been living in kinship and non-kinship foster care: Results from an 8-year follow-up with a Norwegian sample.	Norge	1	1	14	4	233	2,3,4	Barn som bodde i «kinship» fosterhjem hadde jevnt over mindre psykososiale vansker sammenlignet med barn plassert i «non-kinship» fosterhjem, men at denne forskjellen ble redusert i løpet av de åtte årene studien varte. Flere gutter enn jenter hadde psykososiale helseutfordringer ut barneskolealder, mens jenter rapporterte om større psykososiale helseutfordringer enn gutter i tenårsalder. Mental helse ved plassering predikerer best hvordan barnets helse er etter å ha bodd flere år i fosterhjem.
75	Waid, J., Kothari, B.H., Bank, L., & McBeath, B.	2016	Foster care placement change: The role of family dynamics and household composition.	USA	1	1	1,3,4,7,13	2	328	2,3,1 2	Barn som bor i fosterhjem uten sine søsken skåres av fosterforeldrene til å ha større omfang av psykososiale vansker enn der søsken er plassert sammen i fosterhjem. De som bor i fosterhjem uten søsken har større ustabilitet i plasseringen enn når søsken plasseres sammen i fosterhjem. Søsken som bodde i «kinship» fosterhjem var mer stabile plasseringer enn de som bodde i andre fosterhjem.
76	Washington, T., Cryer-Coupet, Q.R., Coakley, T.M., Labban, J., Gleeson, J.P., & Shears, J.	2014	Examining maternal and paternal involvement as promotive factors of competence in African American children in informal kinship care.	USA	1	1	1-6	5	124	9,13	Biologiske fedres kontakt med barn plassert i «kinship» fosterhjem synes å påvirke positivt barnas kompetanseutvikling. Biologiske mødres relasjon til barnet plassert i «kinship» fosterhjem var knyttet til barnets kompetanse. «Kinship» fosterhjem besto av: besteforeldre (61,3 prosent), tante/onkel (24,2 prosent), gammeltante/gammelonkel (5,6 prosent), kusine/fetter (3,2 prosent), søsken (4 prosent) og oldeforeldre (1,6 prosent). Aldersspennet var 22–70 år, og 77,4 prosent var ikke gift.
77	Washington, T., Wrenn, A., Kaye, H., Priester, M.A., Colombo, G., Carter, K., Shadreck, I., Hargett, B.A., Williams, J.A., & Coakley, T.	2018	Psychosocial factors and behavioral health outcomes among children in foster and kinship care: A systematic review.	USA	1	4	14	5	40	2,3,1 1	Det er en systematisk review av 40 studier publisert i perioden 2010–2016. Det ble identifisert 50 faktorer som er kartlagt av sosial fungering, psykisk helse samt karakteristika ved fosterfamilie. Spesielt positive omsorgsstrategier og velfungerende familieliv predikerte fosterbarnets atferd/sosial fungering. Siden majoriteten av de 40 studiene ikke er tydelige på hvilke former for fosterhjem som studeres, for eksempel «kinship care» versus andre typer av fosterhjem. Følgelig kunne ikke forskerne belyse typer av fosterhjem i forhold til variablene for familiefungering og barnas fungering.
78	Winokur, M.A., Holtan, A., & Batchelder, K.E.	2015	Systematic review of kinship care effects on safety, permanency, and well-being outcomes.	USA	1	4	14	5	102	2,3,1 1,12, 13	En gjennomgang av 102 kvasi-eksperimentelle studier viser at barn som bor i «kinship care» har mindre atferdsvansker, bedre psykisk helse, opplever å ha det godt i livet, færre utilsiktede brudd i plasseringer og mottar mindre psykiske helsetjenester, enn barn i andre fosterhjemsformer. På tvers av de 102 studiene så er forekomsten av omsorgssvikt som oppgitt årsak til plassering utenfor hjemmet nokså lik for «kinship» versus andre former for fosterhjem. Det oppgis hvor omfattende vansker barna har ved plassering.
79	Wu, Q., White, K.R., & Coleman, K.L.	2015	Effects of kinship care on behavioral problems by child age: A propensity score analysis.	USA	1	1	14	5	584	11	Barn i «kinship care» har mindre psykososiale vansker enn barn som bor i andre typer av fosterhjem. Forskjellen mellom barn i ulike typer av fosterhjem for de yngste barna var ikke signifikant i forhold til psykososial fungering, men signifikant bedre for ungdom som bor i «kinship» fosterhjem versus andre typer av fosterhjem.

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

80	Xu, Y. & Bright, C.L.	2018	Children's mental health and its predictors in kinship and non-kinship foster care: A systematic review.	USA	1	4	14	5	8	3	Barn i «kinship» fosterhjem har bedre psykisk helsestatus enn barn i øvrige fosterhjemsplassing. Det var stor variasjon i funn til å kunne trekke konklusjoner om sammenhenger mellom fosterhjemstype og psykisk helse hos fosterbarna. Basert på fire av de inkluderte studiene, fant de at disse studiene ikke viste at barn som bor i «kinship» fosterhjem har bedre psykososial fungering enn barn som bor i andre typer av fosterhjem. Studien konkluderes med at for å forstå barns psykososiale fungering i forhold til typer av fosterhjem, så må følgende variabler inkluderes i kartlegging og analyse: omfanget og alvorlighetsgraden i skadelig omsorg som fosterbarnet har hatt før plassering utenfor hjemmet; karakteristika ved barnet; karakteristika ved plasseringen utenfor hjemmet; karakteristika ved fosterforeldrene; fosterfamiliens fungering; karakteristika ved nærmiljøet.
81	Xu, Y., Bright, C.L., Barth, R.P., & Ahn, H.	2021	Poverty and economic pressure, financial assistance, and children's behavioral health in kinship care.	USA	1	1	14	5	267	2,3, 13	Barn som bor i «kinship care» preget av relativ fattigdom påvirker negativt fosterbarnas psykiske helse.
82	Xu, Y., Bright, C.L., Huang, H., Ahn, H., & Shaw, T.	2020	Neighborhood disorder and child behavioural problems among kinship children: Mediated by social support and moderated by race/ethnicity?	USA	1	1	14	5	528	11, 13	Fosterbarn kommer ofte fra nærmiljø av dårlig kvalitet og fortsetter å bo i belastede nærmiljø når de plasseres i «kinship» fosterhjem. Det var ikke etniske forskjeller mellom fosterbarna, for på tvers ble barn negativt preget av å vokse opp i belastede nærmiljø.
83	Zinn, A.	2012	Kinship foster family type and placement discharge outcomes.	USA	1	1	1,3, 5, 7	4,5	453	12, 13	«Kinship» fosterhjem bestående av besteforeldre var de med færrest utilsiktede brudd og adopsjon av barnet sammenlignet med andre relasjoner som inngår i «kinship» fosterhjem. Utvalget i studien besto av beste- eller oldeforeldre (46,1 prosent), deretter tanter og onkler (35,5 prosent). De første året etter plassering er den største sårbarhetsperioden for utilsiktede brudd, men det er to år før risikoen for brudd i betydelig grad reduseres. Barn plassert hos besteforeldre ble sjeldnere tilbakeført til biologiske foreldre enn barn som bor i andre former for «kinship family». To viktige faktorer for hvor stabil og vellykket plassering i «kinship family» er fosterforeldrenes alder og deres omsorgskompetanse.
84	Zinn, A.	2017	Kinship family relatedness, nuclear family contact, and social support among foster youth.	USA	1	1	1,3, 4, 7	5	421	9,11	84 prosent av fosterbarna hadde kontakt med sine biologiske mødre mellom 1–2 ganger per måned og 1 gang ukentlig. 63,6 prosent hadde mellom 1–2 ganger per måned eller sjeldnere. 74,1 prosent av ungdommene forteller at de opplever følelsesmessig nærhet til sine fosterforeldre. Eksternaliserende vansker hos fosterbarna var størst når de var plassert hos søsken, deretter besteforeldre – samtidig var det i disse to typer av «kinship» at fosterbarna rapporterte om sterkest følelsesmessig nærhet til fosterforeldrene. Det var ikke systematiske forskjeller knyttet til type av slektsrelasjon i «kinship» fosterhjem og kontakten de hadde med biologisk mor eller far.
85	Zuchowski, I., Gair, S., Henderson, D., & Thorpe, R.	2019	Convenient yet neglected: The role of grandparent kinship carers.	Australia	1	2	1,3	1,2, 4	77	13	Utvalget bestod av 51 besteforeldre eller tanter, 12 foreldre, 6 andre typer av fosterforeldre og 8 sosialarbeidere. Funn i denne studien er at mange besteforeldre er villige til å bli fosterforeldre. Flere av plasseringene var skjøre. Besteforeldre favoriseres som type fosterhjem blant «kinship». De har ofte dårligere forutsetninger, men samtidig dårligere støtte/oppfølging enn andre typer av fosterhjem.

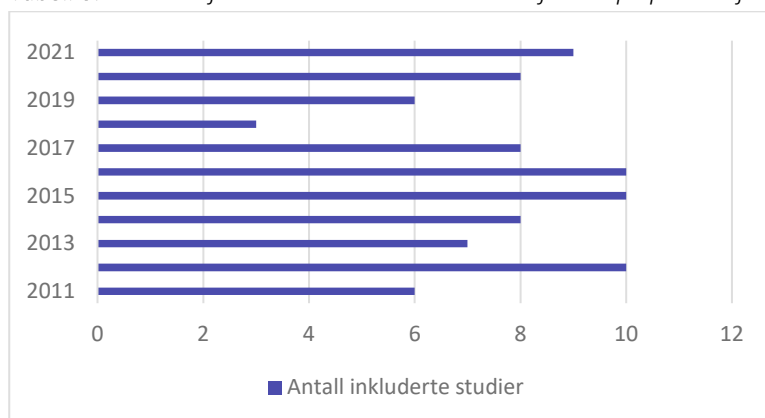
De 85 inkluderte studiene fordeler seg over elleve opprinnelsesland, som vist i Tabell 5. Det er landet empirien er hentet fra som oppgis som studiens opprinnelsesland i Tabell 5. Publikasjoner der det ikke opplyses landene som dataene er hentet fra – eller det er mange land som inngår i ulike former for litteraturstudier, er førsteforfatters arbeidsland oppgitt som opprinnelsesland.

Tabell 5: *Publikasjonenes opprinnelsesland.*

Land	Antall
USA	55
Australia	13
Spania	7
Storbritannia	3
Sverige	3
Canada	2
Irland	2
Norge	2
Belgia	1
Danmark	1
New Zealand	1

I Tabell 6 presenteres antall studier presentert, fordelt på publikasjonsår. I overkant av halvparten av de inkluderte studiene (N=44) er publikasjoner fra tidsrommet 2016–2021. Samtidig viser gjennomgangen av de inkluderte studiene at 37 av studiene baseres på datamateriale innhentet i 2012 eller tidligere, og hvor 31 studier ikke opplyste om alder på datagrunnlaget. Datamaterialets alder og ikke publikasjonstidspunktet inngår som en del av kvalitetsvurderingen i denne dataanalysen.

Tabell 6: *Presentasjon av antall inkluderte studier fordelt på publikasjonsår.*

Tabell 7 gir en oversikt over hvordan den tematiske fordelingen fordeler seg på ulike land. Som det fremkommer av tabellen, er det noen studier som dekker flere av de identifiserte temaene. Dette vil bli nærmere presentert i den tematiske fremstillingen som følger.

Tabell 7: Tematisk fordeling på publikasjonenes opprinnelsessted.

Tema	USA	Australia	Spania	Storbritannia	Sverige	Canada	Irland	Norge	Belgia	Danmark	New Zealand
Hvem er fosterhjem i familie og nære nettverk	16	7	4	1	-	1	-	1	-	-	-
Barnets opplevelse, behov, utvikling, eller oppfølging	14	2	5	1	-	1	-	-	-	-	-
Foreldres behov, opplevelse eller oppfølging	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fosterforeldres opplevelse eller behov	17	5	1	-	-	1	1	-	-	-	1
Fosterhjemets biologiske barns sine opplevelser	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Saksbehandlers holdning, eller perspektiv	4	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Familiekontakt under plassering	3	4	3	1	-	-	-	1	1	-	-
Sammenligning av «kinship» og andre fosterhjem	16	2		1	3	1	1	1	1	1	-

5.1. Hvem er fosterhjem i familie og nære nettverk

Av totalt 85 inkluderte studier som omhandler «kinship» fosterhjem, er det kun 30 studier som gir en beskrivelse av *hvem* som representerer «kinship». Totalt sett inkluderer de 30 studiene fosterhjems plassering av 15 007 barn, med et datagrunnlag som strekker seg fra 1999 til 2019. Kun ni av de identifiserte studiene opplyser at datagrunnlaget basert på de siste ti år, og halvparten (N=15) av studiene mangler informasjon om tidspunkt for datainnsamling. Studiene med nærmere beskrivelse av hvem som representerer «kinship», samt omfang av barn som berøres av de ulike fosterhjemsordninger, presenteres i Tabell 8, og blir tematisk presentert i det følgende.

Tabell 8: Studier med demografisk beskrivelse av hvem som er familie-, og nære nettverksfosterhjem.

Nr.	Førsteforfatter	Årsta ll	Land	Besteforeldre	Oldeforeldre	Tante/Onkel	Søsken	Søskenbarn	Grandtante/onkel	Andre slektsforhold	Familievenn	Nabo	Forelder til venn	Stebesteforelder	Kollega	Ikke-familier relasjon	Rest - uspesifisert ¹¹	Dataperiode
08	Cavanaugh, D.L.	2020	USA	66	-	51	1	13	-	-	-	-	-	-	-	21	-	2017
15	Del Valle, J.F.	2011	Spania	54	-	10	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2006
16	Denby, R.W.	2011	USA	39	-	24	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Denby, R.W.	2012	USA	43	2	15	5	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Dorval, A.	2020	Canada	77 ¹²	-	51	-	16	-	13	28	-	-	-	-	-	-	2014 2015
22	Farmer, E.	2013	UK	-	-	-	30	-	-	50 ¹⁴	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Fuentes-Pelaez, N.	2013	Spania	31	-	25	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2008
25	Fuentes-Palaez, N.	2016	Spania	34	-	22	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Gentles-Gibbs, N.	2020	USA	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Gleeson, J.P.	2016	USA	135	3	44	5	6	1 2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Gomez, A.	2021	USA	1937	-	149	-	-	-	405	-	-	-	-	-	144	-	2017 2019
34	Harnett, P.H.	2014	Australia	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40	Kiraly, M.	2019	Australia	4439	-	1693	135	-	-	447	7	-	3	-	11	1452	-	-
41	Kiraly, M.	2021	Australia	-	-	15	15	6	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-
44	Kiraly, M.	2015	Australia	10	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	6	2010 2012
45	Kiraly, M.	2016	Australia	268	-	-	-	-	-	75	-	-	-	-	-	52	44	2010
46	Kiraly, M.	2021	Australia	-	-	16	17	6	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-
49	Lee, E.	2016	USA	214	-	-	-	-	-	86	-	-	-	-	-	-	-	2013 2014
50	Lee, E.	2020	USA	177	-	-	-	-	-	97	-	-	-	-	-	-	-	2013 2014
51	Leon, E.	2017	Spania	99	-	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
62	Richardson, R.C.	2012	USA	46	-	63	-	10	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
64	Rudder, D.	2014	USA	190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	2007
66	Sharda, E.A.	2019	USA	66	-	51	1	13	-	-	-	-	-	-	-	21	-	2017
67	Skoglund, J.	2019	Norge	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1999 2015
71	Strozier, A.L.	2012	USA	44	2	6	1	1	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
75	Waid, J.	2016	USA	36	-	49	2	-	-	4	-	-	-	-	-	199	-	-
76	Washington, T.	2014	USA	76	2	30	5	4	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
83	Zinn, A.	2012	USA	209	-	161	-	32	-	50	-	-	-	-	-	-	-	2005

¹¹ Gjelder studier som oppgir informasjon om type relasjon for deler av utvalget, men ikke hele.

¹² Studien har slått sammen besteforeldre og oldeforeldre i sin demografiske fremstilling, som sammen utgjør N=77.

¹³ Studien har slått sammen søsken og søskenbarn i sin demografiske fremstilling, som sammen utgjør N=16.

¹⁴ Kun opplyst om søskenprosent, og totalt antall familiehjem.

84	Zinn, A.	2017	USA	154	-	157	64	-	-	46	-	-	-	-	-	-	2004 2005
85	Zuchowski, I.	2019	Australia	47	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2016

5.1.1. Familiefosterhjem

Samtlige av de 30 inkluderte studiene som gir en presentasjon av hvem som inngår i familie- eller nære nettverksfosterhjem, har familiefosterhjem inkludert i utvalget. Relasjoner som identifiseres gjennom studiene er: besteforeldre, oldeforeldre, tanter og onkler, søsken, søskenbarn, grandtante og grandonkel, men også noen andre slektsforhold. Flere av studiene opplyser om en gruppering definert som «andre slektninger»¹⁵. Med andre slektninger forstås personer som har en biologisk tilknytning til fosterbarnet, men ikke tilhører de øvrige opplyste gruppene. Familiefosterhjem hos besteforeldre utgjør samlet sett, den klart største andelen av familiefosterhjemmene (66 prosent), og hvor fosterhjemsplassing hos tante eller onkel er den nest vanligste familiefosterhjemsformen (21 prosent).

Dersom vi tar utgangspunkt i de studiene som har datagrunnlag fra de siste ti årene¹⁶, er antallet av barn som er inkludert i studiene redusert til 3 488. Studiene viser at andelen familiefosterforeldre som består av besteforeldre fortsatt utgjør den største andelen familiefosterhjem (73 prosent), og hvor bruk av andre fosterhjem med andre familiære relasjoner enn besteforeldre, oldeforeldre, tanter og onkler, søsken, eller søskenbarn, utgjør den nest største gruppen familiefosterhjem (17 prosent). Ingen av studiene gir en beskrivelse av hvilken familierelasjon som inngår i denne gruppen/benevnelsen. Det er én studie hvor tidspunkt for datainnsamling ikke er oppgitt, men som inneholder en beskrivelse av hvem som inkluderes i denne grupperingen¹⁷. Her defineres ordlyden *andre slektsforhold* til å gjelde for omsorgspersoner som enten er biologisk knyttet til barnet (men faller utenfor de nevnte grupper), eller er slektsmessig knyttet til barnet gjennom adopsjon. Denne grupperingen kan også inkludere familiære relasjoner som oppstår ved ekteskap, som da inkluderer den biologiske familie til den inngiftede part.

5.1.2. Nettverksfosterhjem

Av de 30 inkluderte studiene som gir en presentasjon av *hvem* som inngår i familie- og nære nettverksfosterhjem, er det ti av studiene som identifiserer nære nettverksfosterhjem spesielt¹⁸. Det totale antall barn som omfattes i disse studiene er 1 949. Relasjoner som identifiseres som nettverksfosterhjem er: familievenn, nabo, forelder til barnets venn, stebesteforelder, kollega, og det som blir definert som ikke-familiær relasjon forut for plasseringen. Med ikke-familiær relasjon menes personer som ikke er i slekt med barnet eller foreldrene, men som har en relasjon til enten barnet

¹⁵ Se artiklene 16, 17, 21, 22, 24, 25, 30, 31, 40, 44, 45, 49, 50, 71, 75, 83 og 84.

¹⁶ Se artiklene 08, 21, 31, 40, 41, 45, 46, 62, 66 og 75.

¹⁷ Se artikkel 40.

¹⁸ Se artiklene 08, 21, 31, 40, 41, 45, 46, 62, 66 og 75.

eller foreldrene forut for plasseringen (40). Nettverksfosterhjem opplyses gjennom de inkluderte studiene å i all hovedsak være slike ikke-familiære relasjoner (97 prosent).

Fire av de ti identifiserte studiene tar utgangspunkt i et datagrunnlag fra de siste ti årene¹⁹. I disse studiene omtales kun to ulike relasjoner i tilknytning til nettverksfosterforeldre: familievenn og ikke-familiær relasjon. Det totale antall barn som omfattes i disse studiene er 214. Selv om nettverksfosterhjem gjennom ikke-familiære relasjoner fortsatt utgjør den største gruppen nettverksfosterhjem (87 prosent), er andelen barn som er fosterhjemsplassert hos en familievenn økt (13 prosent).

5.2. Barnets opplevelse, behov, utvikling, og oppfølging

Av de 85 inkluderte studiene i denne kunnskapsoppsummeringen, er det 23 studier som handler om hvordan plassering i familie eller nært nettverk er for barna. Studiene som inngår i denne analysen, er presentert i Tabell 9. To av studiene er litteraturstudier²⁰, mens de øvrige 21 studiene primærstudier av hvordan «kinship» fosterhjem fungerer og virker for barnet. Den tematiske analysen identifiserte flere forhold som relaterte seg til hvordan plasseringen fungerer og virker for barnet: (1) Opplevelse av tilhørighet; (2) Opplevelse av stigma; (3) Fysisk og psykisk helse hos barnet; (4) Atferdsmessig fungering; (5) Sosial fungering; (6) Skolegang; (7) Plasseringsstabilitet og -varighet; (8) Samarbeid mellom fosterhjemmet og biologiske foreldre; og (9) Overgangen til voksenlivet. Temaene blir nærmere behandlet i det følgende.

Tabell 9: Studier som omhandler ulike aspekter ved hvordan plassering i familie eller nært nettverk fungerer og virker for barnet.

Nr.	Førsteforfatter	Årstall	Tittel	Land	Data periode
Litteraturstudier					
02	Bell, T.	2017	Permanency and safety among children in foster family and kinship care: A scoping review.	USA	2007 – 2014
78	Winokur, M.A.	2015	Systematic review of kinship care effects on safety, permanency, and well-being outcomes.	USA	2007 – 2011
Primærstudier					
04	Bramlett, M.D.	2017	Health and well-being of children in kinship care: Findings from the National Survey of Children in Nonparental Care.	USA	2011 – 2013
09	Cheng, T.C.	2012	Maltreatment and families' receipt of services: Their associations with reunification, kinship care, and adoption.	USA	1999 – 2007
12	Coleman, K.L. & Wu, Q.	2016	Kinship care and service utilization: A review of predisposing, enabling, and need factors.	USA	1999 – 2013
15	Del Valle, J.F.	2011	Leaving family care: Transitions to adulthood from kinship care.	Spania	2006
19	Denby, R.W.	2015	Culture and coping: Kinship caregivers' experiences with stress and strain and the relationship to child well-being.	USA	–
20	Denby, R.W.	2017	Protective factors as mediators and moderators of risk effects on perceptions of child well-being in kinship care.	USA	–
21	Dorval, A.	2020	Different profiles, different needs: An exploration and analysis of characteristics of children in kinship care and their parents.	Canada	2014 – 2015

¹⁹ Se artiklene 08, 21, 31 og 66.

²⁰ Se artiklene 2 og 78.

22	Farmer, E.	2013	«Other children say you're not normal because you don't live with your parents». Children's views of living with informal kinship carers: Social networks, stigma and attachment to carers.	UK	2005	
24	Fuentes-Pelaez, N.	2013	The biological family from the perspective of kinship fostered adolescents.	Spania	2008	
31	Gomez, A.	2021	Associations between family resilience and health outcomes among kinship caregivers and their children.	USA	2017	– 2019
38	Inchaurredo, A.M.	2015	Risk and protective factors associated with kinship care.	Spania	–	
39	Kelly, C.	2021	«Love. Stability. Boundaries.» Kinship perspectives of social-emotional well-being of youth residing in out-of-home care.	USA	2016	– 2018
47	Kiraly, M.	2021	«It's good because my sister is young, and she knows what's going on»: Children's views about their young kinship carers.	Australia	–	
50	Lee, E.	2020	The cumulative effect of prior maltreatment on emotional and physical health of children in informal kinship care.	USA	2013	– 2014
53	Llosada-Gistau, J.	2019	The subjective well-being of children in kinship care.	Spania	–	
54	Mateos, A.	2012	The perception adolescents in kinship foster care have of their own needs.	Spania	2005	– 2008
59	Parolini, A.	2018	Age and other risk factors related to re-entry to care from kin guardian homes.	USA	2003	– 2010
68	Smithgall, C.	2013	Unmet mental health service needs in kinship care: The importance of assessing and supporting caregivers.	USA	2007	– 2008
79	Wu, Q.	2015	Effects of kinship care on behavioral problems by child age: A propensity score analysis.	USA	2008	– 2011
81	Xu, Y.	2021	Poverty and economic pressure, financial assistance, and children's behavioral health in kinship care.	USA	2008	– 2012
82	Xu, Y.	2020	Neighborhood disorder and child behavioural problems among kinship children: Mediated by social support and moderated by race/ethnicity?	USA	2011	– 2012
84	Zinn, A.	2017	Kinship family relatedness, nuclear family contact, and social support among foster youth.	USA	2004	– 2005

5.2.1. Opplevelse av tilhørighet

Fire²¹ av de inkluderte studiene berører barnets opplevelse av tilhørighet i «kinship» fosterhjem. I samtlige studier er det barnet selv som er informasjonskilden. I samtlige studier fremkom informasjon om at flertallet av barna ønsket å bo i kinship fosterhjemmet, og særlig en studie (22) fant at 97 prosent av de spurte barna gav uttrykk for at det var bra for dem å være i fosterhjemmet. I overkant av halvparten av de samme barna (58 prosent) så for seg at de bodde i samme «kinship» fosterhjem fem år frem i tid.

I to av studiene²² fremkom et ønske om mer åpenhet om familiehistorien, og hvor barna mente at åpen og tydelig informasjon som omhandlet egen familiesituasjon ville bidra til opplevelsen av tilhørighet. Mateos (54) fant i sin studie at barna opplevde det vanskelig å søke informasjon fra sine «kinship» fosterforeldre, selv om barna sa det var viktig for dem å få informasjon om egen livshistorie. Tilsvarende, fant Fuentes-Pelaez (24) i sin studie at det var en bred enighet blant de 57 ungdommene som deltok i intervju, at de ønsket informasjon om egen oppveksthistorikk. Samtidig viste

²¹ Se artiklene 22, 24, 47 og 54.

²² Se artiklene 24 og 54.

undersøkelsen at ungdommene i «kinship» fosterhjem (da særlig de som hadde bodd der fra tidlig alder av) i liten grad hadde kjennskap til egen oppvekst-, og familiehistorie. De unges opplevelse var at det er et følsomt tema for «kin»-fosterforeldrene. Dette hindrer dem fra videre utforskning. De opplever en usikkerhet for hvordan de kan nærme seg «kin»-fosterforeldrene for å få informasjon om sine biologiske foreldre, og ønske om informasjon relatert til omsorgssituasjonen forut for fosterhjems plasseringen.

Barnets opplevelse av tilhørighet i «kin»-fosterforeldrene kan også sees i lys av relasjonen mellom dem (54). Ifølge studien er det særlig tre forhold som kan påvirke relasjonen, og derav barnets opplevelse av tilhørighet: endring i roller når «kinship» går inn i en oppdragerrolle overfor barnet, kommunikasjon, og det å enes om felles rammer og regler fremfor at barnet må tilpasse seg den nye omsorgssituasjonen. Med kommunikasjon forstås her både hvordan barnet og «kin»-fosterforeldrene snakker og forholder seg til hverandre, men også bruk av digital kommunikasjon sett i forhold til fosterforeldrenes alder. I studien til Kiraly (47), ga de unge uttrykk for bekymring for belastningen som ble påført «kin»-fosterforeldrene ved at de var blitt en fosterfamilie. Eksempelvis var økt økonomisk belastning et forhold som ofte kom opp, og som de opplevde at bidro til økt stress i særlig «kin»-familier med yngre fosterforeldre. Flere av barna var her bevisst kostnaden det var for familien at de bodde der, og hvor de opplevde seg som en økonomisk byrde i familien.

5.2.2. Opplevelse av stigma

Til tross for at tidligere forskning (22) har funnet at barn som bor i «kinship» fosterhjem opplever plasseringen som mindre stigmatiserende enn barn som bor i andre fosterhjemsordninger, viste en studie inkludert i denne kunnskapsoppsummeringen (22) at mer enn en tredjedel (36 prosent) av barna rapporterte om sårende bemerkninger fordi de ble oppfostret hos slektninger eller venner. Eksempelvis kunne de oppleve å bli hånet på bakgrunn av rykter relatert til de biologiske foreldrene og mulig årsak til hvorfor barnet ikke bodde sammen med sine biologiske foreldre. Av barna som deltok i studien, var det variasjoner i hvor åpen de var overfor omgivelsene for årsakene til at de bodde hos «kin». Av de barna som ikke var åpen med omgivelsene, var om lag to tredjedeler relatert til biologiske foreldrene med rus-, eller kriminalitetsproblematikk.

5.2.3. Fysisk og psykisk helse hos barnet

Winokur, Holtan og Batchelder (78) inkluderte seks studier, publisert i perioden 2007 til mars 2011, i sin litteraturstudie som omhandlet forekomst av mental uhelse for barn i «kinship» fosterhjem. Studien viste at barn i ordinære fosterhjem hadde to ganger høyere risiko for å utvikle psykiske vansker sammenlignet med barn som bodde i «kinship» fosterhjem. Barn i «kinship» fosterhjem ble i tillegg vurdert å ha to ganger så høy sannsynlighet for å oppleve trivsel og velvære («well-being») under plasseringen. Ytterligere 13 studier vurderte tilgang til psykisk helsehjelp. De viste en betydelig samforekomst mellom plasseringssted og bruk av helsehjelp, hvor barn i ordinære fosterhjem 2,4 ganger så ofte mottok psykisk helsehjelp sammenlignet med barn i «kinship» fosterhjem.

Supplerende til litteraturstudien (78), ga det systematiske søket i denne kunnskapsoppsummeringen ytterligere åtte studier publisert i perioden april 2011 til oktober 2021. Flere studier²³ har utforsket om det er et påvirkningsforhold mellom barn i «kinship» fosterhjem og barnets helseutvikling generelt. Mens en studie (04), med funn fra perioden 2011–2012, konkluderer med at barn som bor i «kinship» fosterhjem har dårligere helse enn barn som bor i andre former for fosterhjem, er det flere studier²⁴ som gir en mer nyansert fremstilling av temaet.

Ifølge studien til Wu, White, og Coleman (79), rapporterte 6,93 prosent av de inkluderte barna i «kinship» fosterhjem om dårlig helse. En annen studie (20), identifiserte en sammenheng mellom fosterbarnets helseutvikling, og seks faktorer relatert til det å bo i «kinship» fosterhjem: Tilgangen til økonomiske ressurser; grad av stress og fysisk eller emosjonell utilgjengelighet hos fosterforeldrene; hyppighet av kontakt mellom fosterbarnet og øvrige familiemedlemmer; fosterbarnets særlige behov; antall barn i husstanden; og fosterhjemmets økonomiske situasjon. Studien viser at fosterhjem med begrenset tilgang til økonomiske ressurser rapporterte om bedre helseutvikling hos fosterbarnet enn fosterhjem med god økonomisk situasjon. Studien viser et påvirkningsforhold mellom fosterforelderens opplevelse av stress og hvordan de fortolker fosterbarnets helseutvikling. Jo sterkere opplevelsen av stress er, desto dårligere er opplevelsen av fosterbarnets helseutvikling²⁵. Studien viser også en sammenheng mellom kontakten med øvrige familiemedlemmer og hvordan fosterforeldrene opplever at det påvirker fosterbarnets helseutvikling (20). Fosterbarn med mindre involvering og kontakt med øvrig familie, ble vurdert av fosterforeldrene til å ha dårligere trivsel og velvære, sammenlignet med fosterbarn med høyere grad av involvering og kontakt. Tilsvarende funn ble identifisert i en annen studie (12), som konkluderte med at barn som bor med slektninger som har høyere utdanning, god fysisk helse, sosialt nettverk, og med få stressorer rundt seg, har økt sannsynlighet for å få adekvat oppfølging og god helseutvikling.

Coleman og Wu (12) sin studie viser sammenfallende funn, men hvor det også fant at eldre barn og gutter på tvers av alder hadde større sannsynlighet for behov av helsehjelp i løpet av fosterhjems plasseringen, sammenlignet med yngre barn og jenter. Studien viste også at barn i «kinship» fosterhjem i mindre grad benyttet seg av helsehjelp sammenlignet med barn som er plassert i «non-kinship» fosterhjem.

En studie (31) analyserte om det er en sammenheng mellom «kinship»-fosterfamiliens resiliens og fosterbarnets psykiske helse. Studien fant at resiliens i fosterfamilien er knyttet til lav grad av stress hos fosterforeldrene. Lav grad av stress hos fosterforeldrene ble knyttet til gode konflikthåndteringsstrategier overfor fosterbarnet. Dette fremholdes som faktorer som potensielt bidrar til å minske sannsynligheten for at fosterbarnet utvikler sosioemosjonelle vansker. Samtidig viste studien til Llosada-Gistau, Casas og Montserrat (53), at barn i «kinship» fosterhjem i gjennomsnitt skåret lavere på opplevelse av trivsel og fremtidsoptimisme, sammenlignet med

---

²³ Se artiklene 04, 12,19,20, og 79

²⁴ Se artiklene 12,19,20, og 79

²⁵ Se artiklene 19 og 20

jevnaaldrende. For eksempel er relativ fattigdom og økonomisk stress i fosterhjemmet identifisert som faktorer med en negativ påvirkning på barnets opplevelse trivsel og velvære (well-being)²⁶.

En av studiene utforsket forholdet mellom barn i kinship fosterhjem sitt behov for helsetjenester sett i forhold til tilgangen på helsehjelp (68). Ifølge studien var en fjerdedel (28 prosent) av barna som bodde i «kinship» fosterhjem og ble inkludert i studien, i behov av psykisk helsehjelp. Likevel var det bare om lag halvparten av barna som var i kontakt med helsetjenesten etter å ha vært plassert i fosterhjemmet i seks måneder. I en femtedel av sakene ga saksbehandlerne uttrykk for bekymring for om «kinship» fosterforeldrene var i stand til å ivareta barnets omsorgsbehov. Særlig var det bekymringer knyttet til fosterforelderens forståelse av barnets oppfølgings- og behandlingsbehov, og «kinship» fosterhjemmets økonomiske og sosiale ressurser som var gjennomgangstema. Studien argumenterer for viktigheten av at «kinship» fosterhjemmets forutsetninger for å følge opp og ivareta barnets behov blir vurdert forut for plasseringen og nødvendigheten av å vurdere tiltaksoppfølging for å støtte opp om eksisterende plasseringer.

5.2.4. Atferdsmessig fungering

Winokur, Holtan og Batchelder (78) inkluderte 15 studier, publisert i perioden 2007–2011 i litteraturstudien i forhold til atferdsutvikling for barn i «kinship» fosterhjem. Studien viste at barn i «kinship» fosterhjem ble beskrevet til å ha færre internaliserende og eksternaliserende vansker sammenlignet med barn i andre fosterhjemsordninger.

I tillegg til litteraturstudien (78), er det identifisert ytterligere sju studier publisert i perioden april 2011 til oktober 2021²⁷ som omhandler tematikken. Ifølge studien til Wu, White og Coleman (79), viste tre fjerdedeler av de inkluderte barna som bor i «kinship» fosterhjem en god atferdsmessig fungering, og var uten funksjonsnedsettelse. Studien indikerte også at yngre barn i «kinship» fosterhjem viste mindre eksternaliserende vansker sammenlignet med barn i andre fosterhjemsordninger. Studien viste også en betydelig samforekomst mellom plasseringssted og utvikling av eksternaliserende vansker hos eldre fosterbarn. «Kinship» fosterhjem ble vurdert til å ha en negativ påvirkning på eldre barns eksternaliserende vansker. En annen studie fant en sammenheng mellom barnets atferdsvansker og utfordringer i relasjonen mellom barnet og «kinship» fosterforeldrene (47). Særlig konflikter relatert til rolleendringen som oppstod som følge av fosterhjems plasseringen ble fremhevet som sentral forklaringsvariabel, samt situasjoner der barnet forsøkte å ta kontroll i fosterhjemmet. Funn i en annen studie (39), presenterer flere fortolkningsdimensjoner når det gjelder fenomenet beskrevet, hvor de fant en samforekomst mellom barnets benevnelse (rapportering) av egne emosjonelle og atferdsmessige vansker, barnets trivsel og fremtidsoptimisme, og hvordan «kinship» fosterforeldrene reagerer og responderer på barnets atferd.

---

²⁶ Se også artikkel 47 og 81

²⁷ Se artiklene 21, 22, 39, 47, 79, 81 og 82.

Forholdet mellom barnets atferdsvansker og barnets psykososiale vansker ble utforsket i to av de inkluderte studiene²⁸. Dorval og kolleger (21) fant i sin studie at de vanligst rapporterte psykososiale vanskene blant fosterbarna i «kinship» fosterhjem, var relatert til utrygge tilknytningsformer (32 prosent) og utviklingsforsinkelser (28,5 prosent), tett fulgt av lærevansker (19,6 prosent), ADHD (18 prosent), og psykisk uhelse (9,3 prosent). Studien var opptatt av å se barnets vansker i lys av omsorgssvikten som det hadde opplevd forut for plasseringen, og hvordan plasseringstidspunktet for plasseringen enten er en potensiell risiko eller beskyttelse for barnets fremtidige utvikling. Samtidig fant Farmer og kolleger (22) at barn i «kinship» fosterhjem viste tilsvarende tilknytning som barn i befolkningen ellers. Dette skjedde til tross for deres historie med omsorgssvikt.

Noen av studiene ivaretar bomiljøets påvirkning. Xu og kolleger (82) tok i sin studie, utgangspunkt i hypotesen om at «kinship» fosterhjem kan innebære dårligere bomiljø for fosterbarnet, og de undersøkte om det kan sies å være en samforekomst mellom karakteristika ved bomiljøet og barnets atferdsutvikling. Studien fant ingen etniske forskjeller mellom fosterbarna, hvor det var indikasjoner på at barn blir negativt påvirket av å vokse opp i et belastende nærmiljø. Studien åpner imidlertid for at andre faktorer, slik som omsorgssvikt og andre livsbelastninger kan være faktorer med forklaringsstyrke for barnets atferdsutvikling uavhengig av bomiljø. Etablering av sosial støtte fra barnevernet til «kinship» fosterforeldrene ble assosiert med positiv atferdsutvikling hos fosterbarna. Tilsvarende så fant Xu og kollegaer (81) ingen samforekomst mellom fattigdom eller økonomisk press i fosterhjemmet og barnets atferdsutvikling.

5.2.5. Sosial fungering

Hvordan det oppleves å bo «kinship» fosterhjem kan bare i begrenset grad belyses gjennom de inkluderte studiene. Farmer, Selwyn og Meakings (22), fant at det var en samforekomst mellom alderen og helsesituasjonen hos «kinship» fosterforeldrene, og omfanget av barnets sosiale nettverk. I tillegg identifiserte studien det som kan forstås som en samforekomst mellom barnet og «kinship» fosterforeldrene, som indikerte at fosterbarnet i stor grad bidro i daglige gjøremål og opplevde et gjensidig omsorgsansvar for fosterforelderen. Barnets ansvarsoppfølging i fosterhjemmet begrenset imidlertid barnets mulighet til sosial deltakelse på utsiden av fosterhjemmet, og på denne måten bidro det til en begrensning i utvikling av barnets sosiale nettverk. Noen av barna i studien opplyste om utvikling av vegring for deltakelse i aktivitet på utsiden av fosterhjemmet grunnet bekymring for eksempelvis besteforelderens helse. Dette var barn som hadde angst og depresjon. Andre barn ga uttrykk for at det var kjedelig å bo i fosterhjemmet, og at de heller kunne ønsket seg et hjem hvor barnets interesser og mulighet for deltakelse i aktivitet med jevnaldrende ble bedre ivaretatt.

---

²⁸ Se artikkel 21 og 39.

5.2.6. Skolegang

Av de inkluderte studiene var det fire studier som utforsket forholdet mellom hvordan plassering i «kinship» fosterhjem fungerer eller påvirker barnet, og barnets skolegang. I følge Kiraly (47), blir skolegangen forstyrret for mange barn som flytter i «kinship» fosterhjem, men hvor de aller fleste opplevde en positiv skoledeltakelse og læringsprogresjon etter at de flyttet inn i fosterhjemmet. Ifølge studien til Bramlett, Radel og Chow (4), viste tall fra 2011–2012, samt supplerende intervjuer i 2013, at barn i alderen 6–17 år som bodde i «kinship» fosterhjem rapporterte om større interesse for og trivsel på skolen enn barn i samme aldersgruppe som bodde i andre fosterhjemstyper. Det ble rapportert om bedre lese- og skriveferdigheter og bedre matematikkunnskaper enn hos barn i «kinship» fosterhjem sammenlignet med barn i andre fosterhjemstyper. Lee og kolleger (50) kom imidlertid til motsatt resultat enn konklusjonene i studien til Bramlett, Radel, og Chow (4). Lee med kolleger (50) bygger på data fra 2013–2014. Denne studien fant at barn i fosterhjem generelt har svakere skoleprestasjoner sammenlignet med jevnaldrende. Studien fant marginale forskjeller på skoleprestasjon, relatert til om barnet bodde i «kinship» fosterhjem, eller annen fosterhjemsordning.

En annen studie (39) viste en mulig samforekomst mellom skoleprestasjoner og barnets følelsesregulering og fremtidsoptimisme. I samme studie blir manglende samarbeid mellom barnevernet og skole løftet frem. Bestemødre, som var «kinship» fosterforelder for flere barn, opplevde at manglende samarbeid mellom barnevernet og skolen hadde en negativ effekt på stabiliteten i plasseringen.

5.2.7. Plasseringsstabilitet og -varighet

Litteratursøket identifiserte to litteraturstudier på ulike aspekter ved plasseringsstabilitet og -varighet med utgangspunkt i barnets behov. Winokur, Holtan og Batchelder (78) inkluderte seks studier, publisert i perioden 2007–2011 i sin litteraturstudie om plasseringens stabilitet når barn bor i «kinship» fosterhjem, som viste en samforekomst mellom plasseringssted og plasseringens stabilitet. Ifølge studien har barn som bor i ordinære fosterhjem 2,6 ganger så høy sannsynlighet for å oppleve tre eller flere flyttinger, sammenlignet med barn som bor i «kinship» fosterhjem. Studien gir imidlertid ikke en nærmere presentasjon av hvilke ulike bakenforliggende faktorer som potensielt bidrar til plasseringens stabilitet og varighet ut over å se på plasseringstype. Ytterligere 13 studier utforsket samforekomster mellom plasseringstype og plasseringens varighet. I 12 av studiene ble det funnet en høy samforekomst, hvor barn i ordinære fosterhjem hadde 2,5 ganger så høy sannsynlighet for å bli adoptert sammenlignet med barn i «kinship» fosterhjem.

Den andre litteraturstudien, som blant annet omhandler plasseringens stabilitet og varighet, ble utarbeidet av Bell og Romano (2). Litteraturstudien inkluderte 27 studier, publisert i perioden 2007–2014, som omhandler plasseringens stabilitet. Det er imidlertid bare åtte av de inkluderte studier som er publisert i perioden 2011–2014 som er innenfor tidsrommet som ble satt som søkekravet for denne litteraturstudien, og kun én studie for hver av de siste to årene i avgrensede tidsperioden. Bell

og Romano (2) litteraturstudie overlapper studien til Winokur, Holtan og Batchelder (78) noe i søkeperiode, men med utvidelse av tre år i nyere tid. To av de inkluderte studiene²⁹ overlapper studier som er inkludert i litteratursøket, hvor den ene studien er av Winokur, Holtan og Batchelder (78). Litteraturstudien oppsummerer likevel noe ny kunnskap, i tillegg til en duplisering av funnene til Winokur, Holtan og Batchelder (78). De ser eksempelvis på omsorgsbasens stabilitet og varighet i lys av mulig gjenforening og gjentatte flyttinger, men også i hvilken grad det er kommet nye henvendelser til barneverntjenesten i plasseringsperioden. Av 54 inkluderte studier, undersøkte 15 av studiene tilbakeføringstematikk. Mens åtte av de inkluderte studiene konkluderte med at barn som bor i «kinship» fosterhjem har lavere sannsynlighet for å bli tilbakeført sammenlignet med barn som bor i andre fosterhjemsordninger. Tre studier konkluderte med en større sannsynlighet for tilbakeføring for barn i «kinship» fosterhjem sammenlignet med barn i ordinære fosterhjem. Ytterligere tre studier fant ingen statistisk signifikant forskjell i sannsynlighet for tilbakeføring basert på type fosterhjem. Mens én av studiene fremhevet en økt sannsynlighet for tilbakeføring for barn i «kinship» fosterhjem, innenfor de to første årene etter plassering. Det var imidlertid ingen statistisk signifikant forskjell etter at barnet hadde vært plassert i tre år eller lengre. Fare for gjentatte flyttinger var tema i to studier som undersøkte tematikken relatert til «kinship» fosterhjem. Begge studiene konkluderte med at barn i «kinship» fosterhjem har lavere risiko for å oppleve gjentatte flyttinger. Dette var imidlertid studier som sammenlignet statistiske forekomster av flyttinger, sett i forhold til type av fosterhjem. En tredje studie fremhevet at det er nødvendig å se nærmere på forhold ved både barnet og omsorgsgiverne, ikke bare kategoriseringen av type av fosterhjem. Denne studien viste ingen signifikante forskjeller mellom type fosterhjem og risiko for å oppleve gjentatte flyttinger. I tillegg til de to litteraturstudiene³⁰ ble det identifisert ytterligere sju studier publisert i perioden april 2011 til oktober 2021 som omhandlet ulike dimensjoner relatert til plasseringens stabilitet, varighet, eller både stabilitet og varighet³¹. En av de inkluderte studiene handler om kartlegging av risiko- og beskyttelsesfaktorer relatert til barn plassert i «kinship» fosterhjem (38). Ifølge studien er de mest betydningsfulle risikofaktorene som relaterer seg til fosterbarnet psykisk uhelse, atferdsvansker og funksjonshemninger. De mest betydningsfulle risikofaktorene som er knyttet til «kinship» fosterforeldre, var tendenser mot overbeskyttelse av eller negativ oppfatning av fosterbarnet, samt dårlig samarbeid mellom fosterfamilien og biologiske foreldre. At fosterbarnet har uregelmessig kontakt med sine biologiske foreldre ble også fremhevet som en av de mest betydningsfulle risikofaktorene for barnet. Tilsvarende fant Zinn (84) stor grad av sammenheng mellom forhold ved omsorgsgiveren og plasseringens stabilitet og varighet. Barn som bodde hos besteforeldre hadde lavest sannsynlighet for å bli tilbakeført til foreldrehjemmet, sammenlignet med andre «kinship» fosterforeldre.

De mest virksomme beskyttende faktorene knyttet til barnet, som ble identifisert av Inchaurredo og kolleger (38), var barnets selvstendighet, modenhet og god tilpasningsevne. De mest virksomme

---

²⁹ Se artiklene 78 og 83.

³⁰ Se artiklene 2 og 78.

³¹ Se artiklene 08, 09, 38, 47, 59, 81 og 84.

beskyttende faktorene relatert til «kinship» fosterforeldrene var god relasjon til barnet, og et godt samarbeid med det offentlige støtteapparatet rundt barnet³².

Parolini og kollegaer (59) så nærmere på hvilke faktorer som øker risiko for brudd og gjentatte flyttinger når barnet er plassert i «kinship» fosterhjem. Med utgangspunkt i perioden fra 2003–2010, opplevde om lag 17 prosent av alle barn som var plassert i «kinship» fosterhjem å måtte flytte flere ganger. Tilsvarende fant Xu og kolleger (81) i sin studie fra perioden 2008–2012, at om lag 23 prosent av barn i «kinship» fosterhjem endret omsorgsbasis i løpet av de tre første årene av plasseringen. Parolini og kollegaer (59) trekker frem barnets psykiske helse som en risikofaktor som øker sannsynligheten for brudd i fosterhjemmet, hvor studien fant at det var dobbelt så mange med psykisk helse som opplevde gjentatt flytting sammenlignet med fosterbarn med god psykisk helse. Men også barn som var plassert i andre omsorgsløsninger forut for overføring til «kinship» fosterhjem hadde en forhøyet risiko for nytt brudd i fosterhjemmet. Tilsvarende fant Cheng og Li (09) at barn som mottok psykisk helsehjelp eller hjelp for rusmiddelmisbruk, hadde redusert sannsynlighet både for å bli tilbakeført til biologiske foreldre, men også for å bli adoptert.

5.2.8. Samarbeid mellom fosterhjemmet og biologiske foreldre

En av de inkluderte studiene berører om samarbeid mellom fosterhjemmet og biologiske foreldre påvirker hvordan «kinship» plasseringen fungerer eller virker for barnet. I følge Fuentes-Pelaez og kolleger (24) er det kjent at et positivt samarbeid mellom fosterhjem og biologiske foreldre kan bidra til å gi barnet en følelse av anerkjennelse for omsorgssituasjonen, samtidig som det kan bidra til å støtte både barnet og fosterforeldrene i tilpasningsprosessen. Relasjonen mellom fosterforeldre og biologiske foreldre i saker hvor det er benyttet et «kinship» fosterhjem, kan imidlertid være følelsesmessig kompleks og derfor bidra til utfordringer i samarbeidet. Fuentes-Pelaez og kolleger (24) fremholder at en av de kanskje viktigste faktorene med tanke på relasjonen mellom hjemmene, er deres holdninger til kontakt mellom barnet og biologiske foreldre. Dataene i studien identifiserte en ikke alltid positiv holdning til slik kontakt, og hvor mangelfull dialog mellom hjemmene bidrar til rivalisering mellom de voksne, på bekostning av barnets trivsel og velvære. I følge studien til Fuentes-Pelaez og kolleger (24) ønsker barna å være i kontakt med sine biologiske foreldre oftere enn det som praktiseres. Dette var uavhengig av hyppighet av kontakt som var på tidspunkt for deltakelse i intervju. Det er viktig å merke seg at de anerkjenner omsorgssvikten og for det vesentligste fremholder fosterhjemmet som deres fremtidige omsorgsbasis.

5.2.9. Overgangen til voksenlivet

En av de inkluderte studiene så nærmere på barnets overgang til voksenlivet etter å ha bodd i «kinship» fosterhjem. I følge Del Valle og kolleger (15) må overgangen til voksenlivet for ungdom som har vært under offentlig omsorg forstås som en kompleks prosess og med færre tilgjengelige

---

³² Se artiklene 38 og 47.

ressurser sammenlignet med barn som ikke er under offentlig omsorg. Studien (15) tok utgangspunkt i barn som bodde i «kinship» fosterhjem i 1998, og som i 2006 var unge voksne mellom 18–28 år på tidspunkt for forskningsintervjuene. Av 67 unge voksne som deltok i studien, opplyste halvparten (58,2 prosent) og fortsatt bo i familiefosterhjemmet. Studien viste at flertallet av disse bodde hos sine besteforeldre. Det var få (4,5 prosent) som opplyste å ha flyttet tilbake til sine biologiske foreldre. Samtidig viste det seg at i 38,2 prosent av sakene så var en av fosterforeldrene død, mens i 6 prosent av sakene var begge fosterforeldrene døde. I tillegg opplyste 56,1 prosent å ha mistet sin biologiske far, mens 52 prosent opplyste å ha mistet sin biologiske mor. Andelen unge voksne som hadde mistet begge foreldre var 14,3 prosent. Dødsfall hos biologiske foreldre var i de fleste tilfeller relatert til rusmiddelmisbruk.

Studien fant at over halvparten (54,2 prosent) av de unge voksne sluttet på skolen i en alder av 14–16 år, mens 14,9 prosent fortsatte skolegangen. Av de unge voksne var det 11,9 prosent som hadde tatt eller var underveis i høyere utdanning. På tidspunkt hvor forskningsintervjuene ble gjennomført, opplyste 14 prosent å være arbeidsledig. Øvrige informanter opplyste å være i inntektsbringende aktivitet. Over halvparten ga uttrykk for å ha hatt ulike livsutfordringer på slutten av oppholdet i fosterhjemmet knyttet til egen psykiske helse, arbeidsledighet og manglende midler til egenforsørgelse, relasjonsutfordringer med venner og eget sosialt nettverk, eller forhold knyttet til egen fysiske helse.

Flertallet (85,1 prosent) av de unge voksne fortalte å verken ha hatt eller ha et rusmiddelmisbruk. Flertallet opplyste at de heller aldri hadde vært involvert i kriminalitet. Tilsvarende, opplyste 9 prosent å ha utfordringer knyttet til rusmiddelmisbruk på sluttidspunktet for oppholdet i fosterhjemmet, mens 4,5 prosent opplyste å være involvert i kriminalitet.

Nesten alle (95,5 prosent) av de unge voksne gav uttrykk for at «kinship» fosterhjemmet hadde vært en god løsning når de måtte flyttes fra biologiske foreldre. Kun 11,9 prosent ga uttrykk for at enkelte forhold kunne vært gjort annerledes. Samtidig gav 45,3 prosent uttrykk for opplevelsen av at fosterforeldrene ikke hadde fått tilstrekkelig støtte i fosterhjemsrollen. Tilsvarende, ga flere uttrykk for at deres biologiske foreldre kunne ha mottatt mer hjelp for å bedre egen livssituasjon.

5.3. Biologiske foreldres opplevelse, behov, og oppfølging

Av 85 inkluderte studier, ble det kun identifisert fire artikler som utforsket de biologiske foreldres opplevelse og behov, når barn bor i fosterhjem i familie eller nært nettverk. Studiene er presentert i tabell 10. Mens tre av studiene³³ baserer seg på intervjuer, er en av studiene (44) en kombinasjon av både litteraturoppsummering og intervjuer. I litteraturoppsummeringen (44) ble det identifisert åtte studier som utforsket foreldrenes opplevelse av å ha barn plassert i *kinship* fosterhjem. Studiene er fra perioden 1991 til 2011, og hvor seks av de åtte studiene er fra før 2010. Intervjuene gjennomføres

---

³³ Se artiklene 3, 29 og 44.

i perioden 2010 til 2012. Den fjerde studien (10), er en tverrsnittstudie. Den tematiske analysen identifiserte flere forhold som relaterer seg til hvordan plasseringen fungerer og virker for de biologiske foreldrene: (1) Oppfølging under plasseringen; (2) Forelderens psykiske helse; (3) Forelderens opplevelse av samarbeid; (4) Familiens involvering ved kontakt mellom barn og biologiske foreldre; og (5) Med mål om tilbakeføring. Temaene blir nærmere presentert i det følgende.

Tabell 10: *Biologiske foreldres opplevelse og behov når barn bor i familie-, eller nært nettverksfosterhjem*

Nr.	Førsteforfatter	Årstall	Tittel	Land	Data periode
03	Blakey, J.M.	2012	The best of both worlds: How kinship care impacts reunification.	USA	2007–2008
10	Cheng, T.C.	2021	With their children placed in kinship care, did parents get the services they needed?	USA	2008–2012
29	Gibson, S.M.	2020	Father involvement in kinship care: A risk and resilience perspective.	USA	–
44	Kiraly, M.	2015	A tangled web: Parental contact with children in kinship care.	Australia	1991–2011

5.3.1. Oppfølging under plasseringen

Cheng og Lo (10) undersøkte forholdet mellom foreldrenes hjelpebehov og hvilken tiltaksoppfølging de fikk, når barn var plassert i «kinship» fosterhjem. Studien viser at foreldrene bare fikk tilbud om 14 prosent av den hjelpen saksbehandler mente de var i behov av og at det kun i 28 prosent av familiene ble iverksatt minst ett tiltak som stod i forhold til barneverntjenestens vurdering av foreldrenes hjelpebehov. Det trekkes særlig frem at uenighet i tiltaksoppfølgingen eller begrensede tilganger på den ønskede hjelpen er to faktorer som gis som forklaring for hvorfor foreldrene ikke får den nødvendige oppfølgingen. En tredje forklaringsmulighet var lavt engasjement hos saksbehandler. Særlig trekker studien frem at andelen foreldre som ikke mottok hjelpen de var i behov av var knyttet til saksbehandlers vurdering av samarbeidsmuligheter og endringspotensiale i fosterfamilien.

5.3.2. Forelderens psykiske helse

Ifølge Kiraly og Humphreys (44) ga flere foreldre uttrykk for at det å ha barn under offentlig omsorg påvirket deres selvtillit og opplevelse av foreldreskapet. Sammenfallende med andre studier, ga mødrene (N=18) uttrykk for betydelig sorg over å ha mistet omsorgen for sine barn. Ifølge studien, er tidspunktet for omsorgsovertakelse en potensiell kritisk faktor for negativ påvirkning av forelderens livssituasjon. Til sammenligning fremstod fedrene i samme studie (N=2), mer forsonet med at de var separert fra sine barn. Utvalget (N) er så lite og forskningsmetoden er kvalitative dybdeintervju, slik at disse funnene ikke kan generaliseres, men gir et innblikk i situasjoner og opplevelser. Denne studien er grunnlaget for flere av kapitlene som følger, og leser må dermed huske den betydelige begrensningen knyttet til denne studien.

5.3.3. Forelderens opplevelse av samarbeid

Kiraly og Humphreys (44) fant i sin studie at foreldre som opplevde et negativt samarbeidsklima forut for at barna ble flyttet i «kinship» fosterhjem, opplevde at barneverntjenesten viste manglende interesse i å følge opp foreldrenes behov under plasseringen. Tilsvarende, var et av de hyppigst nevnte utfordringer kompleksiteten og et ofte ambivalent forhold mellom den biologiske forelder og omsorgsgiverne i «kinship» fosterhjemmet. Relasjonen og samarbeidsklimaet ble negativt påvirket der «kinship» omsorgsgiverne hadde rapportert negative forhold til barneverntjenesten, eller gitt et negativt vitnemål i rettssystemet om de biologiske foreldrene. I tillegg ga enkelte foreldre uttrykk for bitterhet, i situasjoner hvor de opplevde at de nye omsorgsgiverne var familiemedlemmer hvor det var en negativ assosiasjon fra egen oppvekst.

Et annet sentralt tema i studien (44) var foreldres opplevelse av maktesløshet og opplevelsen av å bli utelatt fra deltakelse i barnets liv. Foreldrene ga uttrykk for ønske om å bli anerkjent som forelder, også når barn er under offentlig omsorg, og derfor bli inkludert i beslutningsprosesser som berører barnet. Til tross for dette, ga imidlertid flere av foreldrene uttrykk for at de heller ønsket at barna fikk bli boende i «kinship» fosterhjemmet enn å bli flyttet i annen fosterhjemsordning.

5.3.4. Familiens involvering ved kontakt mellom barn og biologiske foreldre

Ifølge studien til Kiraly og Humphreys (44) gav alle foreldrene uttrykk for ønske om å se sine barn regelmessig, uavhengig av om det var utarbeidet en plan for tilbakeføring eller ikke. Samtidig viser studien at flere av foreldrene ga uttrykk for at situasjonen var krevende både for familien og barnet, når forelderens rusmiddelmisbruk førte til at foreldrene ikke møter opp til samvær som avtalt. Foreldrenes problemer innebar at det tidvis var behov for tilsyn under samværene. Foreldrene opplevde det imidlertid som utfordrende i betydningen makt og kontroll, når «kinship» omsorgsgiverne skulle være til stede mens de biologiske foreldrene hadde kontakt med barna. Det fremkommer imidlertid ikke av studien om foreldrenes opplevelse knytter seg til det å ha tilsyn under samvær, eller om det er familiens rolle i samværet som bidrar til ubehaget.

Studien (44) presenterer hvordan foreldrene ønsker at kontakten med egne barn organiseres. Foreldrene ga uttrykk for ønske om å ha et så naturlig forhold til sine barn som mulig. De trakk her frem godt samarbeid mellom de voksne, informasjonsflyt mellom de voksne, fleksibilitet, mulighet for aktiviteter, og tilbakeholdenhet ved tilsyn, som faktorer som kan bidra til naturlig kontakt. Det var primært ønskelig med samvær i foreldrehjemmet, i hjemmet til barnet, eller utendørsaktiviteter. En studie (29) utforsket fedres engasjement i barn som bor i «kinship» fosterhjem. Studien trekker frem tre forhold som potensielt påvirker fedres engasjement under plasseringsperioden: forelderens mestringstro, relasjonen mellom forelder og «kinship» fosterforeldre, og samhandlingen mellom far og barn. Forelderens mestringstro handlet om forelderens tanker om kontakten med

barnet kom til å bli bra eller ikke. Studien fant at forelderens optimisme hadde en sammenheng med både forhold rundt forelderens, men også om forelderens hadde tro på å kunne overta omsorgsansvaret på sikt. Relasjonen mellom forelderens og «kinship» forelderens er viktig for hvordan kontakten med biologisk barn oppleves. Fedre som opplevde seg overvåket av fosterforeldrene ga uttrykk for at dette førte til større tilbakeholdenhet overfor barnet. Det at fosterforeldrene vitnet i rettslige prosesser i samarbeid med barnevernet var et forhold som førte til mer tilbakeholdenhet fra forelderens overfor barnet. Fedres uenighet i valg av fosterhjem var også et forhold fedrene benevnte som negativ påvirkning på deres engasjement i barnet under plasseringen.

Studien (29) viser at de fedrene som hadde positive erfaringer fra å engasjere seg i barnet under plasseringen, rapporterte om åpen kommunikasjon med fosterforeldrene, og å støtte opp under fosterforeldrenes avgjørelser for barnet.

5.3.5. Med mål om tilbakeføring

Studiene som inngår i denne litteraturoppsummeringen inkluderte to studier som berørte forhold ved foreldrene og mulighet for tilbakeføring, når barn bor i «kinship» fosterhjem. Ifølge studien til Blakey (3), er det særlig tre forhold som kan bidra til å påvirke foreldre med rusmiddelmissbruk til å få tilbakeført omsorgen for barna sine. Ved bruk av familie til å ivareta omsorgen for barna var tydelige rammer for både innholdet og varigheten av familiestøtten viktig. Dette bidro til å skape forutsigbarhet for forelderens i sin prosess mot rusfrihet og ønske om tilbakeføring av barnet. Et annet forhold som ble fremhevet som viktig ved bruk av «kinship» fosterhjem, var etablering av tydelige forventninger og rammer for kontakt mellom forelderens og «kinship» fosterhjemmet. I motsatt fall var det en økt risiko for reduksjon i forelderens motivasjon for å bli rusfrie. I prosjektet fikk noen av de biologiske foreldre nær fri tilgang til barna samtidig som de ikke hadde ansvaret for den daglige omsorgen og oppfølgingen av dem i hverdagen.

Studien til Kiraly og Humphreys (44) viste at de fleste av mødrene i studien ga uttrykk for et fremtidig ønske om tilbakeføring av barna. Samtidig snakket flere av mødrene også om andre tilnærminger, slik som et ønske om større involvering i barnas hverdag, og å åpnet for mulig delt omsorgsløsning.

5.4. Fosterforeldrenes opplevelse, behov, og oppfølging

Av de 85 inkluderte studiene handlet 26 av dem om hvordan det er å være familie- eller nettverksfosterforelder. Studiene er nærmere presentert i tabell 11. Mens to av studiene er en litteraturoppsummering³⁴, er de øvrige 24 studiene primærstudier som utforsker ulike aspekter ved hvordan «kinship» fosterhjem fungerer og virker for fosterforeldrene. Den tematiske analysen identifiserte flere forhold som relaterte seg til hvordan plasseringen fungerer eller virker for de nye

---

³⁴ Se artiklene 11 og 12.

omsorgspersonene: (1) Begrunnelse for å bli «kinship» fosterhjem; (2) Trivsel og velvære («well-being»); (3) Plasseringens påvirkning på parforholdet; (4) Oppfølgingsbehov; (5) Fysisk og psykisk helse; (6) Økonomisk belastning; (7) Samarbeid med barnevernet; og (8) Samarbeid med biologiske foreldre. Temaene blir nærmere presentert i det følgende.

Tabell 11: Studier som omhandler ulike aspekter ved hvordan plassering i familie eller nært nettverk fungerer og virker for de nye omsorgspersonene.

Nr.	Førsteforfatter	Årstall	Tittel	Land	Data- periode
Litteraturstudier					
11	Chinnery, S.A.	2017	Rocking the cradle or the boat? Assessing grandparent partner relationships.	New Zealand	2009
12	Coleman, K.L.	2016	Kinship care and service utilization: A review of predisposing, enabling, and need factors.	USA	1999–2013
Primærstudier					
08	Cavanaugh, D.L.	2020	The relationship between well-being and meaning-making in kinship caregivers.	USA	2017
13	Cooper, C.	2012	Kinship Families: Grandparents and other relatives as primary caregivers for children.	USA	–
16	Denby, R.W.	2011	Kinship liaisons: A peer-to-peer approach to supporting kinship caregivers.	USA	–
17	Denby, R.W.	2012	Parental incarceration and kinship care: caregiver experiences, child well-being, and permanency intentions.	USA	–
18	Denby, R.W.	2014	Male kinship caregivers: Do they differ from their female counterparts?	USA	–
19	Denby, R.W.	2015	Culture and coping: Kinship caregivers' experiences with stress and strain and the relationship to child well-being.	USA	–
21	Dorval, A.	2020	Different profiles, different needs: An exploration and analysis of characteristics of children in kinship care and their parents.	Canada	2014–2015
25	Fuentes-Palaez, N.	2016	The social support in kinship foster care: A way to enhance resilience.	Spania	–
28	Gentles-Gibbs, N.	2020	It's not about them without them: Kinship grandparents' perspectives on family empowerment in public child welfare.	USA	–
30	Gleeson, J.P.	2016	Social support, family competence, and informal kinship caregiver parenting stress: The mediating and moderating effects of family resources.	USA	–
31	Gomez, A.	2021	Associations between family resilience and health outcomes among kinship caregivers and their children.	USA	2017–2019
32	Green, R.	2021	Barriers to nutrition and physical activity participation for australian children in foster and kinship care	Australia	–
34	Harnett, P.H.	2014	An investigation of the needs of grandparents who are raising grandchildren	Australia	–
37	Fergeus, J.	2019	The needs of carers: applying a hierarchy of needs to a foster and kinship care context.	Australia	–
45	Kiraly, M.	2016	«It's about the whole family»: Family contact for children in kinship care.	Australia	2010
49	Lee, E.	2016	Parenting stress of grandparents and other kin as informal kinship caregivers: A mixed methods study.	USA	2013–2014
56	Monahan, D.J.	2013	Kinship Caregivers: Health and burden.		–
57	O'Leary, M.	2015	Caring for grandchildren in kinship care: What difficulties face Irish grandparents with drug-dependent children.	Irland	–
62	Richardson, R.C.	2012	Family functioning, parenting style, and child behavior in kinship foster care.	USA	–
64	Rudder, D.	2014	Kinship care for children of a parent with a mental illness.	USA	2007
66	Sharda, E.A.	2019	Parenting stress, well-being, and social support among kinship caregivers.	USA	2017

71	Strozier, A.L.	2012	The effectiveness of support groups in increasing social support for kinship caregivers.	USA	–
83	Zinn, A.	2012	Kinship foster family type and placement discharge outcomes	USA	2005
85	Zuchowski, I.	2019	Convenient yet neglected: The role of grandparent kinship carers.	Australia	2016

5.4.1. Begrunnelse for å bli «kinship» fosterhjem

En av de inkluderte studiene berører tematikk relatert til begrunnelse for å bli «kinship» fosterhjem. Rudder, Riebschleger og Anderson (64), fant to hovedgrunner for at «kinship» fosterforeldre som var blitt fosterhjem grunnet psykisk sykdom hos biologiske foreldre. Det ene var for å forhindre at barnet ble plassert i en annen fosterhjemsordning i barnevernsystemet (80 prosent). Det andre var en vurdering av at barnet ville ha best av å bo med «kin» (73 prosent).

5.4.2. Trivsel og velvære («well-being»)

Flere av de inkluderte studier utforsker ulike elementer som kan sies å inngå i begrepene trivsel og velvære («well-being»³⁵). Flere av studiene vurderer fosterforeldrenes opplevelse av trivsel og velvære opp mot opplevelsen av stress på bakgrunn av fosterhjemsoppdraget³⁶. Monahan og Smith (56) utforsket hvorvidt «kinship» fosterforeldre opplevde fosterhjems plasseringen som en belastning. Samlet sett viste studien at fosterforeldrene i liten grad opplevde det å ha barnet hos seg som en belastning, men hvor det å overta oppdrageransvaret for noen andres barn kunne oppleves som krevende. En annen studie trakk frem bekymring knyttet til barnets trivsel og velvære, som et annet forhold som påvirket «kinship» fosterforeldrenes opplevelse av stress (49). Bekymringen inkluderte forhold relatert til barnets atferdsmessige fungering, emosjonelle vansker, men også bekymringer for barnets fremtid og fremtidsutvikling. Ifølge studien til Gentles-Gibbs og Zema (28) ga «kinship» fosterforeldrene uttrykk for opplevelse av myndiggjøring ved at de fikk muligheten til å ivareta omsorgen for barnet. Opplevelsen av myndiggjøring ble også relatert til fosterforeldrenes tilgang på informasjon i saken, og om barnevernet inkluderte dem.

Gleeson, Hsieh og Cryer-Coupet (30) fant at «kinship» fosterforeldrenes tilgang til sosial støtte påvirket fosterforeldrenes omsorgsstress. Fosterforeldrene rapporterte om økt stress etter at de ble «kinship» fosterhjem relatert til omsorgsutøvelsen. Både «kinship» fosterforeldre som var besteforeldre og andre slektsfosterhjem, opplever at det er en rekke stresskilder som følger av fosterhjemsoppgaven. Særlig ble opplevelsen av økonomisk belastning, forhold som relaterte seg til barnets helse og velvære, relasjonen mellom «kinship» fosterforelder og biologiske foreldre, og samarbeidet med det offentlige systemet benevnt som faktorer som økte opplevelsen av stress³⁷. Cavanaugh og kolleger (8) fant en sammenheng mellom fosterforeldrenes forståelse av plasseringen og opplevelse av trivsel i rollen som fosterforelder. Jo større forståelse av prosess og situasjon, desto

³⁵ Se artiklene 8, 18, 19, 28, 30, 34, 49, 56, 62 og 71.

³⁶ Se artiklene 18, 19, 30, 49, 56, 57, 66 og 71.

³⁷ Se artiklene 49 og 57.

bedre trivsel og lavere stress. Studien til Gleeson, Hsieh og Cryer-Coupet (30) viste at i underkant av halvparten av fosterforeldrene (45 prosent) ble skåret med over dobbelt så høyt stressnivå enn det som er vanlig i befolkningen. Studien trekker frem fosterforeldrenes tilgang til sosial støtte, ressurser i familien, og opplevelse av belastning i omsorgsutøvelsen som faktorer som påvirker fosterforeldrenes stressopplevelse. Tilsvarende fant en annen studie (34) at «kinship» fosterforeldre opplevde vesentlig høyere stress i omsorgsrollen sammenlignet med andre fosterhjemsordninger. Fire studier utforsket forholdet mellom «kinship» fosterforeldres opplevelse av stress, og fosterforeldrenes opplevelse av fosterbarnets fungering³⁸. To av studiene³⁹ baserer seg på det samme datagrunnlaget, hvor årstall for datainnsamling ikke er oppgitt. Begge studiene finner en samforekomst mellom fosterforelderens opplevelse av stress og opplevelsen av omsorgsutøvelsen. Fosterforeldre som rapporterte om stort stress, rapporterte om lavere kapasitet til å utføre omsorgsoppgavene. De rapporterte også om dårligere opplevelse av å være fosterhjem, og opplevde i mindre grad at fosterbarnet hadde det godt i fosterhjemmet. Alle de tre studiene⁴⁰ viser en samvariasjon mellom hvordan fosterforeldrene forstod fosterbarnets trivsel i fosterhjemmet og fosterforeldrenes vurdering av egen omsorgskapasitet. Fosterforeldre som rapporterte om god trivsel hos fosterbarnet, rapporterte også om god tilgjengelighet og omsorgskapasitet for fosterbarnet. Til sammenligning rapporterte fosterforeldre som opplevde lav trivsel hos fosterbarnet, lavere grad av tilgjengelighet og omsorgskapasitet for fosterbarnet. Det ble ikke identifisert kulturelle forskjeller i studiene.

Til forskjell fra de andre studiene, utforsket Strozier (71) mulige sammenhenger mellom «kinship» fosterforeldres deltakelse i gruppeveiledning, opplevelse av sosial støtte, og stressreduksjon. Overgangen til rolle fra «kin» til å bli fosterforelder innebærer at man opplevde økt stress, og deltakerne fortalte at de var i behov av støtte og bekreftelse for å lykkes med omsorgsoppgavene. Fosterforeldre som deltok i gruppeveiledning, opplevde å få god sosial støtte og en nedgang i stressnivået. Studien til Sharda og kolleger (66) studerte oppfølging og opplevelse av trivsel samt stress. I motsetning til Strozier (71) sin studie, kunne de ikke påvise et påvirkningsforhold mellom omfang av oppfølging av «kinship» fosterhjemmet og fosterforeldrenes opplevelse av trivsel eller stress knyttet til omsorgsrollen.

5.4.3. Plasseringens påvirkning på parforholdet

En av de inkluderte studiene utforsket på hvilken måte det å være «kinship» fosterforelder påvirker fosterforeldrenes parforhold. Chinnery og Worrall (11) har gjennomført en litteraturstudie med fokus på besteforeldre som fosterforeldre, og hvordan det å være fosterforeldre påvirker parforholdet mellom besteforeldrene. Funn som fremheves i studien er at besteforeldre som er omsorgspersoner for sitt barnebarn, også rapporterer om en negativ utvikling av parforholdet. Blant annet opplyste 28

---

³⁸ Se artiklene 18,19,62 og 66.

³⁹ Se artiklene 18 og 19.

⁴⁰ Se artiklene 18, 19 og 62.

av besteforeldrene i en av de inkluderte studiene (Worrall, 2009), at omsorgsrollen hadde en direkte sammenheng med senere separasjon eller skilsmisse. Besteforeldrene opplevde også at omsorgsoppgaven påvirket livskvaliteten deres, samt muligheter for dem til å delta i aktiviteter utenfor hjemmet, slik som kurs, arbeid eller samvær med og å motta sosial støtte fra familiemedlemmer. Dersom det er enighet om å påta seg rollen som omsorgsutøver, og et felles engasjement i oppfølgingsarbeidet under plasseringen, reduserer dette risikoen for at plasseringen påvirker parrelasjonen negativt.

5.4.4. Oppfølgingsbehov

Flere av de inkluderte studiene⁴¹ omhandler ulike aspekter av de nye omsorgspersonenes oppfølgingsbehov i forbindelse med fosterhjemsoppgaven. En av studiene er litteraturstudien til Coleman og Wu (12), som inkluderer 13 studier publisert i perioden 1999–2013, der tre av dem er publisert i perioden 2011–2013. Ti av studiene er tverrsnittstudier, mens tre av dem baseres på intervju med fosterforeldre. Coleman og Wu (12) identifiserte 13 studier av hvilken oppfølging «kinship» fosterforeldre mottok eller fikk tilbud om under plasseringen. Omsorgspersonene som deltok i intervjuene, er enten besteforeldre eller over 50 år gamle og med udefinert «kinship»-relasjon.

Ifølge Coleman og Wu (12) benytter «relatives» seg av færre hjelpetjenester enn «non-kinship» fosterhjem, til tross for anbefalinger om hjelpetjenester. De blir imidlertid funnet å benytte flere hjelpetjenester enn biologiske foreldre. Litteraturstudien viser at det kan være en sammenheng mellom fosterhjemmets kulturelle bakgrunn og bruk av hjelpetjenester. Fosterhjem tilhørende etniske minoritetsgrupper opplever i høyere grad kulturelle og systemiske barrierer i bruk av hjelpetjenester. I flere av studiene antydes det en samforekomst mellom omsorgsgivers vilje til å søke hjelp og hvordan omsorgsgiver oppfattet tjenesteleverandøren. For eksempel kunne de oppfatte saksbehandler i barnevernet som ung eller uerfaren, opplevelse av systemrigiditet, eller frykt for at barnet skulle bli fjernet fra dem.

Ifølge Coleman og Wu (12) ble det identifisert flere faktorer som enten fremmer eller hemmer «kinship» fosterforeldres tilgang til nødvendige hjelpetjenester. Økonomiske utfordringer, transportutfordringer, og helseproblemer, er forhold som kan hemme fosterforeldrene fra å følge opp tiltakene som tilbys.

Ytterligere elleve studier⁴² publisert i perioden april 2011 til oktober 2021 omhandlet ulike aspekter av de nye omsorgspersonenes oppfølgingsbehov i forbindelse med fosterhjemsoppgaven. Den tematiske gjennomgangen av studiene viste at oppfølgingsbehovet henger nøye sammen med fosterhjemmets hjelpebehov. I et utvalg bestående av 74 «kinship» fosterforeldre, identifiserte

---

⁴¹ Se artiklene 12, 16, 17, 21, 25, 28, 30, 37, 56, 57, 71 og 85.

⁴² Se artiklene 16, 17, 21, 25, 28, 30, 37, 56, 57, 71 og 85.

Denby (16) 27 ulike hjelpebehov som «kinship» fosterforeldre kan ha. De fleste av fosterforeldrene var under 50 år, og over en tredjedel var onkel eller tante til fosterbarnet. Tiltaket som ble hyppigst etterspurt og mottatt (64 prosent) var veiledning knyttet til fosterforeldrenes rettigheter og plikter. Andre tiltak som minimum halvparten av fosterforeldrene hadde etterspurt og mottatt, var henvisningsstøtte, veiledning knyttet til varigheten av plasseringen, fosterhjemsopplæring og veiledning knyttet til rollen som fosterforelder. En annen studie (25) viste at veiledningsoppfølging av «kinship» fosterforeldrene styrket fosterfamiliens ferdigheter i å finne løsninger ved utfordringer. 33 prosent av fosterforeldrene etterspurte veiledning relatert til samarbeid med biologiske foreldre (16). Samtidig viser to andre studier⁴³ at styrking av den sosiale støtten i det sosiale nettverket til fosterhjemmet bidrar til opplevelse av trygghet og trivsel med omsorgsoppgavet som de har påtatt seg. Ifølge studien til Zuchowski og kolleger (85) er det imidlertid variasjon i støtten og oppfølgingen som «kinship»-fosterforeldrene får tilbud om, avhengig av type «kinship» relasjon. Besteforeldre som fosterforeldre fikk dårligere støtte og oppfølging sammenlignet med andre typer av «kinship» fosterforeldre.

Spørsmålet om hvilken oppfølging fosterforeldrenes selv vurderer å være i behov av, er nærmere utforsket i studiene til både Gentles-Gibbs og Zema (28) og Denby (17). I studien til Gentles-Gibbs og Zema (28) ble det gjennomført intervju med «kinship» fosterforeldrene. De ga uttrykk for stor glede over deltakelse i arrangementer hvor de møter andre «kinship» fosterforeldre. De trakk her frem at slike arrangementer både bidrar til å skape et fellesskap blant fosterhjemmene og at fosterbarna møter andre i lignende livssituasjon. Informantene mottok følgende støtte: månedlig økonomisk støtte (72 prosent), økonomisk støtte til tannlege (60 prosent), større bolig (59 prosent), henvisningshjelp (57 prosent), fritidsaktiviteter til fosterbarnet (55 prosent), og hjelp med å etablere helsehjelp til fosterbarnet (48 prosent). Fergeus og kolleger (37) løfter frem betydningen av at «kinship» fosterforeldre får ivaretatt sine grunnleggende behov for at de skal kunne yte god omsorg for fosterbarnet. En helhetlig oppfølging av behovene til både fosterforeldrene og barnet kan dette redusere risikoen for at fosterbarnets vansker oppleves som for krevende for fosterforeldrene. Dersom fosterforeldrene opplever omsorgssituasjonen som for krevende, forringes omsorgskvaliteten som igjen øker risikoen for at fosterbarnets fungering reduseres. Det er imidlertid viktig å merke seg at dette er en tverrsnittstudie bestående av 68 fosterforeldre. Studiens samforekomster må forstås i lys av dette.

Ifølge Rudder, Riebschleger og Anderson (64) opplevde nær tre fjerdedeler av «kinship» fosterhjemmene akutte hendelser eller kriser i relasjon til fosterbarnet under plasseringsperioden. De oftest benevnte hendelsene relaterte seg til emosjonelle eller atferdsmessige episoder (81 prosent), men godt over halvparten rapporterte også om behov for oppfølging relatert til medisinske og fysiske utfordringer (60 prosent).

---

⁴³ Se artiklene 25 og 71.

I en annen studie (56) ble det også gitt uttrykk for ønske om generell opplæring i barnevernssystemet, for å bedre forstå de ulike prosesser i plasseringsperioden. Dorval og kolleger (21) stiller spørsmål om «kin» omsorgsgivere har forutsetning for å ivareta omsorgsbehovet for barn som har vært utsatt for omsorgssvikt, særlig for omsorgsgivere med omsorgssvikt i egen familiehistorie. Avhengig av fosterhjemmets egen familiære bakgrunn, trekker denne studien frem nødvendigheten av særlig oppfølging og støtte under plasseringen, også med fokus på relasjonelt arbeid mellom familiemedlemmer.

Gentles-Gibbs og Zema fant i sin studie (28), hvor «kinship» fosterforeldrene var besteforeldre, fant at fosterforeldrene var mest opptatt av og takknemlig for oppfølging av barnets psykiske helse. Oppfølging av barnet ga en opplevelse av oppfølging også av fosterforeldrenes behov. Hjelp til å etablere kontakt med helsetjenester var viktig, både relatert til mulig medisiner og annen behandlingsoppfølging av barnet. Dette var særlig viktig i familier hvor fosterforeldrene opplevde at barnet strevde med reaksjoner fra traumatiske livshendelser, viste reaksjoner relatert til separasjonen fra biologiske foreldre, eller der barnet hadde andre medisinske behov.

5.4.5. Fysisk og psykisk helse

Tre av de inkluderte studiene⁴⁴ så nærmere på sammenheng mellom «kinship» fosterforeldres fysiske og psykiske helse. Ifølge studien til Rudder, Riebschleger og Anderson (64), rapporterte flere «kinship» fosterforeldre om at deres fysiske og psykiske helse var blitt forverret i perioden hvor de var «kinship» fosterhjem. De opplevde imidlertid ikke at deres helseplager påvirket egen omsorgsutøvelse. I Cooper sin studie (13) ga «kinship» fosterforeldrene uttrykk for det motsatte, hvor en del «kinship» fosterforeldre uttrykker usikkerhet eller bekymringer knyttet til om deres egen helse gjør det mulig å påta seg denne omsorgsoppgaven. Gomez (31) så i sin studie nærmere på forholdet mellom fosterfamiliens resiliens og fosterforeldrenes fysiske og psykiske helse. I denne studien bestod «kinship» fosterforeldrene av ulike slektninger. Besteforeldre rapporterte oftere om familie-resiliens enn de øvrige fosterforeldre. Det var ikke systematiske forskjeller mellom de ulike typer av fosterforeldre når det gjaldt fysisk helse, opplevelse av stress, fosterbarnas somatiske og psykiske helse. Grad av familie-resiliens var ikke knyttet til systematiske forskjeller når det gjaldt sivilstatus, familiestørrelse eller fosterbarnas alder. Besteforeldre rapporterte om mer familiær støtte enn andre slektninger som var fosterforeldre. Studien fremhever at fosterforeldre som søker sosial støtte ved utfordrende situasjoner opplever at situasjonene som mer overkommelige, og at dette bidrar til å motvirke opplevelsen av psykisk belastning og stress.

---

⁴⁴ Se artiklene 13, 31 og 64.

5.4.6. Økonomisk belastning

Uavhengig av om «kinship» fosterhjemmet besto av besteforeldre eller andre typer av «kin» fosterhjem, så opplyser mange av dem økonomiske utfordringer⁴⁵. Opplevelsen av økonomiske belastninger som følge av omsorgsoppgavene bidrar til økt stress hos fosterforeldrene. Flere av «kinship» fosterhjemmene var kjent med at statlige fosterhjem fikk en annen økonomisk støtte under plasseringen, og opplevelsen av forskjellsbehandling ga en opplevelse av å være et annenrangs hjem (49).

5.4.7. Samarbeid med barnevernet

Tre av de inkluderte studiene⁴⁶ omhandlet samarbeidet mellom «kinship» fosterforeldrene og barnevernet. Ifølge studien til Green og kolleger (32) ga «kinship» fosterforeldrene uttrykk for at de ofte blir plassert i en svært utfordrende posisjon som fosterforelder, både økonomisk og følelsesmessig. Informantene i studien trakk særlig frem opplevelsen av manglende støtte fra saksbehandler i barnevernet, relatert til fosterhjemmets omsorgsarbeid. Opplevelse av manglende støtte bidro til opplevelse av vanskelig samarbeid med barnevernet, som igjen påvirket usikkerhet hos fosterforelderen for hvilke rammer som best kunne bidra til sunn utvikling for barnet. Studien til Lee, Clarkson-Hendrix og Lee (49) gir her supplerende informasjon, hvor «kinship» fosterforeldrene gav uttrykk for at man ble tvunget inn i et samarbeid med barnevernet, involvert i rettslige behandlinger relatert til omsorgssviktsituasjonen barnet kom i fra, og involvert i ulike offentlige instansers møter, når man går inn i rollen som «kinship» fosterhjem. Dette samarbeidet ble fremhevet som stressfremkallende, da «kinship» fosterforeldrene i liten grad erfarte støtte i fosterhjemmets faktiske omsorgsutøvelse gjennom denne deltakelsen.

En annen studie (28) trekker frem kompleksiteten og variasjonen i hvorvidt «kinship» fosterforeldrene ønsker oppfølging og kontakt med barnevernet. Studien omhandlet besteforeldre som var fosterforeldre. Mens noen gav uttrykk for at det var viktig å ha en kontaktperson i barnevernet å kunne rådføre seg med eller gi uttrykk for frustrasjon til, gav andre uttrykk for at det var bedre i de perioder hvor det var lite kontakt og fosterhjemmet selv kunne ta avgjørelser. Blant de fosterforeldrene som gjerne ønsket oppfølging og kontakt med barnevernet, var perioder hvor de stod uten kontaktperson særlig krevende. Å ikke vite hvem du kunne kontakte ved behov, eller når du kom til å få tildelt ny kontaktperson, førte til en opplevelse av ensomhet i omsorgsutøvelsen.

5.4.8. Samarbeid med biologiske foreldre

Samarbeid mellom «kinship» fosterforeldrene og barnets biologiske foreldre blir berørt i fire⁴⁷ studier. Felles for tre av studiene, er «kinship» fosterforelderens opplevelse av konflikt og emosjonell

---

⁴⁵ Se artiklene 49, 57 og 85.

⁴⁶ Se artiklene 28, 32 og 49.

⁴⁷ Se artiklene 28, 32, 45 og 49.

belastning. Lee, Clarkson-Hendrix og Lee (49) fant i sin studie at «kinship» fosterforeldrene opplevde forholdsvis mange konflikter med biologiske foreldre i løpet av plasseringsperioden. Uavhengig av hvem «kinship» fosterforelder var, var det utfordrende å få til godt samarbeid. Noen av «kinship» fosterforeldrene opplyste også at det kunne være utfordrende for dem å skjerme barnet fra sine negative følelser relatert til den biologiske forelderens atferd. Både i studien til Lee, Clarkson-Hendrix og Lee (49) samt Kiraly og Humphreys (45), aktualiseres behovet for veiledning. I studien til Kiraly og Humphreys (45) ga nær halvparten av «kinship» fosterforeldrene uttrykk for at de ikke mottok veiledning eller oppfølging relatert til barnets kontakt med biologiske foreldre, eller i barnets familie eller nære sosiale nettverk, til tross for at slik veiledning eller oppfølging var ønskelig fra fosterhjemmets side. Ifølge Green og kolleger (32) opplevde «kinship» fosterforeldrene det som ekstra belastende for familiebåndene når de mente at biologiske foreldre var årsak til at barnet hadde erfart omsorgssvikt. Den emosjonelle belastningen kunne føre til tap av familierelasjoner og i ytterste konsekvens til opplevelse av familiesammenbrudd.

I motsetning til de andre tre studiene, fokuserte den fjerde studien (28) på hvordan samarbeidet mellom «kinship» fosterforeldre og biologiske foreldre kunne fungere best mulig. Besteforeldre som var «kinship» fosterhjem trakk frem viktigheten av at det var tillatt med familiesammenkomster, slik som julemiddag og sommergrilling der hele familien kunne inviteres til arrangementene.

5.5. Fosterhjemmets egne barns' opplevelse, behov, og oppfølging

Litteratursøkene identifiserte ingen studier som utforsker hvordan fosterhjemsplassing i familie eller nære nettverk fungerer for de nye omsorgspersonenes biologiske barn, med utgangspunkt i barnas egne opplevelser. Én studie i utvalget (14) omhandler imidlertid temaet «kinship» fosterforeldres biologiske barn, men tar utgangspunkt i saksbehandleres (N=29) opplevelser. Studien trekker frem diskursen om barns deltakelse, og utfordringer knyttet til involvering av omsorgspersonenes biologiske barn i plasseringsbeslutninger. Intervjuene blir oppsummert ved presentasjon av tre elementer: Det første elementet var viktigheten av at «kinship» fosterhjemmets egne barn deltar i beslutningen om familien skal bli et fosterhjem eller ikke. Studien tar utgangspunkt i at plassering i «kinship»-plasseringer er holdt så høyt fra mange hold, at det legger et press på profesjonelle som skal ta stilling til plasseringssted utenfor familien. Studien identifiserte en diskrepans (et gap) mellom det saksbehandlerne ga uttrykk for som god praksis og hva de konkret gjorde. Dette til tross for en enighet om at barnets deltakelse gir økt sannsynlighet for vellykket plassering og stabilitet i plasseringen. Det andre elementet omhandlet viktigheten av å ha oppfølgingssamtaler med alle barna i «kinship»-familien, både fosterbarnet og de biologiske barna. Gjennom kommunikasjon med både fosterbarnet og de nye omsorgspersonenes biologiske barn, vil dette kunne bidra til at barna opplever delaktighet og likeverdighet. Det tredje var nødvendigheten av å prioritere behovet til fosterbarnet ved plasseringen. Dette innebar at det, til tross for ønske om å inkludere fosterhjemmets biologiske barn i vurderingen, var avgjørende hva fosterbarnet trengte. En vurdering av eksempelvis plassering i «kinship» fosterhjem kunne på denne måten potensielt stå i motstrid til behovet til det biologiske barnet i fosterhjemmet. Barneverntjenesten ville i en slik

situasjon vekte fosterbarnets behov tyngst i sin avgjørelse. Oppsummert viser funnene i studien at inkludering av biologiske barn i «kinship» fosterhjemmet i beslutningsprosesser kan sees som høy på retorikk og lav i praktisk utførelse. Kompleksiteten ved bruk av «kinship» fosterhjem, og saksbehandlers opplevelse av press for å benytte «kinship» fosterhjem lanseres som forklaringer.

5.6. Betydningen av saksbehandlers holdninger

Fem av de 85 inkluderte studiene undersøkte hvordan bruk av «kinship» fosterhjem virker og fungerer for barnevernet, med særlig fokus på saksbehandlers holdninger. De seks studiene er presentert i tabell 12. Den tematiske analysen identifiserte to forhold som relaterte seg til hvordan plassering i familie og nære nettverk fungerer på saksbehandlernivå: (1) Saksbehandlers holdninger; og (2) Bruk av familier med en følelsesmessig tilknytning til barnet. Temaene blir nærmere presentert i det følgende.

Tabell 12: Studier som omhandler betydningen av saksbehandlers holdninger.

Nr.	Førsteforfatter	Årstall	Tittel	Land	Data- periode
05	Brisebois, K.	2013	Caseworker attitudes on kinship care in Ontario.	USA	–
06	Brisebois, K.	2013	The relationship between caseworker attitudes about kinship care and removal decisions.	USA	–
09	Cheng, T.C.	2012	Maltreatment and families' receipt of services: Their associations with reunification, kinship care, and adoption.	USA	1999– 2007
10	Cheng, T.C.	2021	With their children placed in kinship care, did parents get the services they needed?	USA	2008– 2010
61	Ponnert, L.	2017	Emotional kinship care and neutral non-kinship care – The struggle between discourses.	Sverige	2014– 2015

5.6.1. Saksbehandlers holdninger

Det er begrenset forskning på saksbehandlers holdninger til bruk av «kinship» fosterhjem, men de studier som er identifisert viser en ambivalens hos saksbehandlerne. I studien til Brisebois (5) ga nær halvparten (48 prosent) av de intervjuede saksbehandlerne uttrykk for en negativ holdning til bruk av familiefosterhjem fremfor fosterhjem utenfor slekt. Studien behandler ikke tematikken nettverksfosterhjem. Studien fremhever viktigheten av at saksbehandlere har en positiv holdning til bruk av familiefosterhjem for å øke sannsynligheten for en god plassering. Tilsvarende viste en annen studie (6) at det kan være et påvirkningsforhold mellom den ansattes holdning til bruk av familiefosterhjem, og saksbehandlers vilje til å flytte barnet til en annen omsorgsbasis. Saksbehandlere som ga uttrykk for negative holdninger til bruk av familiefosterhjem, viste større vilje til å flytte barnet fra familiehjemmet. På denne måten ble saksbehandlers holdninger en risiko for gjentatte flyttinger for barnet.

En tredje studie (9) fant at det var mindre sannsynlig for barn å bli fosterhjemsplassert i «kinship» fosterhjem dersom barnets biologiske foreldre mottok arbeidsledighetsstønad, var under behandling

for rusmisbruk, eller hadde oppfølging fra psykisk helsetjeneste. Det var følgelig ikke forhold ved «kinship» fosterforeldrene, men de biologiske foreldrene som var utgangspunktet for saksbehandlers vurderinger. «Kinship» fosterhjem var i denne studien bestående både av familiefosterhjem og nære nettverksfosterhjem. Tilsvarende, viste studien at familier hvor de biologiske foreldrene hadde forholdsvis høy inntekt, men hvor barnet ble beskrevet med sammensatt kronisk problematikk, hadde lav sannsynlighet for å få «kinship» fosterhjem.

En av studiene utforsker betydningen av saksbehandlers holdninger i relasjon til oppfølgingen biologiske foreldre tilbys etter at barnet er plassert i «kinship» fosterhjem. Cheng og Lo (10) fant et statistisk negativt forhold mellom hvilke tiltak foreldre får tilbud om etter at barn er flyttet i «kinship» fosterhjem, og saksbehandlers opplevelse av samarbeidsklimaet i saken. I saker hvor saksbehandler opplyste om negative erfaringer fra tidligere arbeidsprosesser i saken, var det lavere sannsynlighet for at de biologiske foreldrene fikk tilgang på hjelpen de var i behov av mens barnet var under offentlig omsorg.

5.6.2. Bruk av familier med en følelsesmessig tilknytning til barnet

Ponnert (61) så i sin studie nærmere på tre ulike former for fosterhjem: «kinship» fosterhjem, hvor dette inkluderte fosterhjem med en følelsesmessig relasjon til barnet forut for plassering, andre fosterhjemsordninger uten kjennskap til barnet forut for plassering, og fosterhjem med en biologisk tilknytning til barnet. Studien identifiserte ulike oppfatninger hos barnevernsarbeiderne, både relatert til bruk av biologisk familie, men også ved bruk av familier med en følelsesmessig tilknytning til barnet, som påvirket valg av plasseringsform. Enkelte saksbehandlere trakk her frem det emosjonelle båndet som et potensielt hinder for omsorgsutøvelse til beste for barnet. Særlig i situasjoner hvor saksbehandler opplevde «kinship» preget av situasjonen, ble kinship plassering vurdert med en forhøyet risiko for at barnet ble belastet med «kinship» fosterforeldrenes følelser og reaksjoner fra situasjonen, i tillegg til sine egne. Frykten for at barn blir involvert i eventuelle konflikter mellom biologiske foreldre og «kinship» fosterforeldre var et annet forhold som ble talte imot bruk av «kinship» fosterhjem. Dersom en «kinship» fosterforelder hadde negative tanker relatert til den biologiske forelder, kunne dette potensielt påvirke barnets relasjon til og kontakt med biologiske foreldre negativt.

5.7. Familiekontakt under plasseringen

Av de 85 inkluderte studiene omhandlet 13 studier ulike aspekter ved familiekontakt under plasseringen. Studiene presenteres i tabell 13. Mens én av studiene er en litteraturoppsummering⁴⁸, er de øvrige 12 studiene der barn bor i «kinship» fosterhjem. I litteraturoppsummeringen (42) er det identifisert overlappende studier⁴⁹ med de inkluderte primærstudiene i denne oversikten. De aktuelle primærstudiene vil derfor kun bli presentert hvor de supplerer innholdet som er presentert

---

⁴⁸ Se artikkel 42.

⁴⁹ Gjelder artiklene 43 og 73.

i studien til Kiraly (42). Den nærmere tematiske analysen identifiserte fem forhold som relaterer seg til hvordan plasseringen fungerer og virker for familiekontakt under plasseringen: (1) Kontakt mellom barnet og biologiske foreldre; (2) Tilsyn under samvær mellom barn og forelder; (3) Kontakt mellom barnet og biologiske søsken; (4) Kontakt mellom barnet og andre nære relasjoner; (5) «Kinship» fosterforeldrenes vurdering av verdien av samvær. Temaene blir nærmere presentert i det følgende.

Tabell 13: Studier som omhandler ulike aspekter ved familiekontakt under plasseringen.

Nr.	Førsteforfatter	Årstall	Tittel	Land	Data- periode
Litteraturoppsummering					
42	Kiraly, M.	2013	Family contact for children in kinship care: A literature review.	Australia	2003– 2013
Primærstudie					
22	Farmer, E.	2013	«Other children say you're not normal because you don't live with your parents». Children's views of living with informal kinship carers: Social networks, stigma and attachment to carers.	UK	2005
24	Fuentes-Pelaez, N.	2013	The biological family from the perspective of kinship fostered adolescents.	Spania	2008
29	Gibson, S.M.	2020	Father involvement in kinship care: A risk and resilience perspective.	USA	–
43	Kiraly, M.	2013	Perspectives from young people about family contact in kinship care: «Don't push us – Listen more».	Australia	2010– 2012
45	Kiraly, M.	2016	«It's about the whole family»: Family contact for children in kinship care.	Australia	2010
47	Kiraly, M.	2021	«It's good because my sister is young, and she knows what's going on»: Children's views about their young kinship carers.	Australia	–
51	Leon, E.	2017	Contact between birth parents and children in kinship care in a sample from Spain.	Spania	–
54	Mateos, A.	2012	The perception adolescents in kinship foster care have of their own needs.	Spania	2005– 2008
67	Skoglund, J.	2019	Children's relationships with birth parents in childhood and adulthood: A qualitative longitudinal study of kinship care.	Norge	1999– 2015
73	Vanschoonlandt, F.	2012	Kinship and non-kinship foster care: Differences in contact with parents and foster child's mental health problems.	Belgia	2010– 2011
76	Washington, T.	2014	Examining maternal and paternal involvement as promotive factors of competence in African American children in informal kinship care.	USA	–
84	Zinn, A.	2017	Kinship family relatedness, nuclear family contact, and social support among foster youth.	USA	2004– 2005

5.7.1. Kontakt mellom barnet og biologiske foreldre

Kontakt mellom barnet og dets biologiske foreldre er et tema som ble utforsket i flere av de inkluderte studiene⁵⁰. En av studiene er en litteraturoppsummering fra 2013 (42), som viste at det dominerende fokuset for forskning på familiekontakt i perioden frem til 2013 syntes å være kontakten mellom barnet og biologiske foreldre. Funnene fra den aktuelle perioden viser at kontakt mellom barnet og dets biologiske foreldre ikke er ensidig positivt, og hvor det å bo i «kinship» fosterhjem kan komplisere relasjonelle utfordringer. Flere av de inkluderte studiene trekker frem samarbeidet mellom «kinship» fosterforeldrene og de biologiske foreldrene som påvirkende faktor til barnets

⁵⁰ Se artiklene 22, 24, 42, 43, 45, 51, 54, 67, 73 og 84.

kontakt med øvrig familie og nettverk. Et annet forhold som fremheves er at kontakten med de biologiske foreldrene ofte kunne oppleves forstyrrende og emosjonelt utfordrende for barnet, og hvor forskerne konkluderte med at det var behov for økt støtte av både barnet, de biologiske foreldrene og «kinship» fosterforeldrene for å legge til rette for positiv kontakt.

Ytterligere 15 studier publisert i perioden april 2011 til oktober 2021 omhandlet ulike fenomener relatert til kontakt mellom barn og biologiske foreldre, når barn bor i «kinship» fosterhjem. Fire av de inkluderte studiene⁵¹ ser nærmere på omfang av kontakt mellom barnet og dets biologiske foreldre, mens barnet bor i «kinship» fosterhjem. Farmer (22) fant at 3 av 5 barn i «kinship» fosterhjem fortsatt opplevde at de biologiske foreldrene var av stor betydning for dem. Samtidig var det hele 41 prosent som ikke definerte en av sine biologiske foreldre som betydningsfull i eget liv. Studien viste at det var et signifikant påvirkningsforhold mellom barn som hadde fysiske treff med de biologiske foreldrene, eller skriftlig personlig kontakt med dem, og barnets opplevelse av hvilken betydning de biologiske foreldrene hadde. Ved begrenset kontakt definerte barnet betydningen som svakere.

Tre av studiene⁵² tegner et bilde av at det er flest barn som har kontakt med sin biologiske mor, og hvor det er noe færre antall barn som opprettholder kontakt med sin biologiske far under «kinship»-plassering. Ifølge studien til Kiraly og Humphreys (45) var 69 prosent av barna i kontakt med sine mødre, og nær halvparten (47 prosent) var i kontakt med sine fedre. Omfang av kontakt varierte fra 3–4 ganger per uke, til 7–12 ganger per år. Vanligst var 1–2 samvær per uke med begge foreldre, men hvor særlig mødre kom på besøk oftere. Flesteparten av barna (95 prosent) hadde erfaring fra å gjennomføre samvær i «kinship» fosterhjemmet. Om lag halvparten (53 prosent) av samværene mellom barnet og biologisk mor ble beskrevet som samvær som gikk bra noen ganger, eller som ikke gikk bra i det hele tatt. Som årsaksforklaring ble særlig konflikter mellom forelderen og «kinship» fosterforelderen trukket frem, men også barnets stress, forelderens atferd, begrenset samværskapasitet og rusmiddelmisbruk kunne bidra til begrenset kvalitet i samværet. Tilsvarende funn følger av studiene til Zinn (84) og Leon (51). I studien til Zinn (84) opplyste 84 prosent av barna å være i kontakt med sin biologiske mor mens de bodde i «kinship» fosterhjem, mens det bare var to tredjedeler (63 prosent) som var i kontakt med sin biologiske far. Leon (51) fant at 63 prosent av barna i «kinship» fosterhjem hadde kontakt med sine biologiske foreldre under plasseringsperioden. Om lag halvparten av barna (48 prosent) hadde kontakt med biologisk mor eller begge foreldre, mens 39 prosent var i kontakt med biologisk far. Studien fant ulike årsaker til at kontakt mellom barn og biologisk forelder opphørte. Noen biologiske foreldre ble utilgjengelig, noe som vanskeliggjorde muligheten for å opprettholde kontakt. Andre biologiske foreldre var preget av helseproblemer som påvirket kapasiteten til å være tilgjengelig for barnet. I om lag 10 prosent av sakene (11,6 prosent mødre, 10,6 prosent fedre) opphørte kontakten fordi biologiske foreldre døde. Flesteparten av samværene ble gjennomført i «kinship» fosterhjemmet, mens det i 17 prosent av sakene viste seg at også den biologiske forelderen bodde i «kinship» fosterhjemmet. Skoglund, Thørnblad og Holtan (67)

---

⁵¹ Se artiklene 24, 45, 51 og 84.

⁵² Se artiklene 45, 51 og 84.

sin studie viser imidlertid viktigheten av å forstå relasjonen mellom barn og foreldre som dynamiske, og hvor barnets ønske og kapasitet til kontakt kan endre seg over tid.

Fuentes-Pelaez og kolleger (24) fant i sin studie at det var en forholdsvis stor variasjon i både kontaktform og barnets opplevelse av kontakten. Det var særlig tre forhold som ble trukket frem gjennom intervjuene, som påvirket barnets opplevelse av kontakt: Dårlig stemning under samværene, manglende forståelse for tilsyn under samværene, og en latent konflikt mellom fosterfamilien og de biologiske foreldrene. I tillegg ble det identifisert to faktorer som potensielt begrenser relasjonsutviklingen mellom barnet og dets biologiske foreldre. Den ene faktoren handler om samværhyppighet og varighet av hvert samvær. Den andre faktoren relaterer seg til om forelderen klarer å følge opp samvær og kontakt i henhold til avtale.

Ytterligere fem studier⁵³ utforsker barnets opplevelse av kontakten som gjennomføres med de biologiske foreldrene. Ifølge studien til Kiraly og Humphreys (45) opplevde en større andel (63 prosent) at samværene med biologiske fedre var positivt, sammenlignet med barns opplevelse fra samvær med biologiske mødre. Studien trekker imidlertid som mulig forklaringsårsak at det var en lavere andel fedre som gjennomførte samvær. I en annen studie diskuterte flere fedre (29) hvordan geografisk avstand mellom eget bosted og «kinship» fosterhjemmet utfordret forelderens engasjement, kommunikasjon og hvordan de samlet sett klarte å involvere seg i barnet liv. Den geografiske avstanden førte til at de måtte tenke nytt i hvordan de kunne involvere seg i barnets liv, hvor tradisjonelle fysiske treff var byttet ut med ulike teknologiske løsninger som nettbasert spilling og Facetime. I tillegg viste studien til Washington m.fl. (76) at fedres kontakt med barn som bor i «kinship» fosterhjem ble vurdert å ha en klar positiv sammenheng med barnets utvikling. Kvaliteten av kontakten ble imidlertid påvirket både av relasjonen mellom far og fosterforeldrene, og relasjonen mellom far og biologisk barn. Der hvor det ble rapportert om en god relasjon, ble barnet gjennomsnittlig vurdert med en bedre utvikling. Tilsvarende påvirkningsforhold ble imidlertid ikke funnet i mødres involvering og oppfølging av barn som bor i «kinship» fosterhjem. Kiraly og Kertesz (47) fant lignende resultat i sin studie, da relatert til barnets kontakt med begge foreldre. Det ble rapportert om mange utfordringer i relasjonen mellom barnet og de biologiske foreldrene. Nesten alle opplyste å ha erfart traumatiske opplevelser relatert til tiden hvor de bodde med de biologiske foreldrene, oftest relatert til den biologiske forelderens rusmiddelmisbruk eller psykiske uhelse, og hvor disse tidligere livserfaringene påvirket relasjonen også etter plassering. En tredje studie (43) fant at særlig barnets kontakt med sine mødre kunne oppleves særlig sårbart, og hvor det syntes å være lavere forventninger hos barnet til fars deltakelse og engasjement etter plasseringen. De eneste positive beskrivelsene i studiet som omhandlet kontakt mellom barnet og biologiske foreldre, var i situasjoner der barnet fikk bestemme omfang og varighet av kontakten. Samvær med tilsyn, da særlig gjennomført utenfor fosterhjemmet, ble opplevd som dårlige. Samtidig ble pålagt samvær satt i sammenheng med barnets opplevelse av stress og sinne. Likevel var det flere barn som gjennomførte samvær som opplevdes negative, da de ikke opplevde å ha valgmulighet.

---

⁵³ Se artiklene 29, 43, 45, 47 og 76.

I en av de inkluderte studiene (44) blir det sett nærmere på foreldrenes opplevelse av å ha kontakt med barn når barnet bor i «kinship» fosterhjem. Foreldrenes opplevelse av kontakten med barnet sammenfaller godt med barnets opplevelse slik det er presentert i de nevnte studier⁵⁴. I studien ga foreldrene uttrykk for opplevelse av å føle seg handlingslammet overfor både «kinship» fosterhjemmet og barneverntjenesten. Uavhengig av om foreldrene tenkte det var realistisk med en fremtidig tilbakeføring, opplevde foreldrene at samværene med barna ikke ble så meningsfulle som de hadde ønske om. Forhold som ble fremhevet, var rammene for samværene og innholdet i kontakten.

5.7.2. Tilsyn under samvær mellom barn og forelder

Hvordan tilsyn under samvær mellom barn og foreldre virker og fungerer for de involverte parter når barn bor i kinship fosterhjem, var et tema som ble behandlet nærmere i tre av de inkluderte studiene⁵⁵. Kiraly og Humphreys (45) fant i sin studie at en tredjedel av barna i studien opplyste å være pålagt å ha tilsyn under samvær med biologisk forelder, men hvor tilsynet ikke gjaldt for alle treffpunkter. Det var en variasjon i hvorvidt det var «kinship» fosterforelderen eller en offentlig ansatt som var ansvarlig for å føre tilsynet. Det var få «kinship» fosterforeldre som opplyste at de foretrakk å delta i tilsynsoppgaver under samvær. For mange fosterforeldre syntes en slik tilsynsrolle å sette fosterforelderen i en uheldig situasjon på bakgrunn av den familiære relasjonen mellom fosterforelderen og den biologiske forelder. Særlig vanskelig ble det opplyst å være, der det var en forelderrolle mellom «kinship» fosterforelderen og den biologiske forelderen.

To av studiene⁵⁶ så nærmere på hvordan tilsyn potensielt påvirker relasjonene mellom de voksne og de i forhold til barna. Studiene har sammenfallende funn, hvor barnet opplever samvær med tilsyn av dårligere kvalitet sammenlignet med barn som har samvær uten tilsyn. I den ene studien (43) er det ikke mål på alvorligheten i barnas utfordringer og om det utløser tilsyn og indikerer at relasjonen mellom barn og foreldre ville vært vanskelig også uten tilsyn. Den andre studien (51) er det mål på fosterbarnets utfordringer og at de med minst utfordringer er de som har best samværskvalitet. Ingen av studiene⁵⁷ hadde mål på hvor store utfordringer omsorgspersonene hadde, og hvilke konsekvenser det hadde for samværskvaliteten.

Tilsvarende konkluderes det med at tilsyn påvirker relasjonene under samværene. Leon, Jimenez-Morango og Munoz-Silva (51) fant i sin studie at det ble ført tilsyn i 16,5 prosent av sakene som var inkludert i studien. «Kinship» fosterforeldrene hvor det ble ført tilsyn under samvær rapporterte imidlertid om dårligere relasjon mellom seg og biologiske foreldre, sammenlignet med «kinship» fosterforeldre hvor det var samvær uten tilsyn. I studien til Kiraly og Humphreys (43) var barna klar

---

⁵⁴ Se artiklene 29, 45, 47 og 76.

⁵⁵ Se artiklene 43, 45 og 51.

⁵⁶ Se artiklene 43 og 51.

⁵⁷ Gjelder artiklene 51 og 53

på at de opplevde samvær med tilsyn som dårlig, og ikke alltid var enig i behovet av slikt tilsyn (jf. påpekninger i avsnittet over).

5.7.3. Kontakt mellom barnet og biologiske søsken

Ifølge studien til Kiraly og Kertesz (47) er en av fordelene med å bo i «kinship» fosterhjem, barnets mulighet for å opprettholde kontakt med søsken, uavhengig av om de bor i samme fosterhjem eller hos ulike slektninger. Til tross for dette, viste en annen studie (45) at 285 barn (41 prosent) ga uttrykk for høyt savn av kontakt med andre slektninger mens de bodde i «kinship» fosterhjemmet. Av disse ga 65 av barna uttrykk for å savne kontakt med søsken, både biologiske søsken og halv søsken. I flertallet av sakene hvor det ble gjennomført søskensamvær (80 prosent), ga «kinship» fosterforelderen uttrykk for opplevelse av positiv kontakt, og det var bred enighet (94 prosent) om at søskenkontakt som hovedregel er til barnets beste. Det var imidlertid ulike utfordringer relatert til søskenkontakt, særlig i familier hvor søsken hadde begrenset kjennskap til hverandre, eller hvor det var vansker i relasjonen mellom dem. Den geografiske avstanden mellom barnas bosted ble også fremhevet som et forhold som hadde en negativ påvirkning på kontakten mellom barnet og biologiske søsken. At barnet manglet kontaktinformasjon til egne søsken, og manglende støtte til å etablere og utvikle søskenrelasjonen, var andre forhold som kan påvirke kontakten.

5.7.4. Kontakt mellom barnet og andre nære relasjoner

En stor fordel ved å bo i «kinship» fosterhjem er muligheten for kontakt mellom barnet og andre nære relasjoner. En studie (47) fant at de fleste var i kontakt med andre familiemedlemmer, som tanter, onkler, søskenbarn og besteforeldre. I en annen studie (45) ble det funnet at 71 prosent av barna var i kontakt med andre slektninger på mors side i perioden hvor de bodde i «kinship» fosterhjemmet, mens 49 prosent var i kontakt med andre slektninger på fars side. Eksempel på slektninger som benevnes er tanter, onkler, søskenbarn og besteforeldre.

5.7.5. «Kinship» fosterforeldrenes vurdering av verdien av samvær

Hvilke kvalitet barnet opplever at kontakt med biologiske foreldre, søsken eller andre i nær familie eller nettverk har, kan ha en sammenheng med «kinship» fosterforeldrenes holdning og tilnærming (51). Studien fant at «kinship» fosterforeldres holdning til barnets kontakt og samvær med biologiske foreldre, søsken eller andre i nær familie eller nettverk hadde en sammenheng med om det var tenkt en tilbakeføring eller ikke. I saker hvor det ikke var vurdert mulighet for tilbakeføring, var «kinship» fosterforeldrene mer negativ til opprettholdelse av kontakt. Fosterforeldrenes vurdering av kvaliteten på samværet fremstod i sammenheng med fosterforeldrenes observerte reaksjoner hos barnet i relasjon til samværene. Generelt var fosterforeldrene mer positive til samvær der hvor barnet utviste positive reaksjoner enn der hvor barnet utviste følelser av likegyldighet, ambivalens, avvisning, eller en kombinasjon av flere av de nevnte. Fosterforeldrene syntes å måle det de oppfattet som barnets relasjon til sine biologiske foreldre basert på barnets utviste følelsesuttrykk.

Fosterforelderens fortolkning av barnets følelsesuttrykk synes imidlertid å ha en sammenheng med fosterforelderens egen relasjon med den biologiske forelder. Der hvor relasjonen var positiv, viste fosterforelderens jevnt over en mer positiv fortolkning av barnets emosjonsuttrykk.

5.8. Sammenligning av «kinship» fosterhjem og andre omsorgsordninger

Av 85 inkluderte studiene gir 28 av dem informasjon om hvordan det virker og fungerer for de involverte ved kinship fosterhjem sammenlignet med andre omsorgsordninger. Studien er nærmere presentert i tabell 14. Eksempler på omsorgsordninger som presenteres gjennom ulike studier er adopsjon, ulike fosterhjemsordninger («kinship», nettverk, og ordinære fosterhjem), og institusjonsomsorg. Tre av studiene⁵⁸ er litteraturstudier. En av litteraturstudiene (77) er en systematisk review av 40 studier som omhandler både «kinship» og ordinære fosterhjem, publisert i perioden 2010–2016. Majoriteten av de 40 studiene er imidlertid ikke tydelig på hvilke former for fosterhjem som studeres, og den har derfor en svært begrenset verdi i denne kunnskapsfremstillingen. Studien er derfor tatt ut av den videre tematiske presentasjonen, hvor de øvrige tre litteraturstudiene sammen med de 25 identifiserte primærstudiene, er analysert. Brown (07) har ikke opplyst om søkeperiode, men viser i sin litteraturstudie å ha inkludert studier fra perioden 1984–2012. Den tredje litteraturstudien (80) har inkluderte publikasjoner fra perioden april 2011 til juni 2017 (N=8). Litteraturstudien har således en overlappende søkeperiode med denne kunnskapsfremstillingen, og hvor seks av de inkluderte studiene⁵⁹ er overlappende. De overlappende studiene vil bare bli presentert der de supplerer innholdet i litteraturstudiens oppsummeringer.

Den nærmere tematiske analysen identifiserte flere forhold hvor plassering i familie eller nært nettverk ble sammenlignet med andre plasseringsordninger: (1) Stabilitet og varighet; (2) Fosterbarnets utvikling; (3) Fosterbarnets relasjonelle tilhørighet; (4) Fosterforeldrenes trivsel og velvære («well-being»); (5) Barnets opplevelse av tilhørighet; (6) Valg av plasseringssted; (7) Fosterhjemmets oppfølgingsbehov; (8) Kontakt mellom barnet og biologisk forelder; og (9) Tilbakeføring. Temaene blir nærmere presentert i det følgende.

Tabell 14: *Biologiske foreldres opplevelse og behov når barn bor i familie-, eller nært nettverksfosterhjem.*

Nr.	Førsteforfatter	Årstall	Tittel	Land	Data periode
Litteraturstudier					
07	Brown, L.	2014	Improving outcomes for looked after children: A critical analysis of kinship care.	UK	1984–2012
77	Washington, T.	2018	Psychosocial factors and behavioral health outcomes among children in foster and kinship care: A systematic review.	USA	2010–2016
80	Xu, Y. & Bright, C.L.	2018	Children’s mental health and its predictors in kinship and non-kinship foster care: A systematic review.	USA	2011–2017

⁵⁸ Se artiklene 7, 77 og 80.

⁵⁹ Gjelder artiklene 23, 26, 27, 70, 73 og 74.

Primærstudier					
01	Andersen, S.H.	2015	Family matters? The effect of kinship care on foster care disruption rates.	Danmark	2006–2010
23	Font, S.A.	2015	Is higher placement stability in kinship foster care by virtue or design?	USA	2005–2012
26	Fusco, R.A.	2015	Socioemotional problems among Young children in out-of-home care: A Comparison of kinship and foster care placement.	USA	2009–2012
27	Garcia, A.	2015	The influence of caregiver depression on children in non-relative foster care versus kinship care placements.	USA	2006–2008
32	Green, R.	2021	Barriers to nutrition and physical activity participation for Australian children in foster and kinship care.	Australia	–
33	Harding, L.	2020	The wellbeing of foster and kin carers: A comparative study.	Australia	–
34	Harnett, P.H.	2014	An investigation of the needs of grandparents who are raising grandchildren.	Australia	–
35	Hedin, L.	2014	A sense of belonging in a changeable everyday life-A follow-up study of young people in kinship, network, and traditional foster families.	Sverige	2008
36	Hedin, L.	2011	Settling into a new home as a teenager: About establishing social bonds in different types of foster families in Sweden.	Sverige	–
44	Kiraly, M.	2015	A tangled web: Parental contact with children in kinship care	Australia	2010–2012 ⁶⁰
48	Koh, E.	2011	Children discharged from kin and non-kin foster homes: Do the risks of foster care re-entry differ?	USA	2000–2007
50	Lee, E.	2020	The cumulative effect of prior maltreatment on emotional and physical health of children in informal kinship care.	USA	2013–2014
52	Liao, M.	2014	Post-permanency service needs, service utilization, and placement discontinuity for kinship versus non-kinship families.	USA	1997–2004
55	McSherry, D.	2016	Comparing long-term placements for young children in care: Does placement type really matter?	Irland	2000–2010
58	Osborne, J.	2021	Placement stability among children in kinship and non-kinship foster placements across multiple placements.	USA	2011–2014
60	Perry, G.	2012	Placement stability in kinship and non-kin foster care: A Canadian study.	Canada	2008–2010
63	Rosenthal, J.A.	2016	Kinship guardianship, adoption, and foster care: Outcomes from a U.S. national sample.	USA	2008–2009
65	Sakai, C., Lin, H., & Flores, G.	2011	Health outcomes and family services in kinship care: Analysis of a national sample of children in the child welfare system.	USA	1999–2000
69	Stacks, A.M. & Partridge, T.	2011	Infants placed in foster care prior to their first birthday: Differences in kin and nonkin placements.	USA	1999–2001
70	Stein, R.E.K.	2014	Health status and type of out-of-home placement: Informal kinship care in an investigated sample.	USA	2008–2009
72	Swanke, J.R.	2016	Mental health service utilization and time to care: A comparison of children in traditional foster care and children in kinship care.	USA	2007–2010
73	Vanschoonlandt, F.	2012	Kinship and non-kinship foster care: Differences in contact with parents and foster child's mental health problems.	Belgia	2010–2011
74	Vis, S.A.	2016	Social functioning and mental health among children who have been living in kinship and non-kinship foster	Norge	2006–2008

⁶⁰ Studien er både en litteraturstudie hvor det er inkludert studier fra perioden 1991–2011, og hvor det ble gjennomført intervjuer i perioden 2010–2012. I denne delen er det intervjuene som utgjør datagrunnlaget.

			care: Results from an 8-year follow-up with a Norwegian sample.		
75	Waid, J.	2016	Foster care placement change: The role of family dynamics and household composition.	USA	–
83	Zinn, A.	2012	Kinship foster family type and placement discharge outcomes	USA	2005

5.8.1. Stabilitet og varighet

Hvordan stabilitet og varighet av «kinship» plasseringer vurderes sammenlignet med ordinære fosterhjem, ble omtalt i seks av de inkluderte studiene⁶¹. Ifølge litteraturstudien til Brown (7), måles ofte plasseringers stabilitet basert på varighet og antall flyttinger for barnet. En sammenfatning av de 19 inkluderte studiene som omhandlet tematikken, viste at barn som bor i «kinship» fosterhjem har like stabile, og ikke mer stabile plasseringer, sammenlignet med barn i ordinære fosterhjem. Ytterligere åtte inkluderte studier så nærmere på forholdet mellom barnets relasjon til fosterforeldrene og barnets opplevelse av stabilitet. Studien viste at barn som hadde en relasjon etablert med fosterforeldrene forut for at de ble fosterhjem, bidro til barnets opplevelse av stabilitet. Av de studiene som kom til motsatt resultat, ble det bemerket at begrepet «kinship» fosterhjem både kan innbefatte fosterhjem hvor barnet har en forhånds etablert relasjon og fosterhjem som er i slekt eller nettverk, men hvor barnets relasjon ikke er etablert forut for plasseringen.

I tillegg til litteraturstudien (7) ble det identifisert ytterligere fem primærstudier⁶² som har utforsket elementer ved plasseringens stabilitet og varighet. Tilsvarende litteraturstudien (7), fant ytterligere to studier⁶³ at «kinship» plasseringer i høy grad var knyttet til plasseringsstabilitet. Funnene ble sett i nær sammenheng med tidligere studier hvor «kinship» plasseringer er dokumentert med færre brudd. Studien viste imidlertid ingen sammenheng mellom øvrig families involvering i barnet, og plasseringsstabilitet. Det ble heller ikke funnet noen sammenheng mellom ulike demografiske forhold og plasseringens stabilitet. Til sammenligning fant Font (23) at barn i «kinship» fosterhjem har 28 prosent lavere sannsynlighet for å måtte flytte, sammenlignet med barn i andre fosterhjemsordninger uavhengig av årsak til flytting. Sannsynligheten for flytting blir imidlertid ikke tilskrevet type fosterhjemsordning, men i større grad relaterer seg til særlige forhold ved barnet og systemiske føringer og beslutninger. Ifølge studien til Zinn (83) var «kinship» fosterhjem bestående av besteforeldre de med færrest utilsiktede brudd. Dette var også de «kinship» fosterforeldrene som oftest adopterte barnet, sammenlignet med andre «kinship» fosterforeldre. Studien identifiserte det første plasseringsåret som den mest sårbare perioden for utilsiktede brudd, men hvor risikoen først viste en betydelig nedgang etter at en plassering hadde hatt en varighet på to år. Andersen og Fallesen (01) fant imidlertid ingen signifikant forskjell mellom «kinship» fosterhjem versus ordinære fosterhjem når det gjaldt hjemmenes stabilitet. To andre studier⁶⁴ fant imidlertid at «kinship» fosterforeldre som er besteforeldre har høyere gjennomsnittsalder sammenlignet med

⁶¹ Se artiklene 01, 07, 23, 58, 60 og 83.

⁶² Se artiklene 01, 23, 58, 60 og 83.

⁶³ Se artiklene 58 og 60.

⁶⁴ Se artiklene 34 og 52.

fosterforeldre i ordinære fosterhjem. «Kinship» fosterforeldrene ble opplyst å ha lavere utdanningsbakgrunn sammenlignet med andre fosterforeldre, men hvor det ikke ble funnet forskjeller på tvers av fosterhjemsordningene når det gjelder yrkesdeltakelse og økonomi.

I studien til Waid og kolleger (75), ble det sett nærmere på påvirkningsforholdet mellom søskenplasseringer i «kinship» fosterhjem og plasseringens stabilitet. Studien fant at det å plassere søsken sammen kan være en faktor som bidrar til stabilitet i plasseringen. Barn som bor i fosterhjem uten sine søsken skåres av fosterforeldrene til å ha større omfang av psykososiale vansker enn der søsken er plassert sammen i fosterhjem. De som bor i fosterhjem uten søsken har større ustabilitet i plasseringen enn når søsken plasseres sammen i fosterhjem. Søsken som bodde sammen i «kinship» fosterhjem var mer stabile plasseringer enn de som bodde i andre fosterhjemsordninger. Det er imidlertid viktig å merke seg at det i denne studien ikke er gode mål på barnas psykososiale utfordringer før plassering – med unntak av at de som ikke ble plassert med søsken i gjennomsnitt hadde mer brokede plasseringshistorier, slik at det kan være at de som har størst omsorgsbehov ut fra omfanget av vansker, er de som plasseres alene i fosterhjem.

5.8.2. Fosterbarnets utvikling

Det var 15 studier som utforsket forholdet mellom ulike omsorgsløsninger og fosterbarnets utvikling⁶⁵. Tre av studiene er kunnskapsoppsummeringer⁶⁶. Brown (7) fant i sin studie at kinship fosterhjemsplassingene hadde bedre varighet, men ble vurdert med dårligere omsorgskvalitet. Særlig ble barnets emosjonelle og atferdsmessige utvikling trukket frem. Samtidig ble det presisert av en av de inkluderte studiene at det å bytte fosterhjem og barnets atferdsutvikling ikke nødvendigvis henger sammen. Studien summerer derfor at avgjørende for vurdering av hvorvidt barnet bør plasseres i «kinship» eller ordinært fosterhjem handler om en vurdering av barnets særlige behov vurdert opp mot fosterforelderens omsorgskapasitet. Xu og Bright (80) sin litteraturstudie er utarbeidet i tidsperioden etter Brown (7), og vil derfor tidsmessig ikke være overlappende. Litteraturstudien har imidlertid en overlappende søkeperiode med denne kunnskapsfremstillingen, og hvor seks av de inkluderte studiene⁶⁷ er overlappende. Studien viste at til tross for at de fleste studiene brukte sammenfallende instrument for å måle barnets utvikling, viste gjennomgangen en inkonsekvent rapportering på sammenhengsforekomst mellom fosterhjemsplassing og barnets utvikling av internaliserende vansker. Tre av studiene fant ingen samforekomst mellom valg av fosterhjemsplassing og barnets utvikling av internaliserende vansker. Barns utvikling av eksternaliserende vansker økte gjennom plasseringsperioden for barn i ordinære fosterhjem, mens barn i «kinship» fosterhjem viste reduksjon i eksternaliserende vansker over tid. Samlet sett ble imidlertid ikke plassering i «kinship» fosterhjem vurdert å forebygge barns utvikling av atferdsvansker. Barn i «kinship» fosterhjem ble imidlertid vurdert ved bedre psykisk helse sammenlignet med barn i andre fosterhjemsordninger. Det fremkommer imidlertid ikke av studien

---

⁶⁵ Se artiklene 7, 26, 27, 32, 34, 50, 55, 63, 65, 69, 70, 72, 74, 77 og 80.

⁶⁶ Se artiklene 7 og 80. Artikkel 77 omfattes også av denne tematikken, men er ikke nærmere presentert.

⁶⁷ Gjelder artiklene 23, 26, 27, 70, 73 og 74.

om barnas psykiske helse forut for plasseringen, og derfor om barnets psykiske helseutvikling påvirker valgt plasseringssted. Det var i tillegg fire studier som konkluderte med barn hadde mer sammenfallende utviklingsforløp ved langvarige plasseringer, uavhengig av fosterhjemsordning.

I tillegg til de to kunnskapsoppsummeringene ble det identifisert 12 primærstudier⁶⁸ som har utforsket påvirkningsforhold mellom ulike forhold ved et barns utvikling, sett i forhold til «kinship» fosterhjem og andre omsorgsløsninger. Stacks og Partridge fant (69) at det er ulike faktorer som relateres til økt risiko for skjevutvikling for barn, avhengig av hvilken omsorgsløsning de tilbys når de flyttes fra biologiske foreldre. Studien tar utgangspunkt i saker der barnet fosterhjemsplasseres i spedbarnsalder. Studien fant ingen forskjeller relatert til barnets alder eller etnisitet. Samlet sett viser studien at barn som plasseres i «kinship» fosterhjem har færre risikofaktorer sammenlignet med barn i andre fosterhjemsordninger. Særlig fremheves barnets motoriske og kognitive utvikling samt emosjonsregulering. Mens studien indikerer forskjeller i utviklingsforsinkelse relatert til valgt fosterhjemsordning, viser imidlertid studien at flertallet av de inkluderte barna i studien vise påbegynte kognitive vansker, uavhengig av fosterhjemsordning. Funnene er imidlertid sammenfallende med funnene i flere andre studier⁶⁹, som viser at barn i «kinship» fosterhjem i mindre grad var preget av utviklingsforsinkelser sammenlignet med barn som ble plassert i andre fosterhjemsordninger. Det mangler premål på barns fungering før plassering, og dermed er det vanskelig å si noe om det er systematisk seleksjon forut for de ulike plasseringsalternativene.

Seks av de inkluderte studiene⁷⁰ så nærmere på forholdet mellom barnets psykiske helse og valg av fosterhjemsordning. To av studiene⁷¹ viste ingen signifikant sammenheng mellom valgt omsorgsløsning og barnets psykiske helse. McSherry, Malet og Weatherherall (55) sammenlignet her skårer fra barn som var adoptert, bodde i «kinship» fosterhjem, andre fosterhjemsordninger og institusjonsomsorg. Flertallet skåret innenfor normalvariasjonen når det gjaldt prososial atferd, men hvor et lite antall barn som bodde i «kinship» fosterhjem og andre fosterhjemsordninger hadde avvikende resultat. Resultatene for denne gruppen var imidlertid sammenfallende på tvers av fosterhjemsordningene. Om lag en tredjedel av barn innenfor samtlige av de ulike omsorgsordningene hadde en forhøyet skår innen hyperaktivitet. Her viste studien at det var en noe høyere forekomst av hyperaktivitet hos barn i ordinære fosterhjemsordninger, sammenlignet med de tre andre omsorgsordningene. I studien til Vis og kolleger (74) ble barn som bodde i «kinship» fosterhjem jevnt over vurdert med mindre psykososiale vansker sammenlignet med barn plassert i andre fosterhjemsordninger, men hvor forskjellen ble redusert i løpet av de åtte årene studien varte. Tilsvarende funn ble identifisert av Rosenthal og Hegar (63). Vis og kolleger (74) fant at flere gutter enn jenter hadde psykososiale helseutfordringer ut barneskolealder, mens jenter rapporterte om større psykososiale helseutfordringer enn gutter i tenårsalder. Ifølge studien vil barnets psykiske helse ved plassering best predikere hvordan barnets helse er etter å ha bodd flere år i fosterhjem. To

---

⁶⁸ Se artiklene 26, 27, 32, 34, 50, 55, 63, 65, 69, 70, 72 og 74.

⁶⁹ Se artiklene 52, 65 og 70.

⁷⁰ Se artiklene 34, 55, 63, 70, 72 og 74.

⁷¹ Se artiklene 55 og 70.

andre studier⁷² fant imidlertid indikasjoner på at barn i kinship fosterhjem var i større behov av behandling for egen psykisk helse, sammenlignet med barn i ordinære fosterhjem. Samtidig identifiserte Harnett, Dawe og Russel (34) en større andel barn i ordinære fosterhjem som allerede hadde mottatt behandlingsoppfølging for psykisk helse forut for plassering, sammenlignet med barn i «kinship» fosterhjem. Til sammenligning fant studien til Swanke og kolleger (72) at barn i «kinship» fosterhjem hadde en 33 prosent lavere sannsynlighet for å motta helseoppfølging sammenlignet med barn i ordinære fosterhjem.

To av de inkluderte studiene⁷³ så nærmere på forholdet mellom utvikling av sosio-emosjonelle vansker og det å bo i «kinship» fosterhjem sammenlignet med ordinært fosterhjem. Sammenlignet med barn i ordinære fosterhjem, viste studien til Fusco og Cahalane (26) at barn i «kinship» fosterhjem uttrykte sammenfallende forekomst av sosio-emosjonelle vansker (43,7 prosent versus 39,4 prosent). Tilsvarende fant Rosenthal og Hegar (63) at det først var ved «kinship» adopsjon at de kunne identifisere et klart positivt påvirkningsforhold på barnets utvikling, sammenlignet med andre omsorgsplasseringer både i «kinship» og ordinære fosterhjemsordninger.

En av de inkluderte studiene ser nærmere på forekomst av psykisk uhelse hos «kinship» fosterforeldre sammenlignet med andre fosterforeldre. Garcia og kolleger (27) fant en høyere forekomst av depresjoner hos «kinship» fosterforeldre enn blant omsorgspersonene i andre fosterhjemsordninger. Fosterforeldrenes helse ble forstått i sammenheng med fosterbarnets utvikling. Hvis «kinship» fosterforeldre reduserer depresjonen over tid eller ikke er deprimerte, synes fosterbarna å ha bedre utvikling i «kinship» fosterhjem enn i andre typer av fosterhjem. På tvers av typer fosterhjem så opplever fosterforeldre emosjonelle, finansielle og systemiske barrierer mot å fremme sunne livsstilsvaner hos fosterbarnet (32). «Kinship» fosterforeldrene trakk her frem opplevelsen av emosjonelt stress i kombinasjon med den komplekse familiesituasjonen som den største barrieren til sunn livsstilsatferd for fosterbarnet i deres omsorg.

To av de inkluderte studiene⁷⁴ så nærmere på barns kognitive utvikling, og om det var et påvirkningsforhold mellom barns skoleprestasjoner og fosterhjemsordning. Strozier (70) fant at barn i «kinship» fosterhjem viste å klare seg bedre i undervisning og opplæring, og var i mindre grad i behov av skolebaserte intervensjoner, sammenlignet med barn i andre fosterhjemsordninger. Lee og kolleger (50) kom imidlertid til motsatt resultat, ved at det var marginale forskjeller på skoleprestasjoner hos barn i «kinship» fosterhjem sammenlignet med barn i andre fosterhjemsordninger.

---

⁷² Se artiklene 34 og 72.

⁷³ Se artiklene 26 og 63.

⁷⁴ Se artiklene 50 og 70.

5.8.3. Fosterbarnets relasjonelle tilhørighet

En studie (55) utforsket forholdet mellom valgt plasseringssted og barnets tilknytning. Studien tok utgangspunkt i barn som var adoptert, bodde i «kinship» fosterhjem, andre fosterhjemsordninger og institusjonsomsorg. Studien fant ingen signifikante variasjoner i barnets tilknytning målt i forhold til plasseringssted, og det var ingen funn i studien som danner grunnlag for at en gitt fosterhjemsordning predikerer en bedre tilknytningsutvikling for barnet, fremfor en annen.

5.8.4. Fosterforeldrenes trivsel og velvære («well-being»)

Tre av de inkluderte studiene⁷⁵ så nærmere på om det var forskjeller i fosterforeldrenes trivsel og velvære hos «kinship» fosterforeldre, sammenlignet med fosterforeldre i ordinære fosterhjem. Harding og kolleger (33) fant en sammenheng mellom opplevelse av høyt stress hos fosterforelder, og fosterforelderens trivsel og velvære. Påvirkningsforholdet gjaldt imidlertid både for «kinship» fosterforeldre og andre fosterforeldre. Samtidig fant flere studier⁷⁶ at «kinship» fosterforeldre rapporterte om en vesentlig høyere bekymring for egen psykiske helse og opplevelse av stress enn fosterforeldre i andre fosterhjemsordninger. Funnene blir satt i sammenheng med en forståelse av at «kinship» fosterforeldre står i større utfordringer enn fosterforeldre i andre fosterhjemsordninger, og hvor begrensninger i opplæring, ressurser og tilgang på veiledning potensielt kan tenkes å ha en indirekte påvirkning på «kinship» fosterforelderens opplevelse av stress og psykiske uhelse. Til forskjell, ga «kinship» fosterforeldrene uttrykk for å trives bedre i omsorgsrollen enn fosterforeldre fra andre fosterhjemsordninger. Med *opplevelsen av trivsel* menes å ha en sammenheng med «kinship» fosterforelderens emosjonelle eller familiære engasjement i barna som strekker seg ut over oppdraget de har påtatt seg som omsorgsgivere. Tilsvarende fant McSherry, Malet og Weatherall (55) i sin studie at det var forholdsvis marginale forskjeller på omsorgsgiverens totale opplevelse av stress i hverdagen, ved sammenligning av opplevelsene fra adoptivforeldre, «kinship» fosterforeldre, fosterforeldre i andre fosterhjemsordninger, eller ansatte på omsorgsinstitusjon. Studien fant imidlertid noen variasjoner, da særlig knyttet til opplevelse av stress i relasjon til oppdragerrollen for «kinship» fosterforeldrene (33 prosent) og fosterforeldrene i andre fosterhjemsordninger (44 prosent).

5.8.5. Barnets opplevelse av tilhørighet

En av de inkluderte studiene (35) sammenlignet barnets opplevelse av tilhørighet, sett i forhold til om de bodde i «kinship» eller ordinært fosterhjem. Hedin (35) fant i sin studie at ungdommer som bor i fosterhjem forteller at de føler tilhørighet til både biologiske foreldre og fosterforeldre, og hvor en slik tilhørighet styrkes der barnet opplever et godt samarbeid mellom de to foreldrebasene. Studien fant at dette gjaldt alle fosterhjemsordninger, men særlig «kinship» fosterhjem. Studien viste at barn i «kinship» fosterhjem viser sterkere tilhørighet den første perioden av plasseringen. Barn

---

⁷⁵ Se artiklene 33, 34 og 55.

⁷⁶ Se artiklene 33 og 34.

som plasseres i andre fosterhjemsordninger viste imidlertid å utvikle opplevelse av tilhørighet over tid, slik at forskjellen mellom barn i de ulike plasseringsordningen blir mindre tydelig med antall plasseringsår.

5.8.6. Valg av plasseringssted

En av de inkluderte studiene handlet om valg av plasseringssted. Mens flertallet av barn som er plassert i «kinship» fosterhjem opplyser å ha vært delaktig i valg av plasseringssted, var det få barn i andre fosterhjemsordninger som deltok i valg av plasseringssted (36). Studien viste at barn synes å ha gode ressurser for å være med i valg av plasseringssted, og at de aktivt både kan oppsøke og benevne ønskede familier dersom de blir inkludert i prosessen.

5.8.7. Fosterhjemmets oppfølgingsbehov

To av de inkluderte studiene⁷⁷ så nærmere på forholdet mellom fosterhjemmets oppfølgingsbehov og type fosterhjem. En studie (33) fant en markant forskjell i de ulike fosterforeldrenes opplevelse av oppfølging og støtte i omsorgsutøvelsen, hvor over halvparten av «kinship» fosterforeldrene som deltok i studien opplyste at de ikke hadde mottatt slik oppfølging fra barnevernet. Mens det er obligatorisk for ordinære fosterhjem å gjennomgå en godkjenning og opplæring forut for plassering, viste studien at «kinship» fosterforeldrene hadde mottatt lite eller ingen opplæring. Studien argumenterer for at den ulike inngangen til fosterhjemsrollen innebærer at «kinship» fosterforeldre har et større behov for oppfølging og opplæring i rollen som fosterforeldre etter plassering, enn hva som kan forventes av andre fosterforeldre. Tilsvarende identifiserte Sakai, Lin og Flores (65) at «kinship» fosterforeldre mottok færre tiltak og krevde mindre oppfølging i omsorgsutøvelsen, sammenlignet med andre fosterhjemsordninger. Særlig ble det trukket frem en forholdsvis stor ujevnhet i forhold til økonomisk støtte, hvor «kinship» fosterhjem mottok betydelig mindre økonomisk støtte enn andre fosterhjemsordninger. Sammenlignet med andre fosterhjemsordninger, var det for «kinship» fosterhjem omtrent sju ganger mindre sannsynlig å få tiltaksoppfølging i plasseringsperioden.

5.8.8. Kontakt mellom barnet og biologisk forelder

Det ble identifisert tre studier⁷⁸ hvor ulike omsorgsløsninger var vurdert i forhold til barnets kontakt med biologiske foreldre. Vanschoonlandt og kolleger (73) fant i sin studie at fosterhjem som ikke var «kinship» utviste bedre holdninger og la bedre til rette for positiv kontakt mellom barnet og dets biologiske foreldre sammenlignet med barn i «kinship» fosterhjem. Tilsvarende fant de at mødre oftere var positive til at barnet skulle bo i et ordinært fosterhjem, og at samarbeidsrelasjonen mellom mødre og fosterforeldrene fremstod bedre der barnet bodde i et ordinært fosterhjem.

---

⁷⁷ Se artiklene 33 og 65.

⁷⁸ Se artiklene 33, 44 og 73.

Samværs hyppighet og omfang fremstod sammenfallende uavhengig av fosterhjemsordning. Harding og kolleger (33) fant at flere kinship fosterforeldre rapporterte om uregelmessig kontakt mellom barnet og dets biologiske foreldre, sammenlignet med fosterforeldre fra andre fosterhjemsordninger som rapporterte om mer regelmessig kontakt. «Kinship» fosterforeldres opplevelse av stress og press i håndteringen av kontakt mellom barnet og biologiske foreldre, samt bekymringer relatert til de juridiske rammene, er forhold som trekkes frem. Kiraly og Humphreys (44) viser her til forventninger om at «kinship» fosterforeldre har en gitt kontakt med barnets biologiske foreldre, og at disse fosterforeldrene derfor tilbys mindre oppfølging i forhold til kontaktregulering enn fosterforeldre i andre fosterhjemsordninger får (33). I tillegg kan tidligere spenningsforhold og familiekonflikter påvirke stabiliteten i kontakten mellom barn som bor i «kinship» fosterhjem og biologiske foreldre (44), til forskjell fra andre fosterhjemsordninger.

Et annet tema som ble identifisert i én av de inkluderte studiene (73), var relasjonen mellom fosterbarnet og biologisk far. Ifølge studien ble god relasjon til barnets far oftere identifisert der barnet var plassert i et ordinært fosterhjem. Studien viste også at relasjonell, kulturell eller familiær tilhørighet ikke nødvendigvis var prediktorer for godt samarbeid mellom biologiske foreldre og fosterforeldre. Dette, uavhengig av om det var «kinship» fosterforeldre eller andre fosterforeldre. Kvaliteten av samarbeid synes, basert på denne studien, å være mer avhengig av tydelige rammer, regler, og gjensidige forventninger. Slike rammer, regler, og gjensidige forventninger blir ofte tydeligere definert i samarbeidet med ordinære fosterhjem. Studien fremhevet at det i samarbeidet mellom «kinship» fosterforeldre og biologiske foreldre ligger det en forhåndsetablert relasjon som påvirker partenes forventninger og tilnærminger til hverandre.

5.8.9. Tilbakeføring

En studie (48) fant at det var vesentlig færre barn som ble tilbakeført til biologiske foreldre (11 prosent) fra «kinship» fosterhjem, sammenlignet med andre fosterhjemsordninger (33 prosent). Barna i de ulike fosterhjemsordningene skilte seg også i alder, ved at barn som ble tilbakeført til biologiske foreldre etter opphold i «kinship» fosterhjem oftest var yngre sammenlignet med barn som ble tilbakeført fra andre fosterhjemsordninger. Samtidig viste studien at det var færre barn som ble tilbakeført til biologiske foreldre etter opphold i «kinship» fosterhjem som erfarte ny plassering etter tilbakeføring.

6. Diskusjon av hovedfunn

Denne kunnskapsoppsummeringen gir en oversikt over forskningslitteratur som berører ulike aspekter ved hvordan fosterhjems plassering i familie eller nært nettverk fungerer og virker for de involverte. De inkluderte studiene baserer seg på forskning fra elleve ulike land, hvor hovedandelen av studier baserer seg på amerikanske forhold (N=55). Det fremkommer likevel tydelig på tvers av land og studier, at det er en økning i bruk av «kinship» fosterhjem. Det fremholdes at plassering i «kinship» fosterhjem for det vesentligste er et bedre omsorgsalternativ enn andre omsorgsløsninger. Den nærmere analytiske gjennomgangen av studiene reiser imidlertid spørsmål ved hvorvidt det er mulig å trekke generelle konklusjoner og anbefalinger. Studiene aktualiserer særlig to temaer hvor det er behov for nærmere refleksjon: (1) Forsking på og forståelse av plasseringsstabilitet; og (2) Påvirkningsforholdet mellom plasseringsstedet og barnets utvikling; og (3) Forståelse av oppfølgingsbehov og kompleksitet. Først er det imidlertid viktig å se nærmere på noen metodiske begrensninger som relaterer seg til de inkluderte studiene.

6.1. Metodiske begrensninger

Denne kunnskapsoppsummeringen har flere metodiske begrensninger. Utgangspunktet ved gjennomføring av søkene var at søkeperioden ble avgrenset til å inkludere studier fra 2011, i et forsøk på å fremskaffe oppdatert kunnskap for hvordan det å være plassert i fosterhjem i familie eller nært nettverk virker og fungerer for de involverte. Den nærmere analytiske gjennomgangen avdekket en forholdsvis stor variasjon i alder av datagrunnlaget i de studiene som opplyste om dette, sett ut fra publikasjonsår, og hvor 42 prosent (N=36) baserte seg på data fra før 2012. Det var imidlertid 22 prosent (N=19) av de inkluderte studiene som ikke opplyste om tidspunkt for datainnsamling. Kun 8 prosent (N=7) av de inkluderte studiene opplyste å presentere forskningsfunn som baserer seg på forhold fra de siste fem år. Datagrunnlagets alder utgjør en usikkerhet om hvorvidt kunnskapen har overføringsverdi til dagens samfunn. Kunnskapsoppsummeringen gir imidlertid likevel en oppdatert kunnskapskilde basert på nasjonal og internasjonal forskningskunnskap, og hvor funn av få studier som baserer seg på nyere datamaterialer tilsier et behov for å oppdatere kunnskapsgrunnlaget gjennom ny forskning på fosterhjems plasseringer i familie og nært nettverk.

En annen svakhet ved de inkluderte studiene er studienes utvalgsstørrelse. Nær alle studier som inngår i denne analysen er tverrsnittsstudier. Det innebærer at datainnsamling skjer innen et relativt kort tidsrom av personers liv. Det gir en oversikt i form av her-og-nå. Det gir ikke et godt innblikk i hvordan livene er til vanlig. I en betydelig grad kan det kompensere for "her-og-nå-blikket" fordi man med store utvalg gjerne dekker ulike faser av personers liv. I denne analysen er det 33 (38 prosent) studier som kompenserer for "her-og-nå-blikket" ved å baseres på et stort utvalg⁷⁹. Disse studiene kan gi et bilde på hvordan fosterhjems plasseringer forløper i ulike faser og for ulike personer. De

---

⁷⁹Gjelder studiene 1,4,9,10,16,18,19,20,23,26,31,33,41,45,48,50,52,53,55,58,59,60,63,65,68,69,70,72,75,79,82,83, og 84

Øvrige studier skal likevel ikke avskrives, for de kan ha verdi, blant annet i form av situasjonsbeskrivelser og for å danne grunnlaget for hypoteser som senere kan sjekkes ut.

De inkluderte studienes metodiske utforming er en annen gjennomgående og betydelig svakhet ved de inkluderte studiene. De fleste studier mangler pre-målinger, det vil si at de ikke har gode mål på situasjoner i forkant av fosterhjems plasseringer. Dermed er det vanskelig å avgjøre hva som leder til hva, altså å trekke kausalslutninger (det vil si å avklare årsak-virknings-forhold). Man kan ikke ut fra studiene trekke slutninger om at plassering i familie eller nettverk leder til at fosterbarna har bedre psykisk helse eller bedre kontakt med biologiske foreldre. Studiene viser i all hovedsak til samforekomster, altså at noe opptrer samtidig, men ikke om noen av disse forholdene (faktorene) er årsaker til, utløser, eller fremprovoserer andre forhold. Dermed er det for lite kontroll på mulige bakenforliggende faktorer. Samforekomstene kan også betegne spuriøse forbindelser, det vil si at det er litt tilfeldigheter (opptrer tilfeldigvis samtidig) fremfor mønstre av faktorer som henger sammen i form av årsak-virknings-forhold. Samforekomstene kan styrke sannsynligheten for at det er sammenhenger mellom visse forhold (faktorer) om de opptrer i mange tverrsnittstudier, men uten at man kan trekke klare konklusjoner om at det er sammenhenger i form av årsak-virkning.

En siste begrensning som må trekkes frem omhandler bruk av begrepet «kinship» i de inkluderte studiene. «Kinship» begrepet kan potensielt omhandle både fosterhjems plasseringer i familie og i nettverk⁸⁰. Når denne gjennomgangen av studiene viser at det bare er 35 prosent (N=30) av de inkluderte studiene som gir en nærmere beskrivelse av hvem som representerer «kinship» hjemmene i den aktuelle studien, innebærer dette en betydelig svakhet for hvordan vi kan forstå resultatene i de øvrige 65 prosentene. Det blir uklart hvilke fosterhjemskonstellasjoner som representeres i de aktuelle studiene, ut over at det er et hjem i barnets familie eller nettverk. For å kunne utvikle sikrere kunnskap om hvordan fosterhjems plasseringer i familie og nettverk virker og fungerer for de involverte, er det essensielt å skille de ulike relasjonene som inngår i «kinship» fra hverandre. Det er ikke gitt at alle familiære eller sosiale relasjoner vil fungere på samme måte for de involverte. Funnene gir likevel noen indikasjoner på forhold det er verdt å være oppmerksom på, i arbeidet med plassering av barn i familie og nettverk.

6.2. Forsking på og forståelse av plasseringsstabilitet

Flere av studiene i denne litteraturoppsummeringen⁸¹ har vært opptatt av å sammenligne hyppighet og forekomst av brudd for barn som bor i ulike omsorgsbaser, og hvor plasseringens stabilitet måles i lys av plasseringens varighet og antall flyttinger av barnet⁸². Studiene viser en variasjon i om de mener plassering i «kinship» fosterhjem er like stabile som plassering i ordinære fosterhjem, eller om «kinship» fosterhjem representerer en større stabilitet. Det som imidlertid er gjennomgående i studiene, er at dette er studier hvor det mangler bakgrunnsinformasjon for barnets fungering både

---

⁸⁰ Se blant annet artikkel 96

⁸¹ Se artiklene 01, 07, 23, 58, 60 og 83.

⁸² Se blant annet artikkel 7

på tidspunkt for plassering, men også underveis i plasseringen. Studiene kan derfor ikke besvare tydelig om plasseringens stabilitet skyldes selve plasseringsformen hos kjente, eller om det eksempelvis kan handle om karakteristika ved fosterbarnet, for eksempel at de har færre vansker og bedre fungering enn barn som plasseres i andre ordninger⁸³. Om sistnevnte stemmer, er en mulig hypotese at plasseringene vil være mer stabile uavhengig av plasseringssted. Vi kan derfor ikke automatisk tilskrive plasseringens stabilitet til hjemmets form. Her er det nødvendig å inkludere og vurdere flere faktorer, som for det vesentligste mangler i de inkluderte studier. Plasseringens varighet vil heller ikke være en faktor som tilfører kunnskap om hva som gjør en plassering mer eller mindre stabil. Det som i liten grad utforskes i de inkluderte studiene, er eksempelvis hvilke karakteristika det er ved fosterbarn som plasseres i de ulike fosterhjemsordninger. I forlengelsen av det, er det også et behov for økt kunnskap om hvilke karakteristika det er ved de ulike hjem som blir fosterhjem ut over at de defineres i eller utenfor barnets familie og nettverk. For å få en bedre forståelse av hvilke forhold som potensielt kan bidra til økt stabilitet i en plassering, er det nødvendig å se nærmere på ulike dimensjoner relatert til plasseringens varighet og stabilitet. Kunnskap om hva som gjør plasseringer stabile vil på denne måten ikke handle om plasseringens varighet, men påvirkningsforholdet mellom ulike faktorer på individ-, og systemnivå, i plasseringsperioden. De mest betydningsfulle risikofaktorene relaterte seg til psykisk uhelse, atferdsvansker hos barnet, funksjonshemninger, fosterforeldres forståelse av barnet, og samarbeid mellom fosterhjem og foreldrehjem. Det er imidlertid behov for flere studier som utforsker både individ-, og systemnivå, og ser dem i forhold til hverandre, for å kunne trekke en overføringskunnskap til årsak-virkning.

Et annet aspekt som utforskes i enkelte studier som ser på «kinship» plasseringens stabilitet, er om det kan sies å være et påvirkningsforhold mellom å bo i «kinship» fosterhjem og sannsynlighet for tilbakeføring. Resultatet er ikke entydig, men gir en indikasjon på at det er like mange, eller flere, barn som bor i «kinship» fosterhjem som blir tilbakeført, sammenlignet med barn i ordinære fosterhjem. Forskningslitteraturen deler seg her likt mellom hvorvidt de mener å ha funnet et likt antall barn som tilbakeføres, eller om det er en høyere forekomst av tilbakeføringer fra «kinship» fosterhjem. Det studiene imidlertid ikke gir tilfredsstillende informasjon om er hvordan tilbakeføringen kan være knyttet til bakenforliggende faktorer, uavhengig av type fosterhjem. Kan det for eksempel tenkes at karakteristika ved fosterbarnet og biologiske foreldre er mer styrende for resultatet enn karakteristika ved typen fosterhjemsplassing? De inkluderte studier tar i all hovedsak utgangspunkt i arkivdata, hvor det er hyppighet og forekomst av hendelser som blir satt i forhold til hverandre. Kunnskap om hva som eventuelt bidrar til å gjøre fosterhjem i familie og nettverk stabile plasseringsbaser, er kunnskap som derfor ikke kan trekkes ut av disse studiene.

---

⁸³ Se eksempelvis artikkel 23

6.3. Påvirkningsforholdet mellom plasseringsstedet og barnets utvikling

Tilsvarende forskning på og forståelse av plasseringsstabilitet, viser studiene som har utforsket forholdet mellom plasseringsstedet og barnets utvikling sammenfallende svakheter. Studiene gir ikke et godt innblikk i hvordan fosterbarnet hadde det og fungerte i forkant av plasseringen. Dermed gir ikke studiene - verken hver for seg, eller samlet, en god innsikt i om det kan skyldes systematiske forskjeller knyttet til fosterbarnet. For eksempel kan det være en legitim hypotese at jo mer alvorlige problemer barn har før plassering, desto større sannsynlighet for at: (1) det vurderes som at familie eller slekt ikke har kompetanse eller kapasitet til å kunne gi tilstrekkelig omsorg til et barn med tydelige særskilte omsorgsbehov; (2) at familie eller nettverk ikke vil påta seg omsorgsoppgaven; men også at (3) plassering hos kjente som barnet har en fortrolighet med kan lede til at barnets psykiske helse bedres. Disse tre hypoteser er med andre ord ikke tydelig avklart i forskningen, og de er ikke gjensidig ekskluderende.

Et annet forhold er at ingen av de inkluderte studier har tydelige pre-mål i forhold til fosterbarna sine omsorgsbehov, eller omfanget av og alvorligheten i deres utfordringer forut for plasseringen. Dermed kan ikke studiene avklare om det er systematiske forskjeller ved plassering som kan forklare fra noe til mye av hvorfor flere studier konkluderer med at barn som plasseres i "kinship" har bedre psykososial fungering enn de som bor i andre fosterhjemsformer. Tidspunktet for målingene vil her også være av betydning. Eksempelvis måler en studie (70) spedbarns fungering 2 - 6 måneder etter plassering i fosterhjem. Ifølge studien har de som bor i "kinship"-ordninger gjennomgående bedre psykososial utvikling enn spedbarna plassert i andre fosterhjemsordninger. Sannsynligheten er imidlertid stor for at de barna som vurderes så tidlig som 2 - 3 måneder etter plassering ikke har profittert så mye på plasseringen at deres fungering er et resultat av omsorgsendringen. Derimot er det mer usikkert om fungeringen til de som vurderes 4 - 6 måneder etter plassering - i alle fall delvis, kan skyldes omsorgen de får i fosterhjemmet. Totalt sett blir det vanskelig å avgjøre om forklaringen på bedre fungering hos barn som bor i "kinship"-ordninger skyldes omsorgen som de har eller om de i snitt hadde mindre problemer ved plassering enn de som bor i andre fosterhjemsordninger.

Flere studier påpeker også at barn plassert i "kinship"-ordninger ikke får dekket sitt behov for helsetjenester. Noen ganger fortolkes det i studiene som at denne gruppen av fosterforeldre både i mindre grad etterspør slik bistand, andre ganger forklares det med at de tilbys mindre oppfølging enn andre former for fosterhjem. Spørsmålet som blir stående ubesvart basert på studiene i denne kunnskapsoversikten, er hvorvidt oppfølging av «kinship» fosterhjem prioriteres lavere av barnevernet og spesialisthelsetjenester fordi fosterbarna i "kinship"-plasseringer har mindre problemer enn de som bor i andre fosterhjemsordninger. Som følge av lavere prioritering vil disse barnas problemer potensielt bli oppdaget av systemet på et senere tidspunkt, enn i situasjoner hvor hjelpeapparatet er tettere på. Barna blir på denne måten avhengig av at «kinship» fosterforeldrene forstår det de ser, og ber om hjelp i tråd med dette. De nevnte studiene har en tendens til å stole på beskrivende bevis, ved å presentere sammenhenger mellom omsorgsform og barnets utvikling. Det som imidlertid mangler i disse studiene, er en tydeligere beskrivelse av de ulike barns utvikling og

forutsetninger forut for plasseringen. Det kan ikke utelukkes at de barn som klarer seg godt i familie-, og nære nettverksfosterhjem også ville klart seg bra i et ordinært fosterhjem. Påvirkningsforholdene mellom de to variablene uteblir, og det er derfor vanskelig å skulle ta utgangspunkt i disse studiene for utvikling av anbefalinger eller føringer innen det fremtidige barnevernfaglige arbeidet. Her er det nødvendig å se nærmere på de ulike mekanismer som i større eller mindre grad bidrar til at et barn klarer seg godt under plassering utenfor foreldrehjemmet.

6.4. Forståelse av oppfølgingsbehov og kompleksitet

Til tross for at det er flere indikasjoner på at det å bo i fosterhjem i familie eller nært nettverk («kinship») kan ha flere fordeler, er det flere av de inkluderte studiene⁸⁴ som omhandler ulike aspekter av «kinship» fosterforeldrenes oppfølgingsbehov i forbindelse med utførelse av fosterhjemsoppgaven, hvor det fremkommer en rekke stresskilder som følger av fosterhjemsoppgaven. Flere studier trekker særlig frem vanskeligheter som kommer som følge av de relasjonelle båndene som foreligger forut for plasseringen. Sammenfallende med tidligere forskning (87), viser flere av de inkluderte studiene at det å bo i «kinship» fosterhjem kan bidra til relasjonelle utfordringer⁸⁵. Samarbeid mellom «kinship» fosterforeldrene og de biologiske foreldrene trekkes her frem som påvirkende faktor både til barnets utvikling, men også hvordan det legges til rette for kontakt mellom barnet og øvrig familie og nettverk⁸⁶. Studiene belyser hvordan fosterforeldre opplever (u)forholdsvis mange konflikter med biologiske foreldre, og utfordringer med å få til gode samarbeid. Det handler ikke nødvendigvis om konflikter som forelå forut for plassering, men hvordan prioritering av kontakt og forståelse av behov for beskyttelse for barnet etter fosterhjemsplassing også påvirker hvordan «kinship» fosterforeldrene forholder seg til familie og nært nettverk relatert til begge de biologiske foreldrene. Hvem som blir valgt som fosterhjem er også potensielt en pådriver til konflikt mellom familiemedlemmer, da noen kan oppleve seg tilsidesatt eller forbigått. Det er også et spørsmål om hvorvidt «kinship» hjemmet som har relasjon til den ene forelderen klarer å legge til rette for lik kontakt for begge foreldrenettverkene, eller om det ene foreldrenettverket blir favorisert i kontakten med barnet basert på fosterhjemmets relasjonelle tilhørighet. «Kinship» fosterforeldre har ofte en annen inngang til fosterhjemsrollen sammenlignet med ordinære fosterhjem⁸⁷. Disse plasseringene innebærer særskilte relasjonelle utfordringer og en kompleksitet som tilsier at «kinship» fosterforeldre har et vel så stort behov for oppfølging og opplæring i rollen som fosterforeldre etter plassering, enn hva som kan forventes av andre fosterforeldre. Likevel er det mye som tyder på at «kinship» fosterforeldre mottar færre tiltak og krever mindre oppfølging av barnevernet sammenlignet med ordinære fosterhjem. Mindre kontakt og oppfølging fra barnevernet innebærer mindre innsyn i hvordan barnets utvikling forløper under plasseringen, og utgjør dermed en risiko for at det ikke blir satt i gang tilstrekkelig støttetiltak både

---

⁸⁴ Se artiklene 12, 16, 17, 21, 25, 28, 30, 37, 56, 57, 71 og 85.

⁸⁵ Se eksempelvis artiklene 49 og 57

⁸⁶ Se eksempelvis artiklene 42, 49, og 57

⁸⁷ Se artiklene 33 og 56

overfor fosterforeldrene, barnet, men også for å støtte opp under kontakten mellom barnet og øvrig familie og nettverk. Rollen som fosterforelder kan være annerledes enn en foreldrerolle for egne barn, fordi fosterbarn ofte trenger mer oppfølging og støtte enn barn som ikke bor i fosterhjem. I tillegg skal «kinship» fosterforeldre håndtere relasjonen til barnets biologiske foreldre som de allerede forut for plasseringen har en relasjon til. Barnets oppfølgings- og omsorgsbehov kan derav kreve evner og kompetanse av fosterforeldrene som de ikke nødvendigvis har på plasseringstidspunktet. Dersom fosterforeldrene opplever omsorgssituasjonen som for krevende, forringes omsorgskvaliteten som igjen øker risikoen for at fosterbarnets fungering reduseres⁸⁸. Fra norske studier vet vi at hvor mange barn og familier som er i barnevernets målgruppe, har behov for hjelp fra flere tjenester (111). Det er derfor påfallende at de inkluderte studiene viser at barn i «kinship» fosterhjem i mindre grad benytter seg av hjelpetjenester enn ordinære fosterhjem. Flere av de inkluderte studiene antyder her en samforekomst mellom fosterforeldrenes vilje til å søke hjelp og hvordan fosterforeldrene oppfatter tjenesteleverandøren. Studiene identifiserer to vesentlige områder som det er viktig å utforske nærmere i en norsk kontekst, for å utvikle kunnskap om hvilken oppfølging og støtte «kinship» fosterhjem og fosterbarn får i Norge, og hvorvidt det kan sies å være sammenheng mellom oppfølgingen til fosterhjemmet og fosterbarnets utvikling.

Tidligere studier har vist at barn og familier med lav sosioøkonomisk status er overrepresentert blant de som mottar hjelpetiltak i barnevernet⁸⁹. Flere av de inkluderte studiene tar for seg økonomiske bekymringer og hvordan disse bekymringene skaper utfordringer i «kinship» fosterhjemmene⁹⁰. Plasseringens påvirkning på familieøkonomien står potensielt i et negativt påvirkningsforhold til fosterbarnets utvikling⁹¹. Særlig synliggjør de inkluderte studier en forholdsvis stor ujevnhet i forhold til økonomisk støtte, hvor «kinship» fosterhjem mottok betydelig mindre økonomisk støtte enn ordinære fosterhjem. Uavhengig av om «kinship» fosterhjemmet besto av besteforeldre eller andre typer av «kin» fosterhjem, så opplyste mange av dem om økonomiske utfordringer som følge av plasseringen⁹². Opplevelsen av økonomiske belastninger som følge av omsorgsoppgavene bidrar til økt stress hos fosterforeldrene. Flere av «kinship» fosterhjemmene var kjent med at statlige fosterhjem fikk en annen økonomisk støtte under plasseringen, og opplevelsen av forskjellsbehandling ga en opplevelse av å være et annenrangs fosterhjem. I tillegg gav flere av fosterbarna uttrykk for å være bevisst kostnaden det var for familien at de bodde der, og hvor de opplevde seg som en økonomisk byrde i familien⁹³. Opplevelse av økonomisk belastning bidro til økt stress, som igjen ble relatert til barnets helse og velvære, relasjonen mellom «kinship» fosterforeldrene og de biologiske foreldrene, men også samarbeidet med barnevernet og det øvrige offentlige hjelpeapparat. Dersom fosterforeldrene opplever omsorgssituasjonen som for krevende, forringes omsorgskvaliteten som igjen øker risikoen for at fosterbarnets fungering reduseres.

---

⁸⁸ Se blant annet artiklene 17 og 28

⁸⁹ Jf. referanse 109 og 110

⁹⁰ Se blant annet artiklene 28,32,49,57 og 65

⁹¹ Jf. referanse 112,113, og 114

⁹² Se artiklene 49, 57 og 85.

⁹³ Se artikkel 47

Funnene sammenfaller med annen forskning, hvor det er identifisert en klar sammenheng mellom sosioøkonomiske rammevilkår og blant annet utvikling av barns psykiske helse, deltakelse i organiserte aktiviteter, skoletilhørighet, og skolefravall⁹⁴. Det er derfor av betydning at «kinship» fosterfamiliene får tilfredsstillende økonomiske rammevilkår og bistand, slik at de kan tilby gode oppvekstvilkår for fosterbarnet gjennom hele plasseringsperioden.

---

⁹⁴ Jf. referanse 112,113 og 114

7. Konklusjoner og implikasjoner for forskning og praksis

Oppsummert viser gjennomgangen av studiene at man ikke får særlig økt innsikt i eller kunnskap om årsakssammenhenger for hvordan plasseringen fungerer og virker for de involverte, når barn fosterhjems plasseres i familie eller nært nettverk gjennom den oppdaterte forskningslitteraturen. Manglende karakteristika i flertallet av de inkluderte studiene, for hvem som representerer fosterhjem i barnets familie eller nære nettverk gjør det utfordrende å identifisere hvem som er involverte i fosterhjemsrollen. Svakheter i forskningsdesignet i flertallet av de inkluderte studiene gjør at man heller ikke får særlig økt innsikt i eller kunnskap om årsakssammenhenger for hvordan plassering av fosterbarn i familie eller nettverk fungerer og virker for de involverte, versus andre plasseringsformer, eller hvilken påvirkningsstyrke det har for barnets psykososiale utvikling å bo i det ene hjemmet fremfor det andre, årsaker til tilfredshet, kvaliteten og varigheten på samværene, samt årsakene til økt sannsynlighet for tilbakeføring til biologiske foreldre.

Et tilbakevendende tema gjennom de inkluderte studiene er at både «kinship» fosterhjem og fosterbarn i slike hjem mottar mindre oppfølging og støtte generelt, sammenlignet med ordinære fosterhjem. Selv om studiene ikke bidrar til informasjon om hvordan vi kan forstå årsaken til den varierende tiltaksoppfølgingen gir studiene en klar indikasjon på at det er behov for tettere oppfølging fra barnevernet for å avklare både «kinship» fosterforeldre og barnets faktiske oppfølgingsbehov under plasseringen, og gjennom dette bidra til utviklingsfremmende oppvekstvilkår.

8. Litteratur

1. Andersen, S.H. & Fallesen, P. (2015). Family matters? The effect of kinship care on foster care disruption rates. *Child Abuse & Neglect* 48: 68-79.
2. Bell, T. & Romano, E. (2017). Permanency and safety among children in foster family and kinship care: A scoping review. *Trauma, Violence, & Abuse* 18(3): 268-286.
3. Blakey, J. M. (2012). The best of both worlds: How kinship care impacts reunification. *Families in Society* 93(2): 103-110.
4. Bramlett, M.D., Radel, L.F., & Chow, K. (2017). Health and Well-Being of Children in Kinship Care: Findings from the National Survey of Children in Nonparental Care. *Child Welfare* 95(3): 41-60.
5. Brisebois, K. (2013). Caseworker attitudes on kinship care in Ontario. *Qualitative Social Work: Research and Practice* 12(3): 289-306.
6. Brisebois, K., Kernsmith, P.D., & Carcone, A.I. (2013). The Relationship Between Caseworker Attitudes About Kinship Care and Removal Decisions. *Journal of Family Social Work* 16(5): 403-417.
7. Brown, L. & Sen, R. (2014). Improving outcomes for looked after children: A critical analysis of kinship care. *Practice: Social Work in Action* 26(3): 161-180.
8. Cavanaugh, D.L., Sutherby, C.G., Sharda, E., Hughes, A.K., & Woodward, A.T. (2020). The relationship between well-being and meaning-making in kinship caregivers. *Children and Youth Services Review* 116.
9. Cheng, T.C. & Li, A.X. (2012). Maltreatment and families' receipt of services: Their associations with reunification, kinship care, and adoption. *Families in Society* 93(3): 189-195.
10. Cheng, T.C. & Lo, C.C. (2021). With their children placed in kinship care, did parents get the services they needed? *Children and Youth Services Review* 121.
11. Chinnery, S.A. & Worrall, J. (2017). Rocking the cradle or the boat? Assessing grandparent partner relationships. *Families in Society* 98(2): 156-164.
12. Coleman, K.L. & Wu, Q. (2016). Kinship care and service utilization: A review of predisposing, enabling, and need factors. *Children and Youth Services Review* 61: 201-210.
13. Cooper, C. (2012). Kinship Families: Grandparents and Other Relatives as Primary Caregivers for Children. *International Journal of Childbirth Education* 27(4): 27-31.
14. Cooper, K. (2017). Displaying the 'professional self': The impact of social workers' performance and practice on kinship carers' own children. *Child & Family Social Work* 22(2): 914-922.
15. Del Valle, J.F., Lazaro-Visa, S., Lopez, M., & Bravo, A. (2011). Leaving family care: Transitions to adulthood from kinship care. *Children and Youth Services Review* 33(12): 2475-2481.
16. Denby, R. W. (2011). Kinship liaisons: A peer-to-peer approach to supporting kinship caregivers. *Children and Youth Services Review* 33(2): 217-225.
17. Denby, R. W. (2012). Parental incarceration and kinship care: caregiver experiences, child well-being, and permanency intentions. *Social Work in Public Health* 27(1): 104-128.
18. Denby, R.W., Brinson, J.A., Cross, C.L., & Bowmer, A. (2014). Male kinship caregivers: Do they differ from their female counterparts? *Children and Youth Services Review* 46: 248-256.
19. Denby, R.W., Brinson, J.A., Cross, C.L., & Bowmer, A. (2015). Culture and coping: Kinship caregivers' experiences with stress and strain and the relationship to child well-being. *Child & Adolescent Social Work Journal* 32(5): 465-479.

20. Denby, R.W., Testa, M.F., Alford, K.A., Cross, C.L., & Brinson, J.A. (2017). Protective Factors as Mediators and Moderators of Risk Effects on Perceptions of Child Well-Being in Kinship Care. *Child Welfare* 95(4): 111-136.
21. Dorval, A., Lamothe, J., Helie, S., & Poirier, M-A. (2020). Different profiles, different needs: An exploration and analysis of characteristics of children in kinship care and their parents. *Children and Youth Services Review* 108.
22. Farmer, E., Selwyn, J., & Meakings, S. (2013). 'Other children say you're not normal because you don't live with your parents'. Children's views of living with informal kinship carers: Social networks, stigma and attachment to carers. *Child & Family Social Work* 18(1): 25-34.
23. Font, S. A. (2015). Is higher placement stability in kinship foster care by virtue or design? *Child Abuse & Neglect* 42: 99-111.
24. Fuentes-Pelaez, N., Amoros, P., Mateos, A., Balsells, M.A., & Violant, V. (2013). The biological family from the perspective of kinship fostered adolescents. *Psicothema* 25(3): 349-354.
25. Fuentes-Palaez, N., Balsells, M.A., Fernandez, J., Vaquero, E., & Amoros, P. (2016). The social support in kinship foster care: A way to enhance resilience. *Child & Family Social Work* 21(4): 581-590.
26. Fusco, R.A. & Cahalane, H. (2015). Socioemotional Problems Among Young Children in Out-of-Home Care: A Comparison of Kinship and Foster Care Placement. *Journal of Family Social Work* 18(3): 183-201.
27. Garcia, A., O'Reilly, A., Matone, M., Kim, M., Long, J., & Rubin, D.M. (2015). The influence of caregiver depression on children in non-relative foster care versus kinship care placements. *Maternal and Child Health Journal* 19(3): 459-467.
28. Gentles-Gibbs, N. & Zema, J. (2020). It's not about them without them: Kinship grandparents' perspectives on family empowerment in public child welfare. *Children and Youth Services Review* 108.
29. Gibson, S.M., Cryer-Coupet, Q.R., Knox, J.L., & Field, K. (2020). Father involvement in kinship care: A risk and resilience perspective. *Children and Youth Services Review* 119.
30. Gleeson, J.P., Hsieh, C-M., & Cryer-Coupet, Q. (2016). Social support, family competence, and informal kinship caregiver parenting stress: The mediating and moderating effects of family resources. *Children and Youth Services Review* 67: 32-42.
31. Gomez, A. (2021). Associations between family resilience and health outcomes among kinship caregivers and their children. *Children and Youth Services Review* 127.
32. Green, R., Savaglio, M., Tate, R., Morris, H., Breman, R., Vicary, D., & Skouteris, H. (2021). Barriers to nutrition and physical activity participation for Australian children in foster and kinship care. *Children and Youth Services Review* 127.
33. Harding, L., Murray, K., Shakespeare-Finch, J., & Frey, R. (2020). The wellbeing of foster and kin carers: A comparative study. *Children and Youth Services Review* 108.
34. Harnett, P.H., Dawe, S., & Russell, M. (2014). An investigation of the needs of grandparents who are raising grandchildren. *Child & Family Social Work* 19(4): 411-420.
35. Hedin, L. (2014). A sense of belonging in a changeable everyday life-A follow-up study of young people in kinship, network, and traditional foster families. *Child & Family Social Work* 19(2): 165-173.
36. Hedin, L., Höjer, I., & Brunnberg, E. (2011). Settling into a new home as a teenager: About establishing social bonds in different types of foster families in Sweden. *Children and Youth Services Review* 33(11): 2282-2289.
37. Fergeus, J., Humphreys, C., Harvey, C., & Herrman, H. (2019). The needs of carers: applying a hierarchy of needs to a foster and kinship care context. *Adoption & Fostering*, 43(2): 155-168.

38. Inchaurreondo, A.M., Bailon, M.A.B., Vicente, C.P., Tio, E.V., & Bolos, A.M. (2015). Risk and protective factors associated with kinship care. *Child & Adolescent Social Work Journal* 32(5): 417-427.
39. Kelly, C., Thornton, A., Anthony, E.K., & Krysik, J. (2021). "Love. Stability. Boundaries." Kinship perspectives of social-emotional well-being of youth residing in out-of-home care. *Children and Youth Services Review* 127.
40. Kiraly, M. (2019). Nonfamilial kinship carers-who are they and what support do they need to nurture children? *Child & Family Social Work* 24(4): 449-457.
41. Kiraly, M., Hoadley, D., & Humphreys, C. (2021). The nature and prevalence of kinship care: Focus on young kinship carers. *Child & Family Social Work* 26(1): 144-152.
42. Kiraly, M. & Humphreys, C. (2013). Family contact for children in kinship care: A literature review. *Australian Social Work* 66(3): 358-374.
43. Kiraly, M. & Humphreys, C. (2013). Perspectives from young people about family contact in kinship care: "Don't push us-Listen more". *Australian Social Work* 66(3): 314-327.
44. Kiraly, M. & Humphreys, C. (2015). A tangled web: Parental contact with children in kinship care. *Child & Family Social Work* 20(1): 106-115.
45. Kiraly, M. & Humphreys, C. (2016). 'It's about the whole family': Family contact for children in kinship care. *Child & Family Social Work* 21(2): 228-239.
46. Kiraly, M., Humphreys, C., & Kertesz, M. (2021). Unrecognized: Kinship care by young aunts, siblings and other young people. *Child & Family Social Work* 26(3): 338-347.
47. Kiraly, M. & Kertesz, M. (2021). 'It's good because my sister is young, and she knows what's going on': Children's views about their young kinship carers. *Child & Family Social Work* 26(4): 592-600.
48. Koh, E. & Testa, M.F. (2011). Children discharged from kin and non-kin foster homes: Do the risks of foster care re-entry differ? *Children and Youth Services Review* 33(9): 1497-1505.
49. Lee, E., Clarkson-Hendrix, M., & Lee, Y. (2016). Parenting stress of grandparents and other kin as informal kinship caregivers: A mixed methods study. *Children and Youth Services Review* 69: 29-38.
50. Lee, E., Kramer, C., Choi, M.J., Prestine-Stevens, A., & Huang, Y. (2020). The cumulative effect of prior maltreatment on emotional and physical health of children in informal kinship care. *Journal of Developmental and Behavioral Pediatrics* 41(4): 299-307.
51. Leon, E., Jimenez-Morango, J.M., & Munoz-Silva, A. (2017). Contact between birth parents and children in kinship care in a sample from Spain. *Child & Family Social Work* 22(2): 1075-1083.
52. Liao, M. & White, K.R. (2014). Post-permanency service needs, service utilization, and placement discontinuity for kinship versus non-kinship families. *Children and Youth Services Review* 44: 370-378.
53. Llosada-Gistau, J., Casas, F., & Montserrat, C. (2019). The subjective well-being of children in kinship care. *Psicothema* 31(2): 149-155.
54. Mateos, A., Balsells, M.A., Molina, M.C., & Fuentes-Pelaez, N. (2012). The Perception Adolescents in Kinship Foster Care Have of their Own Needs. *Revista de Cercetare si Interventie Sociala* 38: 25-41.
55. McSherry, D., Malet, M.F., & Weatherall, K. (2016). Comparing long-term placements for young children in care: Does placement type really matter? *Children & Youth Services Review* 69: 56-66.
56. Monahan, D.J. & Smith, C.J. (2013). Kinship Caregivers: Health and Burden. *Journal of Family Social Work* 16(5): 392-402.

57. O'Leary, M. & Butler, S. (2015). Caring for Grandchildren in Kinship Care: What Difficulties Face Irish Grandparents with Drug-Dependent Children? *Journal of Social Work Practice in the Addictions* 15(4): 352-372.
58. Osborne, J., Hindt, L.A., Lutz, N., Hodgkinson, N., & Leon, S.C. (2021). Placement stability among children in kinship and non-kinship foster placements across multiple placements. *Children and Youth Services Review* 126.
59. Parolini, A., Shlonsky, A., Magruder, J., Eastman, A.L., Wulczyn, F., & Webster, D. (2018). Age and other risk factors related to reentry to care from kin guardian homes. *Child Abuse & Neglect* 79: 315-324.
60. Perry, G., Daly, M., & Kotler, J. (2012). Placement stability in kinship and non-kin foster care: A Canadian study. *Children and Youth Services Review* 34(2): 460-465.
61. Ponnert, L. (2017). Emotional kinship care and neutral non-kinship care-The struggle between discourses. *Child & Family Social Work* 22(2): 1084-1093.
62. Richardson, R.C. & Gleeson, J.P. (2012). Family functioning, parenting style, and child behavior in kin foster care. *Families in Society* 93(2): 111-122.
63. Rosenthal, J.A. & Hegar, R.L. (2016). Kinship Guardianship, Adoption, and Foster Care: Outcomes from a U.S. National Sample. *Journal of Public Child Welfare* 10(3): 237-254.
64. Rudder, D., Riebschleger, J. & Anderson, G.R. (2014). Kinship Care for Children of a Parent With a Mental Illness. *Journal of Family Social Work* 17(2): 102-118.
65. Sakai, C., Lin, H., & Flores, G. (2011). Health outcomes and family services in kinship care: analysis of a national sample of children in the child welfare system. *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine* 165(2): 159-165.
66. Sharda, E.A., Sutherby, C.G., Cavanaugh, D.L., Huges, A.K., & Woodward, A.T. (2019). Parenting stress, well-being, and social support among kinship caregivers. *Children and Youth Services Review* 99: 74-80.
67. Skoglund, J., Thørnblad, R., & Holtan, A. (2019). Children's relationships with birth parents in childhood and adulthood: A qualitative longitudinal study of kinship care. *Qualitative Social Work* 18(6): 944-964.
68. Smithgall, C., Yang, D-H., & Weiner, D. (2013). Unmet Mental Health Service Needs in Kinship Care: The Importance of Assessing and Supporting Caregivers. *Journal of Family Social Work* 16(5): 463-479.
69. Stacks, A.M. & Partridge, T. (2011). Infants placed in foster care prior to their first birthday: Differences in kin and nonkin placements. *Infant Mental Health Journal* 32(5): 489-508.
70. Stein, R.E.K., Hurlburt, M.S., Heneghan, A.M., Zhang, J., Rolls-Reutz, J., Landsverk, J., & Horwitz, S.M. (2014). Health Status and Type of Out-of-Home Placement: Informal Kinship Care in an Investigated Sample. *Academic Pediatrics* 14(6): 559-564.
71. Strozier, A.L. (2012). The effectiveness of support groups in increasing social support for kinship caregivers. *Children and Youth Services Review*, 34(5): 876-881.
72. Swanke, J.R., Yampolskaya, S., Strozier, A., & Armstrong, M.I. (2016). Mental health service utilization and time to care: A comparison of children in traditional foster care and children in kinship care. *Children and Youth Services Review* 68: 154-158.
73. Vanschoonlandt, F., Vanderfaellie, J., Holen, F.V., De Maeyer, S., & Andries, C. (2012). Kinship and non-kinship foster care: Differences in contact with parents and foster child's mental health problems. *Children and Youth Services Review* 34(8): 1533-1539.
74. Vis, S.A., Handegård, B.H., Holtan, A., Fossum, S., & Thørnblad, R. (2016). Social functioning and mental health among children who have been living in kinship and non-kinship foster

- care: Results from an 8-year follow-up with a Norwegian sample. *Child & Family Social Work* 21(4): 557-567.
75. Waid, J., Kothari, B.H., Bank, L., & McBeath, B. (2016). Foster care placement change: The role of family dynamics and household composition. *Children & Youth Services Review* 68: 44-50.
  76. Washington, T., Cryer-Coupet, Q.R., Coakley, T.M., Labban, J., Gleeson, J.P., & Shears, J. (2014). Examining maternal and paternal involvement as promotive factors of competence in African American children in informal kinship care. *Children and Youth Services Review* 44: 9-15.
  77. Washington, T., Wrenn, A., Kaye, H., Priester, M.A., Colombo, G., Carter, K., Shadreck, I., Hargett, B.A., Williams, J.A., & Coakley, T. (2018). Psychosocial factors and behavioral health outcomes among children in Foster and Kinship care: A systematic review. *Children and Youth Services Review* 90: 118-133.
  78. Winokur, M. A., et al. (2015). Systematic review of kinship care effects on safety, permanency, and well-being outcomes. *Research on Social Work Practice* 28(1): 19-32.
  79. Wu, Q., White, K.R., & Coleman, K.L. (2015). Effects of kinship care on behavioral problems by child age: A propensity score analysis. *Children and Youth Services Review* 57: 1-8.
  80. Xu, Y. & Bright, C.L. (2018). Children's mental health and its predictors in kinship and non-kinship foster care: A systematic review. *Children and Youth Services Review* 89: 243-262.
  81. Xu, Y., Bright, C.L., Barth, R.P., & Ahn, H. (2021). Poverty and Economic Pressure, Financial Assistance, and Children's Behavioral Health in Kinship Care. *Child Maltreatment* 26(1): 28-39.
  82. Xu, Y., Bright, C.L., Huang, H., Ahn, H., & Shaw, T. (2020). Neighborhood disorder and child behavioral problems among kinship children: Mediated by social support and moderated by race/ethnicity? *Child Abuse & Neglect* 104.
  83. Zinn, A. (2012). Kinship foster family type and placement discharge outcomes. *Children and Youth Services Review* 34(4): 602-614.
  84. Zinn, A. (2017). Kinship family relatedness, nuclear family contact, and social support among foster youth. *Journal of Public Child Welfare* 11(1): 1-26.
  85. Zuchowski, I., Gair, S., Henderson, D., & Thorpe, R. (2019). Convenient yet neglected: The role of grandparent kinship carers. *British Journal of Social Work* 49(3): 615-632.
  86. [Barnevern. Statistikkbanken \(ssb.no\)](https://www.ssb.no/)
  87. Sundt, H. (2019). *Fosterhjemshåndboka*. Kommuneforlaget.
  88. Fosterhjemsmeldingen. Trygghet og omsorg – fosterhjem til barns beste. Meld. St. 17 (2015-2016). Barne- og familiedepartementet.
  89. Betalingsrundskrivet (2007). Oppgave og ansvarsfordeling mellom kommuner og statlige barnevernsmyndigheter – herunder om betalingsordninger i barnevernet. Q-08/2007. Barne- og likestillingsdepartementet.
  90. Tjenestekatalog fosterhjem (2021). Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet.
  91. Bendiksen, L.R.L. & Haugli, T. (2021). *Sentrale emner i barneretten*. 4. utgave. Universitetsforlaget.
  92. Bendiksen, L.R.L. (2008). *Barn i langvarige fosterhjems plasseringer*. Fagbokforlaget.
  93. Lagoutte, S. (2003). Surrounding and extending family life: The notion of family life in the case-law of the European court of human rights. *Nordisk tidsskrift for Menneskerettigheter*, 3:292-306.
  94. Cavanaugh, D.L., Sutherby, C.G., Sharda, E., Hughes, A.K., & Woodward, A.T. (2020). The relationship between well-being and meaning-making in kinship caregivers. *Children and Youth Service Review*, 116;105271.

95. Gibson, P.A. & Rinkel, M. (2012). Increased Attention to the Search Process Improves the Chances of Foster Kinship Placements. *Journal of Family Social Work*, 15(2): 141-156.
96. Sacur, B.M. & Diogo, E. (2021). The EU Strategy on the Rights of the Child and the European Child Guarantee – Evidence-Based Recommendations for Alternative Care. *Children*, 8, 1181.
97. Fusco, R.A. & Cahalane, H. (2015). Socioemotional problems among young children in out-of-home care: A comparison of kinship and foster care placement. *Journal of Family Social Work*, 18(3): 183-201.
98. Perry, K.J. & Price, J.M. (2017). The role of placement history and current family environment in children's aggression in foster care. *Journal of Child and Family Studies*, 26(4): 1135-1150.
99. Winokur, M., Holtan, A., & Batchelder, K.E. (2014). Kinship Care for the Safety, Permanency, And Well-being of Children Removed from the Home for Maltreatment: A systematic Review. *Campbell Systematic Reviews*, 10(1): 1-292.
100. Hassall, A., Janse van Rensburg, E., Trew, S., Hawes, D.J., & Pasalich, D.S. (2021). Does Kinship vs. Foster Care Better Promote Connectedness? A Systematic Review and Meta-Analysis. *Clinical child and family psychology review*, 24(4): 813-832.
101. Peters, M. D. J., Godfrey, C. M., Khalil, H. B. P. M. P., McInerney, P., Parker, D., & Soares, C. B. (2018). Guidance for conducting systematic scoping reviews. *International Journal of Evidence-Based Healthcare*, 13(3), 141–146.
102. Arksey, H. & O'Malley, L. (2005). Scoping studies: Towards a methodological framework. *International Journal of Social Research Methodology*, 8(1), 19-32.
103. Grant, M. J., & Booth, A. (2009). A typology of reviews: an analysis of 14 review types and associated methodologies. *Health information & libraries journal*, 26(2), 91-108.
104. Papaioannou, D., Sutton, A., Carroll, C., Booth, A., & Wong, R. (2009). Literature searching for social science systematic reviews. *Health Information and Libraries Journal*, 27, 114–122.
105. Belur, J., Tompson, L., Thornton, A., & Simon, M. (2018). Interrater Reliability in Systematic Review Methodology: Exploring Variation in Voder Decision-Making. *Sociological Methods & Research*, 50(2):837-865.
106. Braun, V. & Clarke, C. (2006). Using Thematic Analysis in Psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2):77-101.
107. Dahler-Larsen, P. (2002). *At fremstille kvalitative data*. Odense Universitetsforlag.
108. Rufa, A.K. & Fowler, P.J. (2016). Kinship Foster Care Among African American Youth: Interaction Effects at Multiple Contextual Levels. *Journal of Social Service Research*, 42(1): 26-40.
109. Kojan, B.H. & Fauske, H. (2011). Et klasseperspektiv på barnevernets familier. *Tidsskrift for velferdsforskning*, 14(2), 95–109.
110. Kristofersen, L.B. (2017). *Sosial ulikhet og tilknytning til barnevernet*. Oppvekstrapporten 2017. Bufdir.no.
111. Fylling, I. & Henriksen, C. (2020). Velferdstjenester for barn og unge i kommunen. I C.H. Anvik, J. T. Sandvin, J. Breimo & Ø. Henriksen (red.), *Velferdstjenestenes vilkår* (s. 42–66).
112. Bentsen, A. & Krane, V. (2018). I hvilken grad opplever ungdommer skoleutfordringer. I Aase, K.N., Kristiansen, R., Vardheim, I., Bentsen, A., Gulløy, E., Bordevich, K., Bunting, M. & Krane, V. (red.). *Ung i Telemark 2018*. Telemark fylkeskommune, Kompetansesenter rus – region sør.
113. Sletten, M. A., & Bakken, A. (2016). Psykiske helseplager blant ungdom–tidstrender og samfunnsmessige forklaringer.
114. Jacobsen, S. E., Andersen, P. L., Nordø, Å. D., Sletten, M. A., & Arnesen, D. (2021). *Sosial ulikhet i barn og unges deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter*. Rapport fra Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

8.1. Appendiks 1: Oversikt over de systematiske søkene, fordelt per database

PubMed – 17.10.21			
#	Query	Limiters/Expanders	Results
S15	S1 AND S10	Limiters - Published Date: 20110101-20211231 Expanders - Apply equivalent subjects Narrow by Language: - English or Norwegian or Danish or Swedish Search modes - Boolean/Phrase	2
S14	S1 AND S10	Limiters - Published Date: 20110101-20211231 Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	2
S13	S1 AND S10	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	4
S12	S1 AND S9	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	2
S11	S1 AND S8	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	2
S10	S8 OR S9	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	456
S9	S5 OR S6 OR S7	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	456
S8	S2 OR S3 OR S4	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	21
S7	TI ("child protection") OR AB ("child protection")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	19
S6	TI ("social service*") OR AB ("social service*")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	169
S5	TI ("child welfare") OR AB ("child welfare")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	252
S4	TI ("out-of-home care") OR AB ("out-of-home care")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	4

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

S3	TI ("foster care") OR AB ("foster care")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	16
S2	TI ("kinship care") OR AB ("kinship care")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	16
S1	TI (kinship) OR AB (kinship)	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	84
PsycINFO (OVID) – 17.10.21			
#	Query	Limiters/Expanders	Results
S15	S1 AND S10	Limiters - Published Date: 20110101-20211231 Expanders - Apply equivalent subjects Narrow by Language: - English or Norwegian or Danish or Swedish Search modes - Boolean/Phrase	273
S14	S1 AND S10	Limiters - Published Date: 20110101-20211231 Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	276
S13	S1 AND S10	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	475
S12	S1 AND S9	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	386
S11	S1 AND S8	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	413
S10	S8 OR S9	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	102,892
S9	S5 OR S6 OR S7	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	102,394
S8	S2 OR S3 OR S4	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	7,415
S7	child protection	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	4,874
S6	social service*	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	9,668

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

S5	child welfare	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	9,365
S4	out of home care	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	1,248
S3	foster care	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	6,438
S2	kinship care	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	568
S1	Kinship	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	3,256
Cinahl (Ebsco) – 17.10.21			
#	Query	Limiters/Expanders	Results
S15	S1 AND S10	Limiters - Published Date: 20110101-20211231 Expanders - Apply equivalent subjects Narrow by Language: - English or Norwegian or Danish or Swedish Search modes - Boolean/Phrase	295
S14	S1 AND S10	Limiters - Published Date: 20110101-20211231 Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	296
S13	S1 AND S10	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	444
S12	S1 AND S9	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	162
S11	S1 AND S8	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	408
S10	S8 OR S9	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	16,899
S9	S5 OR S6 OR S7	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	14,066
S8	S2 OR S3 OR S4	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	3,759

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

S7	TI ("child protection") OR AB ("child protection")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	2,959
S6	TI ("social service*") OR AB ("social service*")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	7,338
S5	TI ("child welfare") OR AB ("child welfare")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	4,227
S4	TI ("out-of-home care") OR AB ("out-of-home care")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	676
S3	TI ("foster care") OR AB ("foster care")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	2,992
S2	TI ("kinship care") OR AB ("kinship care")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	318
S1	TI (kinship) OR AB (kinship)	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	1,399
ERIC (EBSCOhost) – 17.10.21			
#	Query	Limiters/Expanders	Results
S15	S1 AND S10	Limiters - Published Date: 20110101-20211231 Expanders - Apply equivalent subjects Narrow by Language: - English or Norwegian or Danish or Swedish Search modes - Boolean/Phrase	21
S14	S1 AND S10	Limiters - Published Date: 20110101-20211231 Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	21
S13	S1 AND S10	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	149
S12	S1 AND S9	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	76
S11	S1 AND S8	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	134
S10	S8 OR S9	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	9,209

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

S9	S5 OR S6 OR S7	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	7,734
S8	S2 OR S3 OR S4	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	2,093
S7	TI ("child protection") OR AB ("child protection")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	711
S6	TI ("social service*") OR AB ("social service*")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	4,919
S5	TI ("child welfare") OR AB ("child welfare")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	2,414
S4	TI ("out-of-home care") OR AB ("out-of-home care")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	294
S3	TI ("foster care") OR AB ("foster care")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	1,813
S2	TI ("kinship care") OR AB ("kinship care")	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	102
S1	TI (kinship) OR AB (kinship)	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	828
Social Science Premium Collection (ProQuest) – 17.10.21 – databasene: Criminology Collection, Education Collection, International Bibliography of the Social Sciences (IBSS), Library & Information Science Collection, Linguistics Collection, Politics Collection, Social Science Database, and Sociology Collection			
#	Query	Limiters/Expanders	Results
S15	S1 AND S10	Limiters - Published Date: 20110101-20211231 Expanders - Apply equivalent subjects Narrow by Language: - English or Norwegian or Danish or Swedish Search modes - Boolean/Phrase	793
S14	S1 AND S10	Limiters - Published Date: 20110101-20211231 Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	850
S13	S1 AND S10	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	1,269
S12	S1 AND S9	Expanders - Apply equivalent subjects Search modes - Boolean/Phrase	485

Gerds-Andresen, Eide, Krane & Kvello: Fosterhjemsplassing i familie og nære nettverk

S11	S1 AND S8	Expanders - Search modes - Boolean/Phrase	Apply equivalent	subjects	350
S10	S8 OR S9	Expanders - Search modes - Boolean/Phrase	Apply equivalent	subjects	11,877
S9	S5 OR S6 OR S7	Expanders - Search modes - Boolean/Phrase	Apply equivalent	subjects	11,259
S8	S2 OR S3 OR S4	Expanders - Search modes - Boolean/Phrase	Apply equivalent	subjects	1,762
S7	TI ("child protection") OR AB ("child protection")	Expanders - Search modes - Boolean/Phrase	Apply equivalent	subjects	12,825
S6	TI ("social service*") OR AB ("social service*")	Expanders - Search modes - Boolean/Phrase	Apply equivalent	subjects	49,424
S5	TI ("child welfare") OR AB ("child welfare")	Expanders - Search modes - Boolean/Phrase	Apply equivalent	subjects	23,408
S4	TI ("out-of-home care") OR AB ("out-of-home care")	Expanders - Search modes - Boolean/Phrase	Apply equivalent	subjects	284
S3	TI ("foster care") OR AB ("foster care")	Expanders - Search modes - Boolean/Phrase	Apply equivalent	subjects	15,346
S2	TI ("kinship care") OR AB ("kinship care")	Expanders - Search modes - Boolean/Phrase	Apply equivalent	subjects	157
S1	TI (kinship) OR AB (kinship)	Expanders - Search modes - Boolean/Phrase	Apply equivalent	subjects	22,942

Skriftserien nr 99
2022

**Fosterhjemsplassering i familie og nære
nettverk – En oppsummering av
hovedtrekkene i forskningslitteraturen**

Flyttinger i regi av
barnevernet. Delrapport 1

Tina Gerds-Andresen
Ketil Eide
Vibeke Krane
Øyvind Kvello

ISBN: 978-82-7206-692-4
ISSN: 2535-5325

usn.no

